ACTUALITATEA IN CARICATURA

Imprudenţă

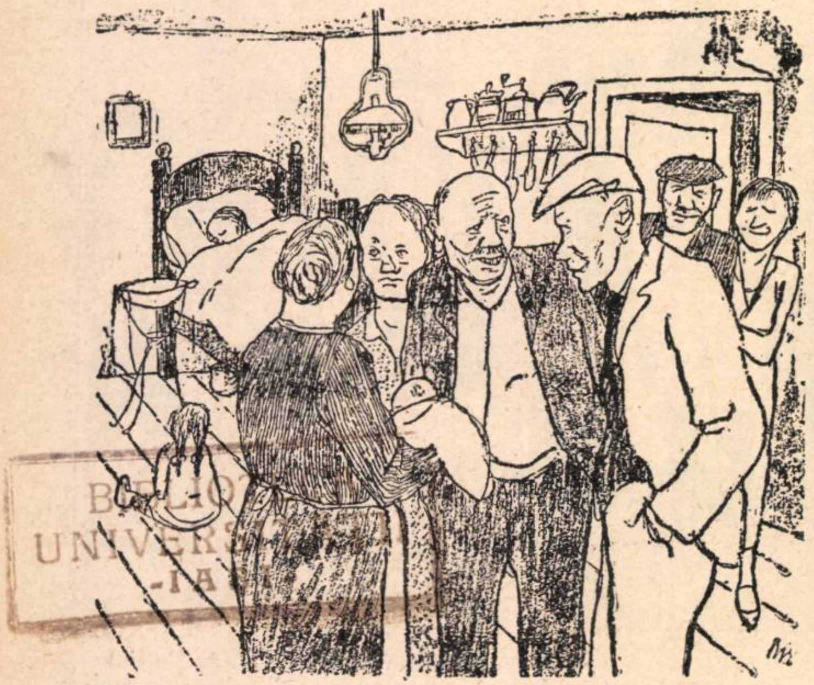

B LIO
UNIVERS
-IA

— **E născut la şapte luni, cum îţi place ?**

— **Iată unul care o să aibă ocazia să regrete de a fi părăsit prea devreme o situaţie solidă.**

MUZICAL

Mitică în casă la un prieten, asculta cu extaz, o placă de patefon. La un moment dat, gazda observă pe Mitică făcând un nod la batistă.

— De ce-ţi faci nod la batistă, întrebă prietenul.

— Ca să nu uit melodia, răspunse candid Mitică.

CONSTATĂRI DE BANDIT

— Incă o bancă cu cassa de bani goală !

— Vai ! In cine să te mai încrezi azi.

Dulce logodnică

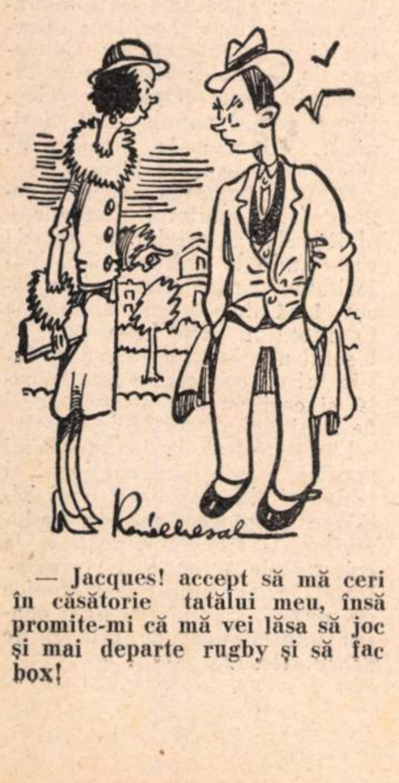

— **Jacques! accept să mă ceri în căsătorie tatălui meu, însă promite-mi că mă vei lăsa să joc şi mai departe rugby şi să fac box!**

IMPRUMUTUL PE TERMEN SCURT

Un vestit «tapeur» întâlneşte o cunoştinţă vagă. Cunoştinţă care totuşi, caută să se strecoare cât mai tangenţial. Degeaba. Tapeurul îl prinde din urmă, de pulpana hainei :

— Imprumută-mi o sută de lei. N'am nevoie pentru mult timp.

— Pentru cât anume ? întreabă cunoştinţa, ferindu-se.

— Oh! ca să-i cheltuesc imediat.

DILEMĂ

Doi amici se întâlnesc.

— Ce-ţi face logodnica ? întreabă unul.

— Dragul meu, mă simt într'o mare încurcătură, răspunde celălalt. Trebuie ori să rup orice legătură cu dânsa, ori să renunţ la fumat.

— Dece ? nu suferă fumul ?

— Nu-i asta. Insă mă sărută cu atâta elan, încât îmi rupe întotdeauna ţigările în două...

PE CARE...

— Ce femei preferi ? Pe cele vorbăreţe sau pe celelalte.

— Cari celelalte...

ALIBI

O actriţă vine să consulte un avocat.

— Ce să mă fac ? Am omorât un pieton cu automobilul meu, povesteşte ea. Mâine trebuie să apar înaintea parchetului şi trebuie să pot dovedi că nu mergeam cu o viteză prea mare.

— Sunteţi căsătorită ?

— Da.

— Atunci, nu aveţi de spus decât că mergeaţi la o întâlnire avută cu soţul d-v,

DOVADĂ PRACTICĂ

— Biftecul e aşa de tare, încât îţi rupe toate măselele. Cine e proprietarul restaurantului ?

— E frate cu dentistul de peste drum.

— A, aşa mai merge. Dă o dovadă practică de dragoste frăţească.

LA BAL MASCAT

— Cine poate fi? Fostul meu bărbat sau fosta d-tale soţie ?

PE CEAŢĂ

Unul din turişti: Ce oribilă ceaţă. Nu poţi să-ţi vezi nici mâinile în faţa ochilor. Ia scoate harta, să vedem unde ne aflăm!

LA RESTAURANT

— Ce mă sfătueşti să iau: ouă fierte sau o omletă!

Chelnerul: Nu luaţi ouă, căci nu sunt proaspete. Luaţi mai bine o omletă, căci în ea nu se pun ouă.

INTRE «MONDENE»

— Prăjiturile acestea mici sunt delicioase, dragă. De unde ai reţeta ?

— Am ascultat, aseară, la Operă, pe când Tosca începuse aria ei mare. O doamnă o transmitea unei vecine.

ATENŢIE DELICATĂ

— Ştii, unchiule Jack, fiindcă ai fost atât de bun şi mi-ai dăruit măgăruşul acesta, o să-i dau numele tău.

NEVOIE FIREASCĂ

— Cum se face că d-ta cârciumar, bei în alte cârciumi ?

— De ! Are omul nevoie uneori şi de o băutură mai bună !

OM PRACTIC

Ea. — Ia-ţi inelul înapoi. Nu pot să mă mărit cu d-ta. Iubesc pe un altul.

El. — Unde-l pot găsi ?

Ea. — Ce ? Vrei să-l omori ?

El. — Nu. Vreau să încerc să-i vând inelul.

LECŢIE PARTICULARĂ

— George, ştii, cred, că la Orientali, bărbatul avea dreptul să posede mai multe neveste.

— Da, domnule profesor.

— Cred, deasemenea că ştii că Grecii au fost aceia cari cei dintâi, s'au mulţumit cu o soţie unică.

— Da, domnule.

— Ei bine: cum se chiamă căsătoria cu o singură femeie ? Ia gândeşte-te puţin... Mono...

— Monotonie, domnule profesor.

SLABĂ SCUZĂ

— Erji, dece ţii nasul atât de sus, când vorbeşti cu mine ?

— Să vedeţi, coniţă, am guturai şi nu vreau să-l luaţi şi d-v. !

Pilda lui miss Earhart

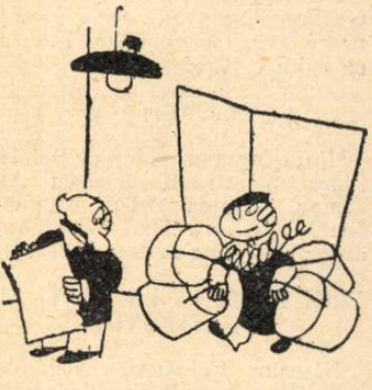

— **In loc să ai în grijă numai toaletele, ai putea să încerci, niţel, traversarea Atlanticului !**

IN NORI

— Bărbatul meu e întotdeauna în nori.

— Atât e de distrat ?

— Nici de cum. E aviator.

POVAŢA UNUI PODGOREAN

— Să ţii totdeauna minte, fiule... că vin se face din orice... chiar şi din struguri...

UN MIC COMISION

Soţia aviatorului. — Când te vei întoarce din raidul tău Paris-Madagascar, nu uita să faci un mic ocol prin Ceylan ca să-mi aduci 125 grame de ceaiu !

DEJA

— Ciudat copil mai e şi ăsta ! Se joacă mai bine cu pipa lui tatul său decât cu jucăriile.

Relativitate

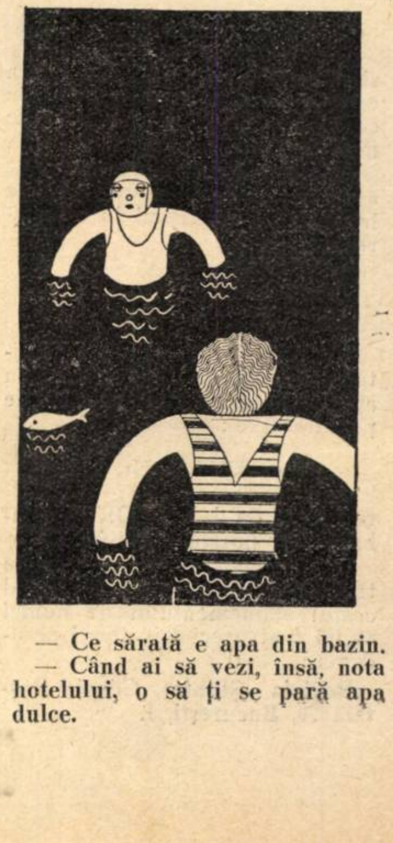

— **Ce sărată e apa din bazin.**

— **Când ai să vezi, însă, nota hotelului, o să ţi se pară apa dulce.**

Opera Mare din Paris își reface fațada

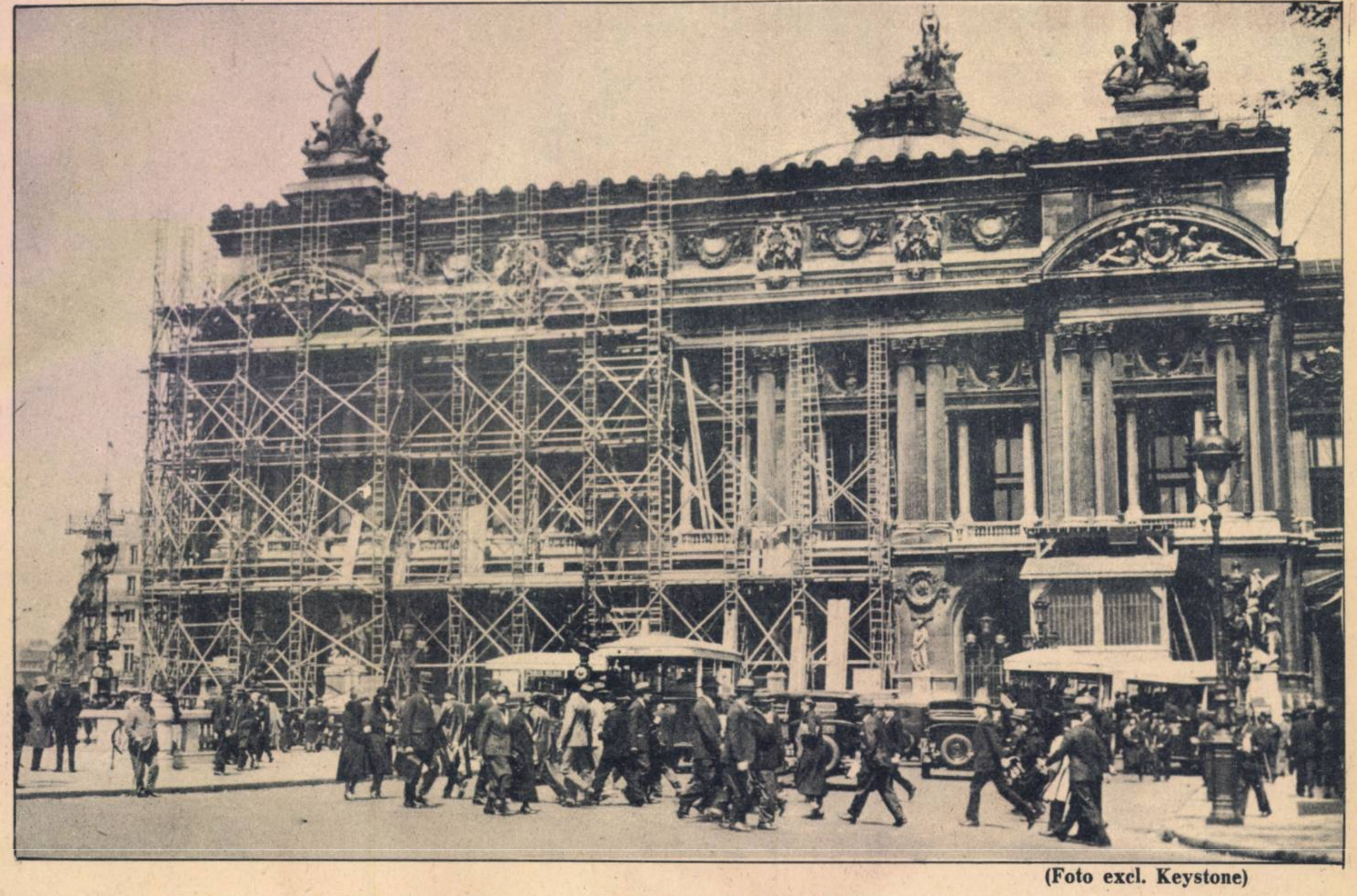

(Foto excl. Keystone)

Un eșafodaj uriaș acoperă, de câteva zile, enorma fațadă a Operei Mari din Paris, cel mai frumos teatru din lume, care va primi timp de câteva luni, importante reparațiuni, necesare în urma stricăciunilor suferite în ultimii șasezeci de ani.

Nouile Prețuri Reduse
ale cărților din EDITURA «EMINESCU» S. A.
București I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — București I

Cereți gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunții
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiații vieții
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curții germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptățile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolități . . . .
Cady: Mica cerșetoare. . . .
P. B. Hașdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Pușkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant: Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuță om sucit .
Dr. Frumușanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hărău: Impărăția de zăpadă .

Cărți noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Țața Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanțuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îți aparține . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări și tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL“
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopți Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispășirea, roman . .
George Ohnet: Prințul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachița, roman
C Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viața amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaș LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . . „ 20
Confidențele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colții Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiați și păstrați acest anunț

OGLINDA
LUMII

11 IUNIE 1932
ANUL XI.
No. 24

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

Femeia la volan

20 PAGINI
LEI 5

RR14

OGLINDA LUMII

18 IUNIE 1932
ANUL XI.
No. 25

20 PAGINI
LEI 5

BIBLIOTECA
UNIVERSITATII
-IAŞI-

Madge Evans îşi petrece orele libere pe bordul yachtului său, pe care îl comandă singură

Vom putea călători în stratosferă?

Ne-am ocupat, în diferite rânduri de chestiunea unei rachete, substituită helicei de avion şi cu ajutorul căreia am putea întreprinde călătorii de-asupra atmosferei care înconjoară scoarţa pământească.

Interesul revistei pentru această problemă palpitantă a fost cu atât mai mare, cu cât promotorul «navigaţiunei stratosferice», care astăzi trece drept o utopie, însă mâine ar putea deveni o realitate, este un român. H. Oberth, profesor le gimnaziul din Mediaş, şi bucurându-se, în momentul de faţă de o celebritate mondială.

Profesorul Oberth şi-a expus vederile sale îndrăzneţe, încă din Noembrie 1931, în revista «La Science et la Vie»: iată că într'un număr din «Scientific American» savantul american R. H. Goddard, preocupat de aceiaşi chestiune, expune rezultatele studiilor sale, cari durează din 1912.

Articolul d-lui Oberth prezintă un extraordinar interes technic. Evident, pentru moment, nu se pot utiliza rachetele cu altceva, decât cu combustibile lichide, iar construirea camerei de combustiune prezintă greutăţi considerabile. Trebue să se ajungă la o combustiune completă, adică să se evite orice pierdere de combustibil, printr'un dispozitiv care n'a fost încă realizat în mod satisfăcător, dar care va fi.

Americanul Goddard expune un alt punct de vedere. El a studiat un avion-rachetă cu turbină şi, brevetându-şi invenţiunea, e preocupat de putinţa de a se înălţa in stratosferă.

Aici e toată cheia. Căci avionul care circulă în atmosfera joasă, găseşte în atmosfera ridicată condiţiuni cu totul diferite. Şi pe de altă parte, avionul care năzueşte să circule în stratosferă trebuie să fie apt să se ridice până la aceasta şi deci, până va ajunge aci, să străbată atmosfera joasă. Trebuie, într'un cuvânt, să fie în stare să treacă dintr'un mediu într'altul, să fie în ambele de-opotrivă de adaptabil.

Insă, pe de altă parte racheta prezintă o valoare foarte redusă pentru aviaţia obişnuită, în stratele joase ale atmosferei.

Dimpotrivă, ea se impune la marile înălţimi şi pentru marile viteze. Iar helicea, admirabilă în stratele joase şi dense, îşi pierde orişice valoare în aerul rarefiat al înălţimilor, în timp ce valoarea rachetei creşte.

«Dacă ar fi posibil, spune Goddard, să navigăm cu racheta în vid, randamentul acesteia ar fi cu 22% superior randamentului dela presiunea medie normală în atmosfera joasă. Racheta se impune.

Principiul său e lesne cunoscut. Ne închipuim un amestec de oxigen lichid şi de benzină: o scânteie ţâşneşte şi iată un torent de gaz care se degajă. Gaz cald, deci, care se dilată: Căldura este mişcare. Aceste miliarde de şocuri de molecule fac să avanseze racheta, chiar şi în vid. Ceeace interesează la rachetă, este viteza cu care pornesc gazele. Şi Goddard ne asigură că randamentul în viteză, al rachetei va fi de *5000 kilometri pe oră*. Evident, e ceva. Natural, trebue să ne punem întrebarea dacă se poate atinge o asemenea performanţă. Căci, pentru a o atinge, racheta are nevoie de provizii considerabile, de un corp aprinzător (combinat) şi de combustibil, deoarece stratosfera nu-i oferă niciunul, nici altul. Trebuie să aibă, deci, dimensiuni mari şi o greutate importantă, pentru ca să dispună de o rază de acţiune apreciabilă.

Dar o altă dificultate şi mai mare se pune stavilă idealului propus de savanţii Oberth şi Goddard: sistemul rachetei e bun pentru stratele cari depăşesc atmosfera.

Or, trebuie de găsit un avion care să fie de-opotrivă de bun în părţile joase caşi în cele superioare ale atmosferei. Avionul obişnuit e necesar pentru a străbate atmosfera, iar avionul cu rachetă e necesar pentru stratosferă. Acelaş aparat nu poate fi satisfăcător în amândouă mediile şi totuşi trebuie să ajungă la această performanţă, fiindcă trebue să străbată atmosfera, pentru a ajunge la stratosferă.

Cum trebuie mânuit acest aparat? Căci e foarte ambiţios: părăseşte câmpul unde pasc vacile, cu viteza de 300 kilometri pe oră; suit la înălţimea de circa 10.000 metri, aparatul îi permite o viteză de 1500 kilometri pe oră şi una şi mai mare la 15 kilometri înălţime. Un compromis e necesar: avionul-rachetă va trebui să fie un hibrid care va fi bun pentru atmosfera joasă şi bun în acelaş timp pentru stratosferă: şoarece şi pasăre, totodată, ca în fabulă. Şi în două cuvinte, iată principiul:

Un singur motor, *racheta*, care operează în stratosferă, dar care, în părţile inferioare, acţionează asupra unei turbine, care, la rândul ei, pune în mişcare o helice. Aviatorul utilizează unicul său motor în aşa mod, direct sau indirect, după înălţime: aparatul e dispus în aşa fel, încât turbina este expusă ori sustrasă, după voinţa jocului rachetei, printr'un mecanism uşor de mânuit. Helicea funcţionează ori nu, după voinţa aviatorului: ea se învârteşte în atmosfera joasă; în stratosferă, racheta singură asigură înaintarea.

Şi... o ultimă întrebare: cât va cânătri aparatul acesta complicat? In ce măsură va putea fi compensată greutatea prin viteza de deplasare? Numai experienţele ne pot spune ceva în această privinţă! Experienţe cari sunt în curs!

Vom ajunge să călătorim cu mii de kilometri pe oră? Să aşteptăm rezultatul eforturilor depuse de învăţaţi, între cari putem spune cu mândrie că românul Oberth joacă un rol primordial.

«Nil novi»

Acum două mii de ani Hanibal silia cetele sale de elefanţi să transporte, peste Alpi, puternice maşini de războiu.

Acelaş lucru se petrece, astăzi, în Afganistan. Regele Nadir Shah preferă ca tunurile sale grele să fie târâte de elefanţi, decât să recurgă la tractoare.

Monarhul acesta nu crede în progres.

Boxeurii japonezi, la biserică

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Sportul a pătruns în Extremul Orient, însă cu condiţia să fie considerat ca un fel de rit sacru, după cum şi clasa milenară a samurailor (nobili cari au tradiţia spadei) îşi păstrează acelaş caracter sfânt. Aşa se explică dece boxeurii japonezi, grupaţi în partidul numit «Schrukos», iau parte la o slujbă religioasă în templul sfântului Iasukuni, înainte de a apărea pe ring.

No. 25
Anul XI.
„OGLINDA LUMII"
18 Iunie 1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
(Palatul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

TRENURI DE LUX

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

SLEEPINGS

In tăria nopţii, un fel de săgeată de aur spintecă, din distanţă în distanţă, întinderea câmpiilor adormite.

Dacă e adevărat că aventura are mai multe aspecte, apoi unul dintre cele mai interesante este acela în care se reflectează imaginea rapidelor internaţionale, aşa cum le vedem lungite de-alungul cheiurilor gării, cu vagoanele lor brune ori albastre, cu literele aurite, în zăpăceala gărilor, în isteria strigătelor, în stridenţa şuerăturilor.

Sleepingurile! La intrarea vagoanelor lucitoare, cu canapele moi, conductorii în uniformele lor elegante, forfotesc, încoace şi încolo, ţinând în buzunarele răsfrânte registrele micuţe în cari se înscriu atâtea speranţe... Lămpi cu abajururi roze şi vase cu flori îmblânzesc lumina dulce din vagonul restaurant, unde atâtea peisagii au lăsat un reflex.

Hamalii cocoţează bagaje fastuoase, marcate cu etichete bălţate, cari amintesc hotelurile, gările, frontierele. Te instalezi. Şi deja, plecarea înalţă toate gesturile sale pe planul aventurii.

PLEACA REGII...

Anul acesta, în Ianuarie, în gara parisiană din care porneşte Simplonul-Orient-Expres, cu direcţia Constantinopol, Bucureşti şi Atena, publicul călător a avut emoţia să vadă înaintând spre acelaş tren pe regele şi pe regina Iugoslaviei.

Interesantă plecare. Peronul era aproape pustiu. Un prim cortegiu de servitori trecu de-alungul vagoanelor ornate cu placardele *Paris—Belgrad, Istambul—via Milanos —Trieste, Paris — Belgrad -- Bucarest,* îndreptându-se spre vagonul regal, care se afla în faţă. Un vagon sobru, fără armuri, puţin mai înalt decât celelalte, în care se zăria, printre portierele deschise decorul unui salon. S'au urcat bagajele regale: cufere foarte simple, nici şic, nici noui... şi panere, cartoane prost legate, cum au burghezii, cari pleacă în vacanţă, caşicum graţioasa regină s'ar fi aprovizionat în special cu gavanoase de dulceaţă. Ceva mai târziu, s'au adus florile. Apoi s'au dat vagonului regal îngrijiri minuţioase, roţile au fost unse cu grăsime, toate şuruburile verificate, peronul măturat şi acoperit cu un covor. Insfârşit, a sosit protocolul, sub aparenţa unui tânăr subţire, tras ca prin inel, cochet şi care începu să-i îndepărteze pe trecători, în numele «Majestăţii Sale Regelui». El făcea loc persoanelor oficiale, îmbrăcate ca pentru o înmormântare, cu excepţiunea unui general sârb, încântător într'o uniformă kaki împodobită cu galoane. Plecarea trenului era fixată pentru la ora 20.40. Trebuie să recunoaştem că, şi în gări, exactitatea e întotdeauna politeţea regilor. La ora 20.35 regina Marioara apăru tânără, blondă, frumoasă, cu ochi mari, luminoşi şi înapoia ei, regele, micuţ, cu chipul purpuriu, cu faţa ascuţită, cu părul deja cărunţit...

Spectacolul plecării unui tren este dintre acelea cari se pot uşor avea dela fereastra unui sleeping.

Regele e atunci un om simplu, cu o haină de stradă, purtând o pălărie tare, dar obişnuită. Strânge mâna câtorva persoane şi, dacă nu i s'ar face plecăciuni, nu l-ar lua nimeni în seamă, mai mult decât pe oricare alt călător. Regina îmbrăţişează câte-va prietene, îmbrăcate caşi dânsa. Ea exclamă vorbe de adio şi şuierătura locomotivei îi taie fraza în două, cum sunt întotdeauna întrerupte frazele de despărţire. Acum, regina strigă vorbe în vânt, braţul i se agită.

Trenul a plecat. Ca toate Simploanele Orient-Express din toate serile... Goneşte!... Fie că poartă pe marii sau pe umilii pământului, ţăranii întârziaţi în noapte vor vedea întotdeauna, cu un fel de groază, cum trece săgeata aceasta neagră şi urlătoare care, în întinderea cenuşie a câmpiilor, te face să te gândeşti uneori la un vas fantomă.

Ţăranii îşi dau poate, seamă că trenul acesta poartă o încărcătură de destine şi de patimi de-alungul lumii.

Se aude tremurul geamurilor. Luminile se întunecă. In curând începe viaţa nouă a călătorilor, adunaţi în sleepinguri, aventurieri cari au trecut pe altă planetă...

JOCURILE VITEZEI ŞI ALE AMORULUI

Uneori, aventura începe în plină zi, ca, de pildă, în Simplonul Orient-Express, în care mă îmbarcasem luna trecută, cu destinaţia Italia. Tinerii pe cari i-am întâlnit în vagonul meu erau încântători. Unul din ei, Parisian fără îndoială, avea aparenţa simpatică a unui sportsman; mare, subţire, cu privirea vie a oamenilor cari caută pretutindeni şi înainte de toate, satisfacţia insesizabilă a amorului. Celălalt, deopotrivă de simpatic, era Englez şi mişcările sale desvăluiau muşchi supli. Inainte de plecare, în hall-ul gării, fumau, frunzărind ziare ilustrate, cu un aer plictisit. Celelalte cabine fusese ocupate de doi Ruşi antipatici, o bătrână cu nepoţelul, doi Italieni, cu profilul de medalie, cari te făceau să te gândeşti la nişte diplomaţi şi o pereche de tineri căsătoriţi, cari păreau că nu văd nimic şi nu aud nimic afară de privirile şi vorbele lor.

Tinerii noştri dădură impresia că vor suporta compania aceasta pestriţă, până în momentul când descoperiră că alături, e o cabină neocupată.

Apare controlorul care, în sleepinguri, joacă rolul ce se afirmă că e rezervat în cer, Sfântului Petru.

Il auzi spunând:

Două splendide călătoare abia se «instalară» în compartiment...

(Urmează în pag. următoare)

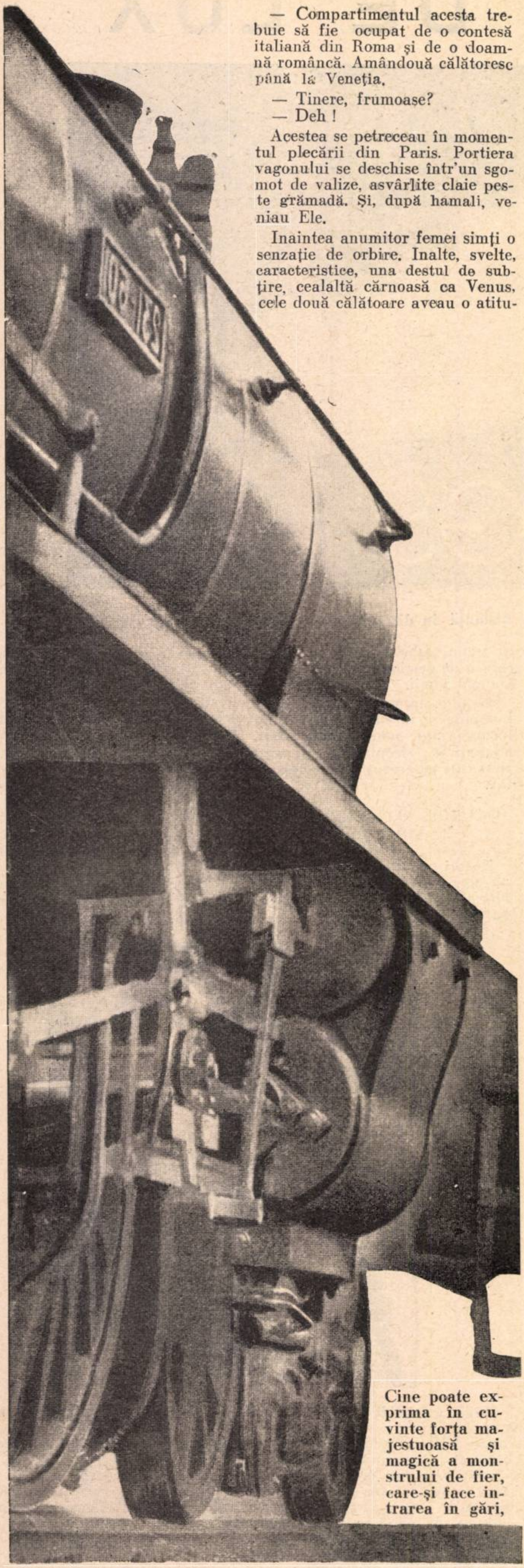

Cine poate exprima în cuvinte forţa majestuoasă şi magică a monstrului de fier, care-şi face intrarea în gări,

— Compartimentul acesta trebuie să fie ocupat de o contesă italiană din Roma şi de o doamnă româncă. Amândouă călătoresc până la Veneţia.

— Tinere, frumoase?

— Deh!

Acestea se petreceau în momentul plecării din Paris. Portiera vagonului se deschise într'un sgomot de valize, asvârlite claie peste grămadă. Şi, după hamali, veniau Ele.

Inaintea anumitor femei simţi o senzaţie de orbire. Inalte, svelte, caracteristice, una destul de subţire, cealaltă cărnoasă ca Venus, cele două călătoare aveau o atitudine impunătoare în tailleururile lor de o sobrietate şi de un şic impecabile.

Amândouă brune. Aveau trăsături de o regularitate divină. Ochii lor străluciau ca diamante negre, iar buzele roşii. bine desenate, aveau atracţia dorinţii...

Nici nu se instalară încă bine şi cei doi tineri se aflau deja în compartimentul lor, pe banchetă. Tocmai atunci stopă trenul. Idila începu.

Vameşul surprinde, cu lampa lui brutală somnul unei femei încântătoare, într'o poziţiune nu mai puţin primejdioasă...

Ce pot face doi tineri şi două femei răpitoare când sunt izolaţi într'un sleeping şi purtaţi spre necunoscutul surăzător al primelor zile de soare? Nimic, decât să flirteze. Tinerele femei privesc în jurul lor, cu inocenţă, fără a vedea nimic. Dimpotrivă, tinerii par să ştie ce privesc... Ochii lor au un obiectiv precis. Surâsuri. Priviri lungi. Din nou surâsuri. Noui priviri lungi. Trenul goneşte. Cei patru pasageri schimbă primele ţigări. Simt nevoia să râdă puţin pentruca să ocupe liniştea care stăruie încă. Apoi cele două «perechi» iau masa împreună şi bărbaţii înaintează uşor picioarele, bineînţeles cu discreţie, ca nişte oameni bine crescuţi, adică cu grija de a nu deşira ciorapii de mătase... In apropiere de graniţa elveţiană niciunul din cei patru tineri nu e preocupat de a privi Alpii, ci fiecare pereche bea, la rând, din acelaş pahar, pentru a cunoaşte mai bine gândul unui altuia. Şi gândurile acestea concordă atât de bine, încât, la vamă, şi în apropiere de Lauzanne, când luminile încep să apară pe lac, călătorii noştri nu se mai gândesc decât să se împartă în două grupe şi să caute izolarea favorabilă primelor confidenţe...

Probabil că aşa s'a întâmplat cu tovarăşii mei de călătorie. Căci după Lauzanne, am văzut dispărând într'o cabină Anglia şi Italia, pe când Franţa şi România, preocupate fără îndoială, de un tratat de alianţă, rămâneau în cealaltă cabină. O! frumuseţe romantică a lacului Leman!... Am avut impresia fără nici o calomnie inutilă, că patru oameni tineri neglijau să te contemple în scânteierea clarului de lună!...

Imbrăţişări, mărturisiri, poate suspine; trebuie oare, ceva mai mu'i pentru a colora cele mai frumoase vise?...

Dar ce e vacarmul acesta? Ora unu dimineaţa. Sunt vameşii şi soldaţii fascişti dela Domodossola cari bat în uşi şi le deschid, în acelaş timp, scrutându-i pe călători, deşteptaţi într'un tresalt, cu lumina violentă a lămpilor lor de buzunare. Vin să vizeze paşapoartele şi să cerceteze bagajele. Două umbre se profilează, rapid, pe culoar, între cele două cabine. Frumoasa Româncă îşi reia locul, alături de prietena sa, Italianca, în timp ce Franţa vine să reîncheie alianţa cu tovarăşul său, Anglia. Vameşii mulţumesc şi închid uşile. Două umbre schimbă, iarăşi, cabinele.

O, mistere ale sleepingurilor. Pe semne, că tot formalităţile derutante ale vămii sunt de vină... Dimineaţa, când zorile surâdeau ţărmului Lacului Magiore şi florilor depe Insulele Boromee, dece oare Italia se găsia în braţele Francezului surprins, în timp ce România fraterniza cu Anglia? Anglia, părea surprinsă, dar nici Italia, nici România, nici Franţa nu se plângeau de confuzia survenită. Am auzit cum Englezul dădea toată vina pe coktailurile consumate, pe whisky-urile de cari abuzase, dar era singurul care să caute cauza acestui lucru neînţeles în timp ce în jurul său râsetele ţâşneau ca nişte săgeţi vesele. Pe culoar, indiferent la sgomotul unei flecăreli fără sfârşit, conductorul dela Wagons-lits îşi spunea că a văzut altele şi mai grozave...

Şi, poate, se gândea la călătoarele melancolice, din atâtea seri, la cele cari îi caută pe funcţionarii trenurilor, după cum atâtea alte femei îi urmăresc, cu dorinţele lor pe barmanii chic ori pe dansatorii mondeni, femeile cari pretextează tristeţea, pentru a-şi ocupa singurătatea, boala ori beţia, pentruca să-şi desnoade corsajul. O, sleepinguri...

TOVARAŞII AVENTURII

Insă am văzut şi alte prsonagii, în trenuri.

Cine nu cunoaşte pe aventurierele sleepingurilor? Totul nu e să le cunoști, ci să le recunoști. Și aceasta nu-i lucru ușor, chiar pentru marii călători și cu toate că ele însile nu sunt la prima lor noapte de sleeping.

Doamna aceasta singură, care are o privire atât de tristă și care călătorește, spune ea, pentru a uita desamăgirile dragostei, contesa aceasta maghiară care pare să se complacă numai sub ceruri schimbătoare, spaniola aceasta bogată care face pe femeia capricioasă și fatală, nu sunt decât niște aventuriere. Ele știu bine că o ședere prelungită în închisoarea aurită a sleepingului face din bărbații cei mai înțelepți amorezi. Ele vor prelungi pe cât vor putea mai mult o legătură fructuoasă în palaceurile Rivierei ori ale Italiei, până ce vor relua călătoria, în alte sleepinguri...

Există și aventurieri, tineri frumoși cari nu disprețuesc femeile puțin coapte și a căror inimă pare să se deschidă, ușor, amorului, la fel ca în Montparnasse ori Montmartre, în barurile cu gigolos... Aceștia cunosc secretul băuturilor cari îmbată și al drogurilor cari dau uitarea.

Abia trecură câteva stații și Franța oferea deja o țigară României.

Și, apoi, sunt hoții. In mai puțin de trei luni, «marii internaționali» cum se poreclesc chiar dânșii, au devalizat treizeci și cinci de călători din sleepinguri.

Deseori, sunt căutați fără rezultat în trenurile în cari se află. In genere, ei își rețin cabinele de dormit, în ultimul moment, fie la plecarea din Paris, fie la graniță, pentru a trece neobservați, și asta totdeauna noaptea. Sunt oameni cari nu frecventează vagonul restaurant.

La ora mesei, ei vizitează bagajele. Li se întâmplă să intre într'o cabină, cu lumina stinsă, și să se scuze în modul cel mai natural din lume, când călătorul se trezește; deja, ei sunt în posesia valizei.

Alteori, se travestesc în funcționari de wagons-lits, intră prin cabinele de toaletă și aleg tot ce-i mai bun, pe când joacă timp de câteva minute, rolul unor servitori bine stilați. Așa proceda, totdeauna, faimosul Achour, hoțul de bijuterii al lui Fakri-Pașa, care călătorea totdeauna în compania soției sale. Insă nimeni nu poate fi atât de abil, încât să desvălue toate vicleșugurile «marilor internaționali».

Tot ce se știe, este că acum trei luni, contesa M... soția unui mare turfist, care pleca la Cannes, descoperi, pe când se întorcea din vagonul restaurant, că una din valizele sale în cari ascunsese bijuterii, în valoare de peste 300.000 franci, dispăruse. Câteva zile după aceea, un diplomat italian care dormea, fu trezit de un călător care «greșise» cabina. Fără a da vre-o atențiune faptului, el adormi din nou, însă, dimineața, nu mai găsi portmoneul, care conținea câteva mii de franci...

Mulți dintre «internaționali» detestă marile parcursuri. Ei aleg o gară mare, unde orariul vrea ca două ori trei mari rapide să se oprească, în acelaș timp, și, în modul cel mai simplu posibil, ei trec dintr'un tren în celălalt, făcând alegerea «capturilor» la noroc..

Sunt hoți cari, chiar în timpul opririlor nocturne, vin și pleacă, pe peroane, strecoară o mână înăuntru, prinzând o haină, exact timpul necesar pentru a cerceta buzunarele... Un detaliu este, în cazul acesta, revelator, căci, dinafară, nu e posibil unui hoț să agațe la loc haina furată. Călători ai sleepingurilor, trebuie să știți ce înseamnă, deseori, o haină regăsită pe peron!..

In trenul în care mă aflam, a fost arestat un inginer belgian, care era acuzat că furase pardesiul ce-l purta. Pardesiul acesta avea la butonieră o rozetă de ofițer a Legiunii de onoare, pe care hoțul a păstrat-o, din nebăgare de seamă și s'a lăsat recunoscut. Lucrul era de puțină importanță și poliția dela wagons-lits a ezitat, un moment, de a da proporții faptului. M'am interesat, mai târziu, asupra soartei hoțului atât de puțin prevăzător. S'a făcut, la dânsul acasă, o percheziție, descoperindu-se o valiză, furată cu câteva luni înainte, într'o gară din Paris și care conținea bijuterii de o mare valoare. S'au găsit și alte rămășițe... Inginerul belgian călătorea cât se poate de des, pentru a-și mări veniturile, căci la uzină nu câștiga decât 1800 franci pe lună !..

Perechea ia masa împreună sub lumina roză și voalată a lămpii.

CHIPURILE NOPȚII

Și apoi, sunt fraudatorii... Cine nu cunoaște fraudele vamale de rigoare! Femei elegante cari de fiecare dată când trec frontiera, sunt acoperite cu bijuterii personale», valize duble, bagaje ascunse cu complicitatea unui funcționar și, însfârșit, povestea aventurierei care călătorea cu fiul său bolnav, așa, încât vameșii efectuau, repede, ori nu efectuau deloc revizia bagajelor, ferindu-se să nu atingă patul pe care copilul stătea întins, gemând aproape livid...

In sleepinguri se săvârșesc, uneori, episoade de fraudă, tot atât de romantice cași în aventurile de cinema...

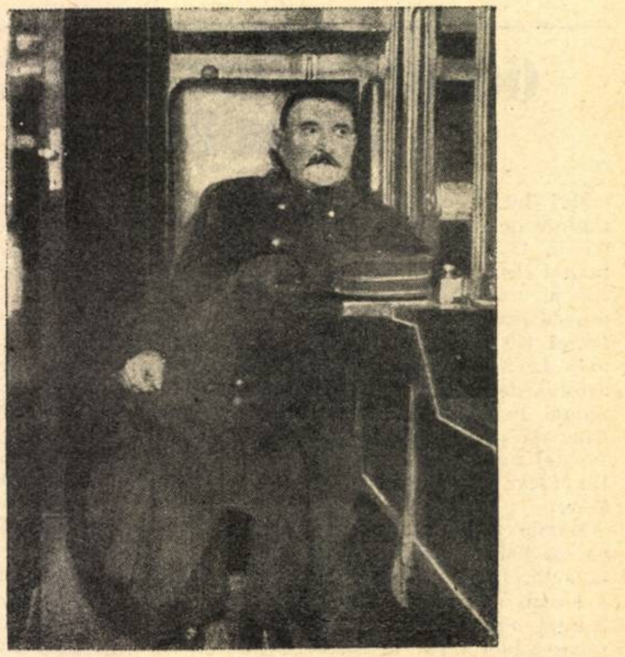

In sleepinguri, controlorul joacă rolul care în Cer e atribuit — după cât se spune — Sf. Petru.

Există, nu în Far-West, ci în Balcani, pe linia Atenei, o gară mică, izolată, la 1500 metri departe de sat, și unde se opresc, totuși, trenurile internaționale. Gara aceasta nu are decât trei funcționari: un șef și doi impiegați. Vom adăoga, pentru limpezirea povestei că vagonul cu colete poștale conținea o avere și se găsea în fruntea rapidului.

(Urmează în pag. 497).

O nouă modă: maillot-ul de dantelă

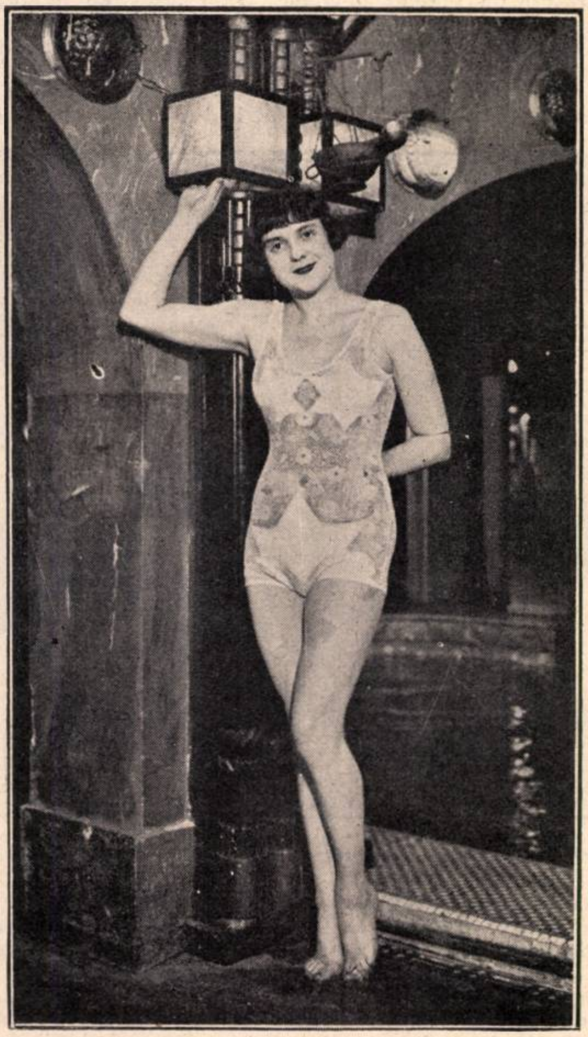

(Foto excl. Keystone)

Noutatea sezonului de vară va fi, fără îndoială, moda lansată la Paris zilele trecute, a maillot-ului de dantelă. Iat-o pe Colette Andris, graţioasa dansatoare pariziană, prezentând modelul la Lido din Paris.

Germania are încă 2300 arhimilionari

Mai întâiu o mică precizare: înainte de războiu, existau în Germania 15 547 milionari din cari numai Prusia îşi revendica 8406. Astăzi numărul persoanelor cari posedă mai mult de un milion de mărci (40 milioane de lei) este abia de 2300, dar pe vremurile acestea de criză nimicitoare, când numai în Germania sunt *5 milioane de şomeri* (deci muritori de foame) nu-i atât de rău să se afle câteva mii de oameni în bună stare.

Marile averi au scăzut, în orice caz dela războiu încoace, cu 85 la sută. Intr'o măsură mai mică a scăzut şi numărul milionarilor. Numai Statele Unite păstrează respectabila cifră de 40.000 milionari (în dolari).

Dar, cum spuneam, Germania posedă încă 2300 milionari. In fruntea lor trebuie aşezat, incontestabil, ex-kaizerul Wilhelm care în afară de cele 200.000 pogoane de pământ de cari dispune personal, posedă în calitate de şef al familiei Hohenzollern, compusă din patruzeci şi opt de membri, alte 200.000 pogoane.

Proprietăţile acestei familii, cu toate castelele încântătoare situate pe ele, reprezintă o averere de 450 milioane mărci (18 MILIARDE LEI!). Nu găsiţi că-i colosal, pentru un om care a pricinuit războiul mondial, provocând moartea a 25 milioane de oameni? Averea particulară a fostului kaizer e evaluată la circa 250 milioane mărci, Al doilea mare bogătaş al Germaniei este prinţul Albert von Thurn - Taxis. El posedă în jurul Regensburgului, unde locueşte, o proprietate de 500.000 pogoane. Cu toate că preţul lemnului a scăzut veniturile pădurilor pe cari le posedă prinţul Albert se cifrează încă la zeci de milioane pe an.

Urmează averea d-nei Berta Krupp von Bohlen şi Halbach, care a decedat anul trecut, lăsând o moştenire de *numai* 320 milioane mărci, producând un venit anual de 21 milioane.

Cu greu se poate aprecia averea magnatului industrial Fritz Thyssen, deoarece acţiunile pe cari le posedă suferă mari fluctuaţii la bursă. In orice caz, dispune anual, de un venit de 6 milioane mărci (240 milioane lei). Nu chiar atât de neglijabil.

Fratele mai tânăr al lui Thissen, baronul ungur Heinrich von Thissen - Bornemisza, are un venit anual de trei milioane mărci.

Fabricantul Otto Wolff din Köln are o avere de 110 milioane, iar tovarăşul său, consilierul Ottomar Strauss 80 milioane. Averea prinţului Iohann von Hohenlohe-Oehringen, evaluată în 1914 la 150 milioane mărci, e astăzi mai mică cu 30 milioane, însă considerată, în orice caz, drept una din cele mai importante posesiuni din Germania. In aceiaşi categorie intră şi averile familiilor de bancheri Mendelsohn şi Mendelsohn-Bartholdy (descendenţii faimosului compozitor din secolul trecut). Urmează familia Opel cu 110 milioane.

La o sută milioane mărci se situiază prinţul Maximilian Egon de Funstenberg, care posedă moşii imense în ducatele Würtemberg, Bavaria şi în Cehoslovacia. Averea prinţului Henckel von Donnersmarck se cifra, înainte de războiu, la 300 milioane mărci.

Astăzi averea fiului său mai mare prinţul Guidotto se evaluiază la circa o sută de milioane, pe când averea fiului mai mic contele Kraft von Henckel, se cifrează abia la şeasezeci şi cinci de milioane.

Hans Heinrich XV, prinţ de Pless, ale cărui latifundii au căzut sub stăpânirea poloneză, posedă încă o avere, în numerar, de o sută de milioane. Urmează milionari mai... mărunţi: arhiducele de Sachsa-Weimar cu şeasezeci de milioane, ducele Albrecht de Württemberg caşi prinţul Ernst de Hohenzollern-Sigmaringen şi regele (de curând mort) Friedrich August al Saxoniei, cu câte treizeci de milioane de mărci.

Familia «Kohlen - Pecek» deşi nu e supusă Germaniei nu trebuie să lipsească de pe această listă, deoarece posedă mari latifundii în cuprinsul Reichului şi mari imobile la Berlin.

Averea celor doi fraţi Pecek poate fi socotită la cel puţin 100 milioane mărci.

Printre cei mai bogaţi bărbaţi ai Germaniei, trebuesc rânduiţi apoi, — cu toate prăbuşirile bursiere — preşedintele Consiliului de administraţie al marei firme I. G. Farbenindustrie, d-rul Karl Bosch, care are un venit anual de două milioane mărci, patronul industriei electrice Friedrich von Liemens, bancherul Karl Furstenberg şi însfârşit cumnatul lui Walter Rathenau, Andreaş, cari dispun de un venit anual de 2—3 milioane mărci.

Cel mai mic motor

De câtiva ani, omenirea pare să nu aibă altă preocupare decât recordurile: e vorba să se producă din ce în ce mai mult, să se meargă, din ce în ce mai departe, din ce în ce mai iute. Trăim în epoca vitezei, a sgârieinorilor, a grandiosului, colosalului.

Vrând să reacţioneze împotriva unei stări de lucruri, pe care o socoate rea, un modest şi abil ceasornicar din Beuchtesgaden (Bavaria) s'a străduit să lucreze «din ce în ce mai mic» astfel, el a reuşit să construiască, să pună la punct şi să facă să funcţioneze în mod perfect, un motor care este, probabil, cel mai minuscul care se cunoaşte pe lume, fiindcă dimensiunile sale nu depăşesc mărimea unui bob de cafea răşnită.

Acest «beniamin» al motoarelor nu consumă decât câteva picături de combustibil pe zi.

Împăcarea!..

(Foto excl. Keystone)

Când cerul surâde şi natura e în floare, nu e frumos ca fetiţele şi băieţii să fie certaţi. Toţi copiii trebuie să se împace.

O LUNA LA HOLLYWOOD

3)

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreţii

ADEVĂRATA GRETA GARBO

III. Amintirile „Femeii Divine“ 1)

Când, într'adevăr, văzui pentru întâia oară un teatru, trebue să fi avut şase sau şapte ani. Era teatru şi cabaret în acelaş timp. Mă duceam la şase seara şi aşteptam acolo intrarea artiştilor pe cari îi urmăream până la scenă, unde făceau repetiţii.

Mă distram nespus de mult. Rămâneam acolo până la opt şi jumătate sau nouă, studiind actorii cu toată atenţiunea. Ceeace mă atrăgea într'un mod particular era mirosul acela caracteristic al scenei, amestecat cu praf, lemn şi cocă. Un miros unic şi de-o potrivă peste tot locul.

După sosirea mea la Hollywood, am căutat să mă duc într'un teatru din Los Angeles, unde am stat de vorbă cu baletistele. Şi acolo simţii mirosul acela înecăcios care mă transportă cu gândurile spre amintirile cele mai îndepărtate... când visam să ajung o divă... Uneori, trăind cu trup şi suflet viaţa aceia, îmi venea să mă agăţ de braţul unui servitor şi să-l rog cu lacrimi în ochi să-mi înlesnească intrarea în scenă...

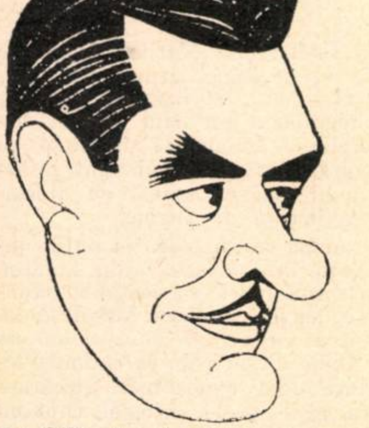

John Gilbert, actorul despre care s'a vorbit cel mai mult în legătură cu «Femeia divină».

*

Mi-aduc aminte că, înapoindu-mă acasă, am văzut doi bărbaţi certându-se. Iată un alt lucru pe care nu-l pot suferi. Trebuia să fi fost beţi. Unul din ei era uriaş, iar cellalt mic de tot. Piticul, fireşte, era mai guraliv. Mă aruncai între ei şi agăţându-mă hotărîtă de mâneca omuleţului care striga necontenit, îl dojenii.

Astăzi, sunt la fel: dacă văd două fiinţe certându-se, mă simt numai decât turburată.

Eu nu m'am certat niciodată şi cu nimeni; în filmele mele ţin cu tot dinadinsul să nu fie lupte de nici un fel.

Eram şcolăriţă şi mi-era nesuferită şcoala. Ceva, peste puterile mele, mă oprea ca să fiu supusă, ascultătoare. Dintre materiile de studii, preferam istoria, dar nu mă puteam împăca cu geografia. Cu toate acestea, ca şi celelalte fete, trebuii să urmez şi eu cele două singure clase ale şcolii comunale.

Uneori mă duceam la cinema.

Un adevărat teatru, ca spectatoare, am putut să-l văd abia atunci când am împlinit doisprezece ani.

La cinema, dimpotrivă, mă duceam deseori şi plăteam biletul ca oricare alta, afară numai când omul dela uşă, îmi dădea voe să trec... Dar aceasta se întâmpla cam rar.

La şaisprezece ani, cunoscui un actor căruia îi manifestai dorinţa de a pătrunde în artă. Mă sfătui să mă adresez unui coleg al lui, foarte cunoscut în teatru, Franz Envall. Acum, omul acesta-i mort şi a lăsat în urmă-i o fată care-i artistă foarte apreciată în Suedia.

Franz Envall îmi spuse că se va strădui să-mi înlesnească admiterea în Şcoala dramatică a Teatrului Casei Regale şi cursurile sunt gratuite, deoarece se compensau prin munca depusă.

Admiterea nu-i atât de uşoară.

Trebuie să-ţi dovedeşti propria capacitate în faţa unui juriu de vreo 20 de persoane, compus din artişti, critici, oameni de teatru, actori şi exponenţi ai şcolii.

Studiai timp de şase luni. La sfârşit mi se încredinţă două roluri: unul dintr'o lucrare suedeză de Selma Lagerlöff şi altul din celebrul dramaturg Sardou: **Madame sans gêne.**

In ziua concursului mă simţiam nespus de abătută. Tremuram din cap până în picioare; simţiam chiar că-mi voi pierde cunoştinţa cu totul. Nu reuşiam să privesc în faţă pe cineva şi aveam destule persoane înaintea mea.

Elevii din anul întâiu îmi trecură înainte, se prezintară comisiunii examinatoare, declamând bucăţile învăţate... şi plecară.

Veni rândul meu.

Spusei în grabă tot rolul ce mi se încredinţase şi apoi fugii, roşindu-mă şi tremurând, ba uitând şi să salut juriul, după cum era obiceiul.

Mă speriasem prea mult.

Şi nu mă liniştii decât atunci când s'au sfârşit examenele.

Fusesem admisă.

D-zeule! E cu neputinţă să descriu fericirea mea. Eram aproape moartă de bucurie. Chiar şi astăzi, când mi-aduc aminte de clipele acelea atât de emoţionante, mă simt înduioşată şi cred că mi se tae respiraţia.

Aveam încrederea că voi deveni o artistă adevărată, că voi avea avere şi deci, — succes. **Artistă,** aşa cum visase atâtea altele, înaintea mea.

In şcoală, cred că am fost eleva cea mai neastâmpărată. Şi rea şi svăpăiată.

Ridicam în picioare toată şcoala cu năzbâtiile mele. Nu mai vorbesc apoi de punctualitate. Imi plăcea atât de mult să ies seara şi să mă duc la teatru! In chipul acesta, mă întorceam acasă aproape după miezul nopţii şi dimineaţa eram în întârziere cu orariul lecţiilor...

Fusei pusă la grea încercare în ziua când începură primele exerciţii. Imi uitam rolurile. Eram foarte neatentă şi nepăsătoare: aceasta fiindcă mă odihneam prea puţin.

Incepură lecţiunile de dans. Dansuri clasice şi moderne. Mi-era însă ruşine să dansez. Eram atât de slabă şi înaltă!... Când aveam doisprezece ani eram tot atât de înaltă ca şi acum...

Fiecare două eleve aveau câte un profesor; în chipul acesta profitam mai mult. Şcoala era în spatele scenei teatrului Regal. Cursul normal era de doi ani, dar se putea prelungi. Incepeam pe al treilea, când unul din profesori veni la mine spunându-mi că Maurice Stiller dorea să cunoască pe una dintre cele mai bune eleve ale institutului spre a-i încredinţa un rol de seamă într'un film al lui.

*

Nu-l mai văzusem niciodată, până atunci, pe Stiller. Chiar în ziua aceia, după sfârşitul lecţiilor, mă dusei să-l caut, dar nu era acasă. Il aşteptai. Sosi în curând, împreună cu câinele lui.

Când l-am zărit, am început să tremur. Mi se părea comic de tot. El mă privi, atent, de sus până jos. Imi vorbi despre o mulţime de lucruri cari n'aveau nici o legătură cu teatrul şi cinematograful. Vorbi de starea timpului, de Stockholm şi multe altele...

La un moment dat, îmi spuse:

— N'ai putea să-ţi scoţi pălăria şi pardesiul?

Şi după ce mă mai măsură odată:

— Care-i numărul de telefon al d-tale?

Eşii...

In drum spre casă, îmi făuream fel de fel de planuri în legătură cu rezultatul acestei vizite. Peste câteva zile, d. Stiller îmi telefonă, invitându-mă să viu la studio-urile lui, «Svedish-Film-Company», pentru a face o mică probă.

Ce încântare!

Totuşi, nu eram prea însufleţită. Simt o înflăcărare puternică numai atunci când sunt sigură că trebue să îndeplinesc ceva anumit.

Plecai de-acasă şi pe drum mă întâlnii cu prietena mea, Mona Marteson, care-şi făcuse cu o lună înainte debutul în film. Un tramway ne duse până în apropiere de studio.

Mona a fost şi ea la Hollywood dar s'a înapoiat curând în Suedia fiindcă filmul nu e pentru dânsa. Curioasă întâmplare: fusese colegă cu mine la şcoala dramatică a teatrului Regal, ne întâlnirăm în drum pe când mă duceam să turnez pentru debut şi — coincidenţă a destinului — ne-am regăsit din nou, aci la Hollywood!

Primele probe mi se părură caraghioase de tot. Teatrul e atât de deosebit de cinematograf. Pe scenă ai vocea ta, pe câtă vreme în cinematograf vorbeşte numai expresiunea chipului... Mă făcură să umblu în sus şi 'n jos, să intru şi să ies pe-o uşă. După aceia îmi spuseră să mă aşez într'un pat şi să mă prefac bolnavă, cât se poate de bolnavă. Eu nu aveam pe atunci nici o pricepere despre cinematograf, care mi se părea un joc copilăresc. Şi mă ruşinam că trebue să «pozez» în faţa atâtor persoane...

Eram cât se poate de încurcată...

Stiller aşteptă câteva minute, apoi strigă:

— Dar pentru Dumnezeu, nu eşti în stare nici să te prefaci bolnavă! Nu ştii ce înseamnă să fii suferindă?

Abia atunci, auzind tonul aspru al cuvintelor sale, îmi dădui seama că nu mai era un joc de copii, ci că trebuia neapărat să mă identific cu rolul. Şi devenii o femee într'adevăr bolnavă, o femee pe patul de moarte!...

Mă întorsei acasă, neştiind rezultatul probei şi nici dacă aveau de gând să-mi încredinţeze vre-un rol în film.

Reîncepui să studiez, până ce, după trecere de mai multe zile, Stiller trimise să mă cheme; avea ceva pentru mine...

Intr'adevăr, îmi oferi rolul contesei Dohma, din filmul **Gösta Berling.** Era cel mai frumos ro. ce l-aş fi putut dori, avându-se în vedere că era debutul meu cinematografic.

O altă atitudine a «Femeii Divine»

«Gösta Berling» era un scenariu de Selma Lagerlöff, în care apăream cei mai de seamă artişti, printre cari şi Lars Hanson.

In prima zi de lucru, mă îmbolnăvii de spaimă; nu puteam să fac nici o mişcare, nici să stau în faţa obiectivului şi a atâtor persoane din jurul meu.

Văzând că nu obţine nimic, fiecare eşi pe rând din scenă, lăsându-mă singură. Operatori, maşinişti, electricieni, toţi! Chiar Stiller eşi, după ce m'a sfătuit să fac câteva exerciţii singură. Dar eu ştiam, simţiam că maestrul meu se ascunsese într'un colţ oarecare, spionându-mi mişcările.

(Va urma)

---

1) Vezi «OL.» No. 23 şi 24.

Câte-va profesiuni nu prea banale

CRAINICI MODERNI

Nicăeri contrastele nu se opun atât de brutal, ca în cetatea-grădină, îngropată în fum, care este Londra.

Evul-Mediu şi secolul douăzecilea, atmosfera bătrânească a diligenţelor poştale şi agitaţia unei capitale moderne se ciocnesc cot la cot. După cum, cu trei veacuri în urmă, orice noutate menită să fie cunoscută de public, era anunţată de un crainic-herald, care străbătea străzile, tot aşa, astăzi, se mai aude, din când în când înălţându-se vocea stridentă a vestitorului municipal, dela care orişicine poate cumpăra şi obţine tot ce doreşte. Aţi pierdut un obiect de valoare? Inchiriaţi, prin intermediul poliţiei, pe crainicul public, care va merge să-şi debiteze cuvântarea de-alungul străzilor, unde s'a perdut ceasul sau poşeta de valoare.

MAEŞTRII DE CEREMONII

William Knightsmith, mort de curând, în vârstă de şaptezeci şi trei de ani era un personaj unic în felul lui. Knightsmith se aranja să fie invitat la reuniunile oficiale şi private, însărcinându-se să conducă ceremonialul, atât de riguros păzit în Anglia. El era avantajat de o voce sonoră, pe care ştia s'o moduleze cu o artă veritabilă.

Cu autoritate şi discreţie, în acelaş timp, el îi conducea pe oaspeţi prin toate etapele unui dineu elegant şi conform etichetei. Pentru a stabili ordinea în care toasturile trebuie să se succeadă după codul manierelor elegante, William primea între trei şi cincisprezece lire sterline. Astfel, înainte de a se fi terminat toastul în onoarea regelui, nimeni nu trebuia să-şi aprindă ţigara şi maestrul Knightsmith era fără milă faţă de acela care voia să înfrângă regula.

Nici un gentleman, preocupat de reputaţiunea lui, nu se dădea înlături, la o ocazie, să apeleze la colaborarea acestui maestru de ceremonii.

CHERRING-UP-LADY

Femeile sau tinerele fete inteligente şi cu un fizic agreabil, găsesc întotdeauna, la Londra, posibilitatea să-şi câştige existenţa. *Cherring-up-lady* se bucură, în capitala Marei Britanii, de o vogă extraordinară. Femeile acestea sunt angajate pentru întreaga după amiază, sau numai pentru câteva ore, sau pentru seară. Se cer calităţi numeroase şi universale pentru a fi acceptat în această meserie.

E nevoie de o educaţie îngrijită şi de vaste cunoştinţe, în plus doamna de companie trebue să posede arta de a-şi adapta darurile sale naturale şi dobândite, situaţiunilor celor mai delicate. E vorba de exemplu, să smulgi pe un bărbat mizantrop şi urăcios, din mania lui nervoasă. *Cherring-up-lady* trebue să joace cu dânsul cărţi, şi să piardă ori să câştige la momentul oportun. Astăzi, trebuie să cânte ultimele tangouri la modă şi mâine să se aşeze la pian, spre a cânta polci bătrâneşti. Tovarăşa contra plictisului trebuie să ştie, la nevoie, să împace cu lumea pe o bătrână doamnă acrită, sau să înveţe bucuria de a trăi pe un tânăr neurastenic, urmărit de ideea sinuciderii.

PROFESIONISTELE PLIMBARII

O fabrică de cauciucuri, bine cunoscută în Anglia a găsit o formulă de reclamă destul de curioasă. Ea plăteşte pe două tinere fete, a căror misiune constă în a se plimba, tot timpul zilei, prin oraş. Ele trebuie să parcurgă, cotidian, cel puţin două zeci de kilometri. Tălpile pantofilor cu cari umblă sunt înzestrate cu un aparat înregistrator al numărului de paşi, sigilat de poliţie. E un mijloc de a proba soliditatea tălpilor de cauciuc. Când iese victorios dintr'o încercare de cinci mii kilometri, materialul e socotit bun pentru vânzare. Plimbările acestea obligatorii sunt mult mai obositoare decât s'ar putea crede, şi fiecare experienţă necesită angajarea unor noui «girls» pentru a lăsa celorlalte o odihnă de două luni, înainte de reluarea lucrului. Primele două fete cari au întreprins aceste plimbări... profesioniste au adus un mare serviciu balanţei comerciale a ţării lor, deoarece duceau o campanie de propagandă în numele principiului: «Cumpăraţi numai marfă englezească». Se afirmă că propaganda acestor... plimbăreţe de meserie ar fi adus industriei britanice de încălţăminte o jumătate milion de lire sterline, într'un singur an.

MIROSUL ŞI GUSTUL — SURSE DE BENEFICII

Sute de mii de tinere fete sunt întrebuinţate în marile magazine, în calitate de vânzătoare — *lifigirls,* etc. — însă acelea cari câştigă cel mai bine sunt, incontestabil, «mirositoarele de parfum». La Londra, cine este proprietarul unui năsuc fin, poate câştiga parale frumuşele.

O tânără doamnă care s'a specializat în «arta gustatului», şi-a făcut o situaţie de invidiat. La ea se adresează toate doamnele din înalta societate când e vorba de compunerea unui menu savant. Experta în ale gustatului îşi face o apariţie de un sfert de oră în bucătăria cutărei lady şi gustă mâncările preparate.

«Aici trebuie puţină sare, indică ea, aici puţin piper»...

Ea nu face decât să perfecţioneze «operele» deja terminate, însă atribuţia aceasta se plăteşte cu 5-10 lire vizita.

O altă doamnă se specializează în arta de a împacheta diferitele lucruri în cufere. Ea vizitează familiile şi pe tinerii căsătoriţi cari pleacă în voiaj şi se însărcinează să le prepare bagajele. Specialistele acestea dobândesc o asemenea rutină în exercitarea meseriei, încât în lunile de vară ele lucrează la câte douăzeci de familii pe zi şi împachetează câte o sută de cufere.

FEMEIA-DETECTIV

Insfârşit... Marile magazine întrebuinţează, de preferinţă, detectivi de sex femenin cari îşi îndeplinesc serviciul cu o discreţiune exemplară în timp ce colegii lor masculini sunt însărcinaţi mai cu seamă cu arestarea hoţilor de vitrine.

Acum câteva zile, s'a putut observa într'un bazar din Londra, o scenă foarte curioasă. O tânără doamnă, extrem de drăguţă, făcea cu ochiul unui domn în vârstă. Peste câte-va minute, legase deja cunoştinţă. Flecăriau ca nişte vechi prieteni căutând să se desprindă de mulţimea cumpărătorilor. Ajungând însă, la ascensor, perechea avu surpriza să se vadă oprită de un funcţionar al casei, care rugă foarte amabil pe simpaticul domn să-l urmeze până în birou. Acesta ezită, însă în cele din urmă, trebui să se supună. Atunci abia îşi dădu seama că drăgălaşa femeie a fost un detectiv care-i urmărise intenţiunile de... mână lungă. Bărbatul era un hoţ, care nu putuse rezista farmecelor femeii şi căzu în cursă.

MANECHINI PENTRU CREMELE DE FRUMUSEŢE

Totuşi nu toate femeile au norocul să exercite aceste meserii... privilegiate. Majoritatea lor îşi câştigă viaţa prin mijloace mai puţin aventuroase, dar şi mai puţin captivante. O vânzătoare din raionul produselor de frumuseţe trebuie să-şi ofere tenul pentru încercările de tot felul ale clientelor, cari nu ştiu ce să cumpere: astfel, ea trebuie să suporte pe propria-i piele, tot soiul de experienţe ale pudrelor, cremelor şi fardurilor din vitrine, pentruca cutare doamnă pretenţioasă sau nehotărâtă să-şi facă ideie asupra cutărui sau cutărui alt produs. In marile magazine, se găsesc câte-va «manechine» de acestea.

O blondă, o brunetă şi o roşcovană îşi distrug, astfel, sistematic tenul, pentru a satisface curiozitatea semenelor lor...

Cum poate arăta o aviatoare celebră!...

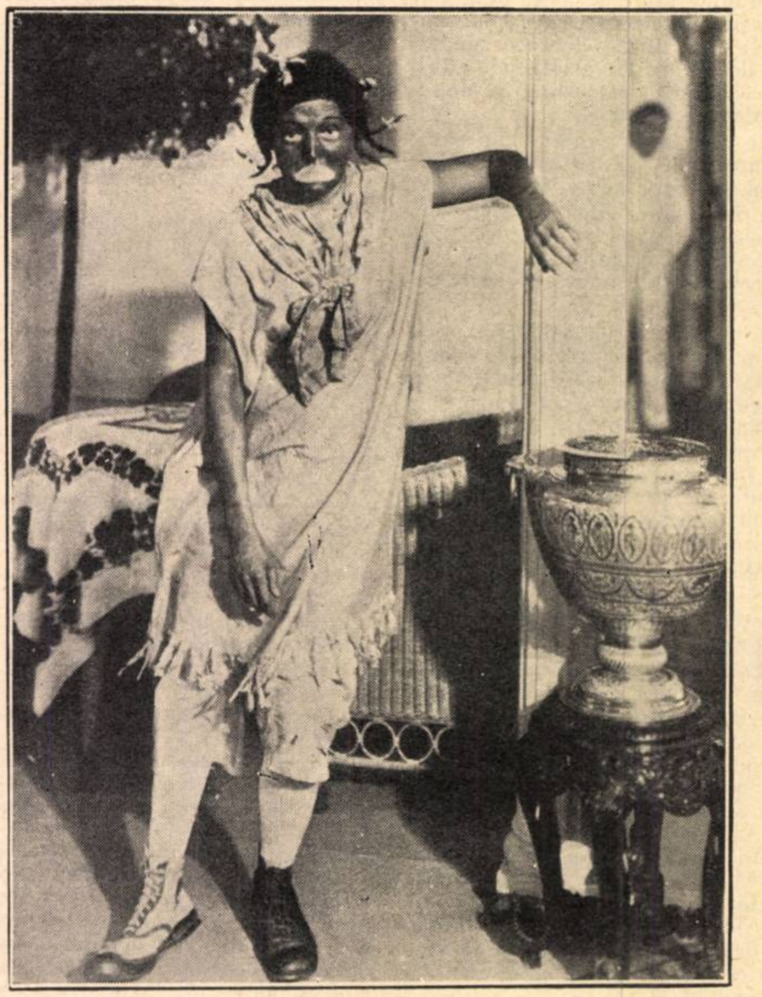

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La un bal mascat, dat pe bordul vaporului «Resolute» celebra aviatoare Ruth Elder, costumată în «Topsy», negresa proastă care le face toate pe dos, a obţinut premiul întâiu pentru cea mai reuşită mască. Recunoaşteţi că eroina văzduhului a reuşit să apară cât se poate de bleagă...

Furtul misterios al unui craniu ilustru

Aproape toată lumea ignora că Iosef Haydn, genialul compozitor german dela naşterea căruia s'au împlinit de curând două sute de ani, — bicentenar sărbătorit în toată lumea — care era ființa cea mai blândă, cea mai inofensivă din lume, pioasă și dușmană a tot ce putea turbura liniștea vieții sale regulate și bine ordonate, a fost eroul unei tragedii macabre și postume care i-a făcut să se cutremure de groază pe toți cei cari au aflat-o

Haydn, care s'a născut la 1 Aprilie 1732, exact acum două veacuri, a murit la Viena în anul 1809, pe când capitala imperiului era ocupată de trupele franceze. Ultima vizită pe care o primi, câteva clipe înaintea morții, a fost aceia a unui ofițer superior din armata de ocupație, care veni în numele lui Napoleon să aducă omagiul său de respect unuia din tre cele mai mari genii cari au onorat muzica universală. Napoleon care a prins cu mâna sa, propria lui cruce a Legiunii de Onoare pe pieptul lui Goethe, ținea foarte mult să dea generalilor săi prilejul de a-i admira gustul artistic și dragostea pentru lucrurile cari înfrumusețează viața. Față de gestul nobil al împăratului, însuși guvernatorul francez anunță, în termeni foarte mișcați, vienezilor că a murit unul din cei mai mari oameni ai lor.

Excelentul om care fusese, toată viața, Iosef Haydn, nu putea lăsa decât prieteni. Nu avusese nici un viciu: prea iubise mult muzica, pentru a mai avea timp să se ocupe și cu altceva.

Regele George III al Angliei, care îl admira profund, cași toți compatrioții săi, îi spuse într'o zi, vrând să-i facă un compliment :

— Domnule Haydn ai compus multe opere? — Da, sire, îi răspunse muzicianul, ceva mai mult decât ar fi fost înțelept să compun.

Craniul lui Haydn, este actualmente proprietatea unei asociațiuni vieneze Prietenii Muzicei».

Ce mare ar fi fost groaza bunilor burghezi vienezi, dacă ar fi aflat soarta ce fusese rezervată rămășițelor pământești ale marelui lor compatriot!

Inchipuiți-vă că, două zile după înmormântarea corpului lui Haydn cinci oameni mascați pătrunseră în cimitirul unde fusese depus sicriul; se imaginează, lesne, scena macabră care s'a petrecut : noaptea neagră, cinci fantome sărind zidul înalt al cetății morților, alergând în vârful degetelor printre monumentele funerare: e începutul lunii Iunie, e cald, luna nu va întârzia să apară: trebue să se grăbească.

In sfârşit, în mijlocul pietrelor de o tragică muțenie s'a găsit o moviliță de pământ, proaspăt agitată:aici odihneşte Iosef Haydn. Mormântul e scurmat în chipul cel mai brutal: iată și sicriul. Cadavrul zace, cu ochii închiși, cu mâinile pios împreunate. Una din fantome își leapădă mantaua: în mână ține un ferăstrău; tremurând, sprijină unealta pe gâtul mortului și începe lucrul său macabru.

Cu ocazia bicentenarului naşterii lui Haydn, care s'a sărbătorit la Viena anul acesta, cu mare însuflețire, guvernul austriac a bătut o monedă comemorativă de 2 șilingi, cu efigia marelui compozitor. Pe fotografia noastră se văd cele două fețe ale monedei.

Fâșâitul ferăstrăului se imprimă în tonuri ascuțite în timpanul celorlalți patru oameni cari asistă, muți la scena aceasta înspăimântătoare. In cele din urmă capul mortului, complect desprins de corp, se apleacă spre fundul sicriului, cașicum ar vrea să se ferească de privirea călăilor. Dar unul din spectatori se apleacă brusc, prinde capul de păr, și-l învelește într'un șervet. Corpul e închis cu grijă în cosciug, pe care cad, greoi, bulgării de pământ. Crucea e așezată la loc, pe mormântul provizoriu al «părintelui simfoniei» și cei cinci oameni, după ce-și fac semnul crucii, fug în desimea nopții, pe drumul pe care au venit.

*

Scena aceasta n'a fost cunoscută de nici un locuitor al Vienei, deși e riguros autentică: marele public a ignorat multă vreme profanarea misterioasă, a cărei victimă a fost cadavrul compozitorului său preferat.

După câtva timp, totuși, a început să se vorbească, în toată Viena, de anumite scene bizare cari s'ar fi desfășurat în cimitirul unde fusese înmormântat Haydn. Opinia publică, surescitată, sfârși prin a pretinde explicațiuni oficiale cu privire la aceasta și prințul Esterhazy, care fusese amicul și protectorul muzicantului, obținu zece ani de la moartea lui, ca să se desgroape cadavrul.

Ceremonia avu loc în 1820 și sicriul descoperit arătă profanarea săvârșită. Intre capacele de brad, se afla un schelet îmbrăcat în stofe, se găsi peruca, dar lipsia capul. Pentru a înăbuși scandalul îngrozitor, care ar fi izbucnit cu siguranță, dacă s'ar fi divulgat această constatare, prințul Esterhazy hotărî să se transporte rămășițele pământești ale lui Haydn la castelul său din Eisenstadt, unde compozitorul trăise mulți ani, pe când era maestrul de curte al familiei princiare. Sicriul fu definitiv închis, după ce se pusese în locul capului absent un craniu adus de la Facultatea de Medicină.

Lucrurile au rămas astfel, timp de vre-o jumătate secol, justiția, însă, deschise o anchetă și rezultatele fură negative; mai multe persoane fură citate la tribunal, însă toate negară participarea lor la afacerea aceasta lugubră și îndeajuns de veche pentru ca principalii martori să fie de mult morți. Justiția abandonă orice fel de cercetări.

Abia pe la 1870, publicul vienez cunoscu tot adevărul asupra acestei afaceri tenebroase. Tocmai atunci muria la Viena, un anume Johann Peter, fost director al închisorilor Statului, al cărui testament cuprindea o clauză bizară. «Las, spunea el, capul de mort care se găsește în odaia mea de lucru și pe care l-am păstrat, cu pioșie până în prezent, Societății Prietenilor Muzicii din Viena. Capul acesta, jur pentru liniștea mea veșnică, este capul lui Franz Iosef Haydn, ilustrul compozitor născut la Rohran. Eu sunt acela care, în tovărășia lui Rosembaum, student la medicină, a lui Iacob Demuth gropar, și a încă doi funcționari din închisoare, am pătruns în cimitirul unde fusese înmormântat Haydn și i-am tăiat capul, pentru a putea studia, în craniul acesta prodigios, structura și elementele unui creier care a produs atâtea capodopere».

Toți vinovații erau morți la acea epocă: Rosenbaum, elevul faimosului fizician german Gall, care a inventat frenologia (studierea craniului), a efectuat numeroase studii, cari vor rămâne totdeauna necunoscute, asupra creerului maestrului; înainte de a muri, Rosenbaum predă craniul lui Haydn complicelui său Peter, care, fără îndoială l-a ajutat în observațiunile sale macabre. In ce privește pe gropar și ceilalți doi, de mult erau pe lumea cealaltă. Orice răzbunare a actului sacrilegiu era, deci, imposibilă.

Monumentul funerar al lui Haydn.

*

Să nu credeți, însă, că dela descoperirea misterului, capul lui Haydn a cunoscut însfârșit odihna pe care o binemeritase. A fost nevoie de mulți ani, pentruca dorința lui Johann Peter să se realizeze. Craniul compozitorului călători optzeci și șease de ani de la moarte, căci abia, în 1896, el parveni Muzeului Prietenilor muzicii unde se află expus și astăzi.

Așa că, în molcomul cimitir al familiei Esterhazy din Eisenstadt, odihnește capul unui necunoscut. căruia îi este hărăzită gloria postumă de a dormi somnul de veci, sub numele unuia din cei mai mari muzicanți ai omenirii.

Ce vârstă pot atinge grăunțele.

Se știa din auzite, că anumite grăunțe își pot conserva, timp de sute de ani, facultățile lor germinative. Se cita, între altele, exemplul unui bob de grâu, bătrân de patru secole, găsit într'un sarcofag egiptean și care, pus în pământ, a încolțit în mod cât se poate de normal.

Iată, însă, o mărturie și mai aproape de noi, care a fost verificată de oamenii de știință. La Paris, s'au făcut deunăzi niște săpături la 6 metri adâncime, în locul unor vechi morminte gallo-romane. Câteva zile după desfundarea solului, s'a văzut, jos, cum crește o iarbă cu frunzele ascuțite: «Inucus bufonius», a cărei sămânță își păstrase facultatea germinativă timp de două mii de ani.

ULTIMELE EVENIME

1

2

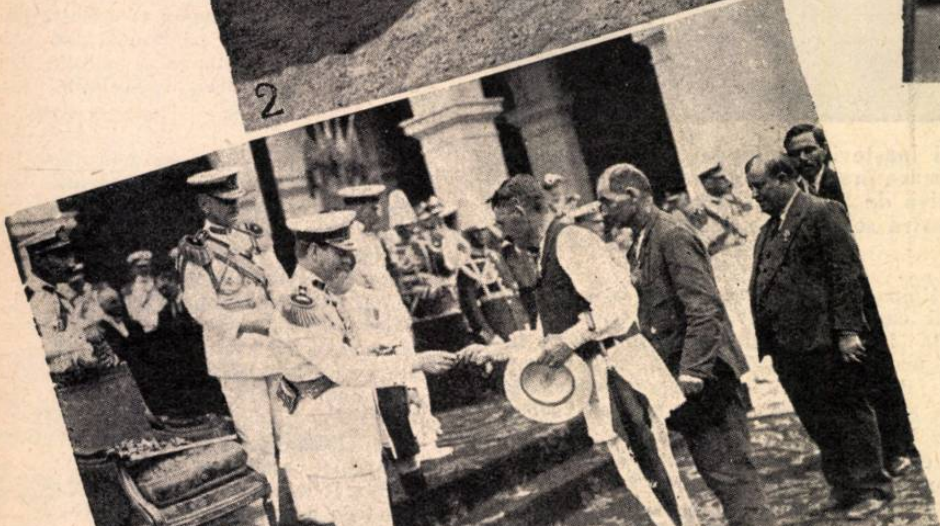
4

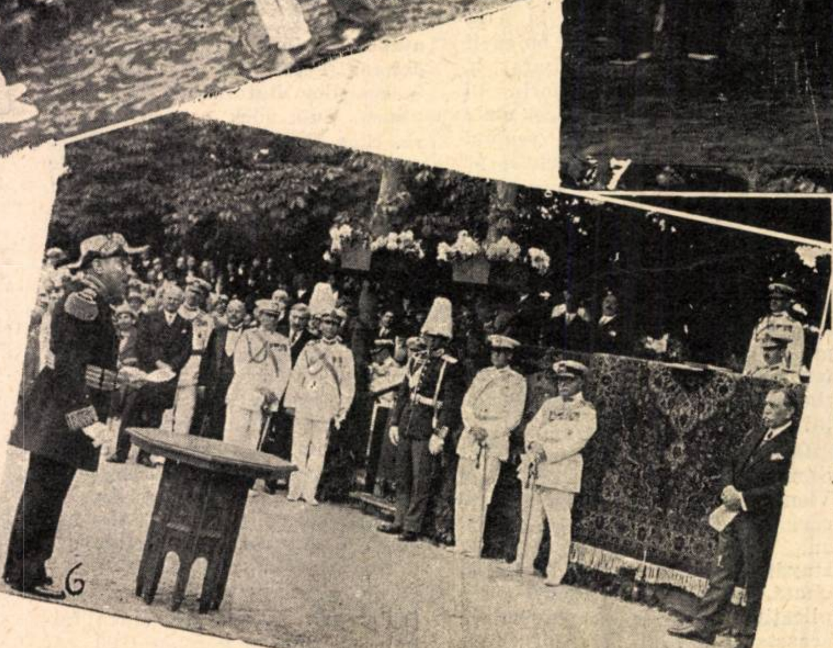
6

7

8

1. Regele şi Voevodul Mihai în tribuna stadionului dela O. N. E. F. de Ziua Naţională a Sporturilor. — 2. Suveranul, la Băneasa, de ziua Restauraţiei (8 Iunie), pe locul unde a aterizat acum doi ani, când a venit în ţară. — 3. Regele şi Voevodul Mihai, părăsind Catedrala din Galaţi, se întreţin cu episcopul Dunării de Jos. — 4. Regele decorând pe voluntari, la festivitatea dela Arenele Romane. — 5. Suveranul la inaugurarea Cazărmii Gardienilor publici. — 6. Generalul

NTE ALE SĂPTĂMÂNII

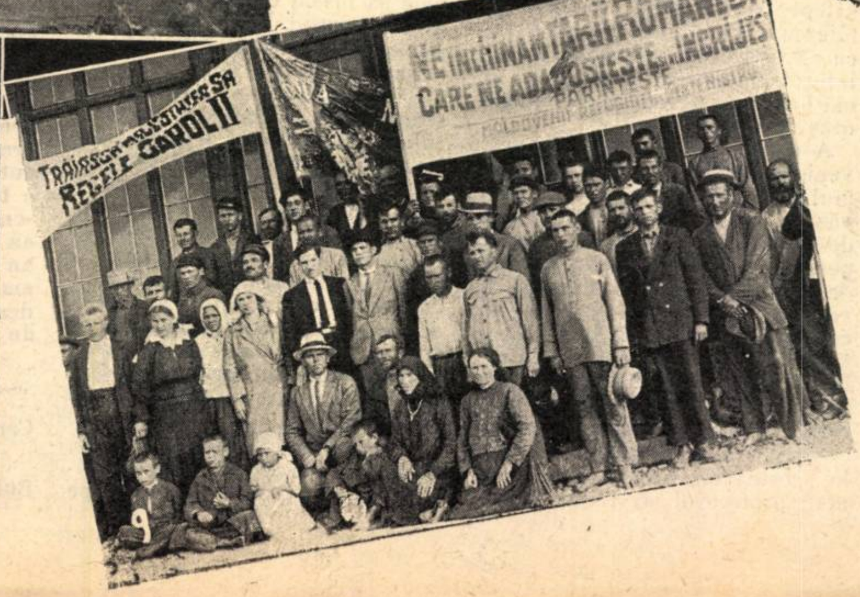
TRĂIASCĂ MAJESTATEA SA REGELE CAROL II
NE ÎNCHINĂM ȚĂRII ROMÂNEȘTI CARE NE ADĂPOSTEȘTE ȘI ÎNGRIJEȘTE PĂRINTEȘTE
MOLDOVENII REFUGIAȚI
9

francez Coullaude, citindu-şi discursul omagial la desvelirea Monumentului Sanitarilor. — 7. Intrunirea partidului naţional-liberal (nuanţa Duca) Duminică la Eforie. — 8. Echipa învingătoare a României, înainte de matchul de football România—Franţa terminat cu 6:3 (3:0) pentru România. — 9. Moldovenii refugiaţi din Rusia Sovietică au manifestat pe străzile Capitalei, mulţumiţi că şi-au găsit un adăpost.

(Foto «Oglinda Lumii»)

OMUL CARE SE CAŢARA

4)

nuvelă da A. CONAN DOYLE

— Atunci, ce mă sfătuiţi să fac?

— Aveţi puţină răbdare, domnule Bennett. Situaţia nu va întârzia să ia proporţii. Afară de o eroare, cred că Marţea viitoare, poate surveni o nouă criză. Contaţi pe noi că vom fi aici în ziua aceea. In aşteptare, găsesc că, în genere, casa nu arată a fi prea atrăgătoare şi că ar fi foarte indicat ca domnişoara Presbury săşi poată prelungi şederea la Londra.

— Asta e foarte uşor de realizat.

— Să rămână în Capitală, până ce vom avea siguranţa că orice primejdie e înlăturată. De acum înainte, lăsaţi-l pe profesor să se manifeste în voie, nu-l contrariaţi cu nimic. Nu aveţi de ce vă teme din parte-i atâta timp cât e în bună dispoziţie.

De-odată Bennett începu să tremure din tot corpul.

— Priviţi! E el!

Privirăm printre ramuri: pe pragul porţii, se profila trupul înalt al profesorului. Inaintând capul, balansându-şi braţele, el îşi rotia ochii în toate părţile.

Secretarul se despărţi, discret, de noi. Strecurându-se printre arbori, el se apropie de profesor. Şi, amândoi, intrară în vilă, înfiripând o conversaţie care ni se păru că e cât se poate de vie.

— Bătrânul gentleman o fi chibzuit bine lucrurile, spuse Holmes, pe când ne întorceam la hotel. Mi-am putut da seama că are o minte extrem de sagace şi de logică. Natural, şi foarte explosivă; însă, din punctul lui de vedere, are tot dreptul să se înfurie şi să facă scandal, după ce descoperă că s'au pus pe urma lui detectivi şi că însăşi familia urzeşte complotul. Mi-e teamă că amicul Bennett va avea în curând de furcă.

Pe drum, Holmes intră la un oficiu poştal, de unde expedie o telegramă. Răspunsul îi sosi peste două ore şi mi-l comunică, imediat. Cuprinsul era următorul: «Vizitat Commercial Road. Văzut Dorak. Om excelent, în vârstă, origină cehă. Posedă depozit articole comerciale. Mercier».

— Trebuie să ştiu, spuse Holmes, cu cine întreţine profesorul o corespondenţă atât de secretă. Naţionalitatea lui nu e fără legătură cu voiajul savantului la Praga.

— Cred, îi spusei lui Holmes, că, până acum, ne aflăm în faţa unor incidente inexplicabile, fără nici o legătură între ele. De pildă, ce raport poate fi între accesele de furie ale unui câine-lup, o călătorie în Cehoslovacia şi faptul că un bătrân se plimbă, în patru labe, noaptea, pe coridor? Afacerea e cum nu se poate mai misterioasă.

Holmes surâse, frecându-şi mâinile. Ne consfătuiam, dacă pot spune astfel, în vechiul salon al bătrânului hotel şi aveam între noi, pe masă, o sticlă din faimosul porto de care vorbise Holmes.

— Ei bine! reluă acesta cu degetele împreunate, caşi cum s'ar fi adresat unei clase, să examinăm din nou datele. Carnetul lui Bennet arată că, după prima criză, survenită la 2 Iulie, celelalte s'au produs, cu excepţia uneia, la intervalul fix de nouă zile. Astfel, ultima criză, cea de Marţi, a căzut în data de 3 Septembrie şi face parte din serie, după cum face parte din serie şi data precedentă, dela 26 August. Orice s'ar spune, nu-i o simplă coincidenţă.

Mă văzui nevoit să admit.

— Deci, în mod provizoriu, să ne închipuim, drept o simplă ipoteză, că, la fiecare nouă zile, profesorul absoarbe o doctorie în stare să producă asupră-şi efectele trecătoare dar violente ale unui toxic. Violenţa lui naturală creşte. La Praga, cu prilejul călătoriei sale, a cunoscut uzajul acestui medicament; astăzi se aprovizionează dela Londra, dela un intermediar de naţionalitate cehă. Toate astea se înlănţuiesc, dragă Watson.

— Dar câinele? Dar apariţia profesorului la fereastră? Dar omul care se târăşte pe coridor?

— Bine, bine! suntem abia la început; cât priveşte restul, nu aştept lucruri noui înainte de Miercuri. Până atunci nu pot face altceva decât să rămân în relaţiuni cu amicul Bennett şi să mă bucur de agrementele acestui oraş frumuşel.

A doua zi, dimineaţa, Bennett veni, în secret, să ne facă ultimul său raport. După cum prevăzuse Holmes, asistentul avu de trecut prin momente foarte penibile. Fără a-l acuza, direct, de vizita noastră, profesorul îi vorbise pe un ton foarte aspru, ca sub lovitura unui grav resentiment; dimineaţa, însă, îşi reluă sângele rece şi ţinu un curs tot atât de strălucit ca de obiceiu, în faţa unei săli arhipline.

— Dacă nu s'ar produce crizele acestea ciudate, încheie Bennett, profesorul ar fi în forma cea mai strălucită în care mi-a fost dat să-l văd vre-odată: plin de energie, de vitalitate, de claritate mintală. Totuşi, oricum ar fi, nu mai este omul pe care îl ştiam odată.

— Cred, spuse Holmes, că o săptămână, cel puţin, nu o să aveţi motive de panică. Cum sunt un om foarte ocupat şi doctorul are o clientelă bogată, trebuie să plecăm. Ne vom regăsi, aici, Marţea viitoare, la aceiaşi oră. M'aşi înşela foarte mult, dacă nu am fi în stare, în ziua aceea, să explicăm, dacă nu să terminăm cercetarea noastră. Orice s'ar întâmpla între timp, vă rog să ne scrieţi.

*

Nu l-am revăzut pe Holmes, în zilele următoare; dar am primit dela dânsul, Luni seara, un bilet prin care mă ruga să fiu a doua zi la gară. După câte mi-a spus pe drum la Camford, lucrurile mergeau bine: în casa profesorului nu se mai petrecu nici un incident, conduita savantului fusese dintre cele mai normale. Fapt care ni l-a confirmat Bennett când veni, seara, să ne caute la hotel.

— Profesorul, spuse el, a primit, astăzi chiar, ştiri dela corespondentul său din Londra, sub forma unei scrisori şi a unui pacheţel; ambele purtau, sub timbru, indicaţia că nimeni afară de dânsul nu trebuia să le atingă. E tot ce vă pot spune.

— Nici nu cer mai mult, spuse Holmes, întunecându-se la faţă. Cred, domnule Bennett, că în noaptea aceasta, vom obţine un rezultat. Dacă deducţiile mele sunt juste, vom avea prilejul să înţelegem întreaga afacere. Pentru aceasta, e indispensabil să-l supraveghiaţi pe profesor. Nu vă lăsaţi furat de somn. Dacă auziţi cum profesorul trece prin faţa uşii d-v. nu-l opriţi, strecuraţi-vă după dânsul, pe cât de discret posibil; doctorul Watson şi cu mine nu vom fi departe. Apropos, unde se află cheia cutiuţei?

— La lanţul lui de ceasornic.

— Cutia aceasta conţine, cred, secretul pe care-l căutăm. Incă ceva: aveţi la îndemână un om robust?

— Birjarul Macphail.

— Unde doarme?

— De-asupra grajdului.

—S'ar putea să avem nevoie de dânsul. De acum înainte, trebuie să lăsăm ca lucrurile să-şi urmeze cursul. La revedere. Sunt şanse să ne revedem înainte de mâine dimineaţă.

Bătea miezul nopţii când ne strecurarăm, în grădina profesorului, sub tufişele dela intrare. Noaptea era frumoasă, însă rece: în pardesiuri, ne era destul de frig. Sufla un vânt puternic; nourii fugeau pe cer, mascând tot mereu luna. Acţiunea noastră ar fi fost destul de lugubră dacă emoţia şi curiozitatea nu ar fi accentuat interesul şi dacă nu aş fi avut dela Holmes garanţia că evenimentele în cari ne angajasem, aveau să se rezolve peste câteva ore.

— Dacă ciclul de nouă zile, nu-i o simplă ipoteză, spuse Holmes, îl vom vedea imediat pe profesor în starea cea mai mizerabilă. Totul mă face să cred aceasta, faptul că simptomele pe cari le manifesta, s'au produs după călătoria lui la Praga; faptul că se află în corespondenţă cu un negustor londonez, originar din Cehoslovacia şi care trebuie să reprezinte pe cineva de acolo; faptul că chiar azi dimineaţă a primit un pachet.

Dacă nu ne e posibil să descoperim ce fel de doctorie întrebuinţează şi dece o întrebuinţează, nu încape nici o îndoială că, pe căi mai mult sau mai puţin directe, ea îi vine dela Praga. Profesorul o ia după prescripţiuni precise, la intervale de nouă zile. In ce priveşte fenomenele cari se produc apoi, ele sunt bineînţeles, cât se poate de stranii. Ai observat ce articulaţie au degetele profesorului?

Mărturisii că nu.

— Ei bine! Articulaţiile au devenit groase, strâmbe şi suspecte pentru mine. Să-i priveşti, mai întâiu mâinile, Watson, apoi încheieturile, genunchii pantalonilor, încălţămintea. Articulaţiile au un aspect foarte curios, pe care-l poate explica numai modul de progresie observat de...

Aici, Holmes se opri şi, de-odată exclamă lovindu-şi fruntea:

— Vai, Watson, ce imbecil sunt! E de necrezut; şi, totuşi, e adevărat. Totul tinde spre aceiaşi direcţie. Cum n'am ştiut eu să văd mai bine, înaintea înlănţuirii faptelor? De ce nu m'am oprit mai mult asupra acestor articulaţii? Şi câinile? Şi iedera. Hotărît lucru, trebue să merg să mă îngrop în mica fermă a visurilor mele! Dar, atenţiune, Watson! iată-l pe profesor. E o şansă, vine să se dea, în faţa noastră în spectacol.

(Sfârşitul în No. viitor)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război. Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU» Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2

PARISUL DEVINE PLICTISITOR?

de LUDWIG BAUER

ATACURILE STRĂINILOR

Se citește, din ce în ce mai des în presa străină, că splendoarea, veselia, mișcarea Parisului ar fi scăzut, în mod considerabil, în ultimul timp. Noutăți, cică nu mai sunt, creatorii modelor se simt obosiți și mai puțin inventivi, iar Montmartre și Montparnasse, cele două cartiere celebre ale veseliei și intelectualității, sunt deșerte. La fel, teatrele și cinematografele, pe jumătate goale, nu oferă nici un spectacol interesant. Pulsul orașului pare că bate din ce în ce mai lent. Bucătăria nu mai e atât de excelentă ca odinioară, iar cel care vine la Paris să caute plăceri și distracții, poate rămâne foarte desamăgit.

(Foto-excl. Keystone).

Statuia lui Georges Clemenceau «Tigrul», înălțată într'un colț obscur al marei capitale, a fost dezvelită zilele trecute în mod semi-oficial de către municipalitatea Parisului, urmând ca inaugurarea oficială să se facă — dacă se va face vreodată — la toamnă. Dar Parisul veritabil, acel al Francezilor, se înghesuie pe ploaie să-și reamintească de pe marmora neînsuflețită, trăsăturile energice ale gloriosului bătrân pe care legenda populară l-a denumit pentru posteritate «Părintele Victoriei».

APĂRAREA FRANCEZĂ

Asemenea afirmațiuni sunt, natural, energic contrazise de presa parisiană, care le califică de calomniatoare și urmărind să-i împiedice pe străini să vină să-și cheltuiască banii la Paris.

Francezii cari sunt totdeauna înclinați să vadă, pretutindeni, comploturi dușmane, căci adăpostesc, în mijlocul lor, foarte mulți dușmani, bănuiesc că e vorba de un nou războiu contra Parisului. Ei amintesc că Anglo-Saxonii tratau Parisul de după războiu drept un oraș imoral și destrăbălat. Paris trebuia atunci să se apere și să se proclame cea mai virtuoasă dintre capitale, unde amuzamentele erau destinate străinilor, în timp ce indigenii erau oameni simpli, modești și de o înaltă moralitate de mici burghezi.

Pe cât s'a căutat, acum câțiva ani să se vateme Parisul, strigându-se, în gura mare, că e un oraș desfrânat, pe atât se caută, dimpotrivă, acum, să se afirme că e plictisitor... Parisul, proclamat ca orașul-lumină, cu piețile sale miraculos iluminate, cu duzinile de teatre și cinematografe, cu sutele de restaurante și de dancinguri, cu universitatea lui celebră... Se poate o calomnie mai sfruntată decât aceea de a spune că e un oraș plictisitor?

LUMEA S'A SCHIMBAT

Unde se află adevărul? El are mai multe fațete, și trebuie să le luăm, pe toate în seamă. Astfel, trebuie să constatăm, mai întâi, că, până la războiu, exista o clasă de oameni cultivați, cu tradițiuni solide, cari trebuia să șeadă mai multă vreme la Paris, pentru a cerceta documentele prețioase, muzeele, mărturiile unui gust rafinat. Clasa aceasta s'a risipit, a sărăcit, a fost zdrobită în lupta pentru viață.

Observi lucrul acesta, de îndată ce intri într'o mare bibliotecă parisiană, ori într'un muzeu. Nu întâlnești decât câți-va savanți, afară de grupurile grăbite de turiști.

Paris: Palatul de Justiție situat pe țărmul stâng al Senei.

Insă miile de oameni înțelegători și cultivați au dispărut. **Parisul este un salon** și salonul nu mai e la modă în 1932.

ERI ȘI AZI

Epoca noastră e schimbătoare, pe când forța și demnitatea Parisului constau în spiritul său conservator.

Parisul nu merge în ritm cu vremea. Cel ce caută noutăți teatrale sau cinematografice, nu le va găsi; nouile construcții moderne abia îndrăznesc să-și expună siluetele lor obraznice și par mai stinghere ca oriunde. Inainte vreme, nimeni nu mergea la Paris ca să afle o anticipare a zilei de mâine, ci ca să admire trecutul și să profite de prezent.

Acum, însă, actualitatea nu mai interesează pe nimeni, iar ziua de eri prezintă și mai puțin interes. Acestea sunt piedicile spirituale ale călătoriilor la Paris. Sunt și piedici materiale. Lumea a sărăcit, se isbește de greutăți monetare, de tot felul de restricții.

ARTA CULINARĂ

Nu se poate nega că dancingurile rămân de cele mai multe ori goale, că teatrele și cinematografele împart cu duiumul bilete de favoare, că marile cafenele sunt mai puțin îmbulzite, iar restaurantele bune mai puțin frecventate. E natural: nu mai sunt atâția cunoscători ca înainte și arta bucătăriei, ca orice artă, nu poate trăi fără amatori pricepuți. Totuși, nu trebuie să exagerăm, căci deseori se găsesc surprize foarte agreabile în restaurante mici și eftine. Mișcarea de regres se simte însă la fel și în toate ramurile industriei amorului. Multe preotese străine, ale amorului, părăsesc Parisul. Pentru mulți, evadarea aceasta înseamnă prăbușirea.

ADEVĂRATA GLORIE A PARISULUI

Insă nu în aceasta constă adevărata glorie a Parisului. Farmecul veritabil al acestui frumos oraș tolerant, cu inima generoasă, trebuie căutat aiurea. Unora, Parisul le dădea arta, altora știința, tinerețea, o camaraderie fără constrângere, tuturor le insufla ritmul său incomparabil, veselia agitată, frumusețea lui venerabilă, clară, plăcută și delicată, bucuria unei vieți sigure, liniștite, active și voioase.

Toate acestea au rămas, chiar dacă tabloul prezintă câte-va umbre și chipul fin al Parisului arată, momentan, câteva sbârcituri. E mai puțin sgomot pe străzi, iar barurile și toate celelalte locuri de amuzament sunt grav atinse de criză. Cei cari nu caută decât aventuri plătite, cari vor să plătească scump, pentru a se ameți, vor găsi, probabil, Parisul de acum plictisitor. Insă cei cari știu să compare, să-și aducă aminte, să vadă, vor găsi Parisul, în mijlocul crizei, și mai demn de dragostea lor.

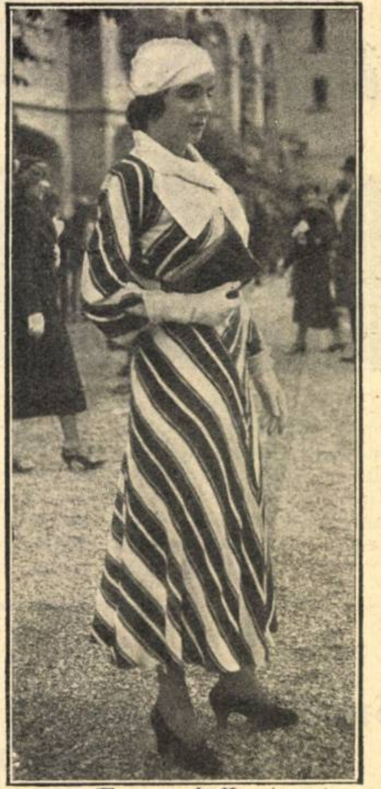
(Foto-excl. Keystone).

Moda la Paris: Cursele dela Longchamp continuă să dea tonul celor mai fanteziste și interesante mode. Vara și-a făcut apariția cu rochia pe care-o vedeți în imaginea noastră, originală și... senzațională în acelaș timp. Croitorilor parisieni, însă, nu le e frică deloc. Ei știu că tot ce le trăznește prin minte, este literă de evanghelie pentru doamnele din cele două continente.

Cum se realizează marile invenții?

Marile invenții sunt astăzi, orice s'ar spune, o operă colectivă, care se elaborează, simultan, în mai multe țări.

Meritele lui Branly, Marconi, Hertz, Lodge, cari pot trece, toți, drept inventatorii T. F. F-ului, sunt incontestabile.

Aceiași paternitate multiplă se găsește când e vorba de radiotelefonie, radiotelefotografie, radiotelevizIune, etc.

Experiențele asupra energiei termice a mărilor sunt făcute de Georges Claude și de Boucharon.

Industria aerului lichid se datorează lui G. Claude; primul cuptor electric se datorează lui Clerc și Adolphe Moret. In genere, invențiunile se datoresc unei serii îndelungate de cercetători, aparținând tuturor națiunilor.

14 viitoare stele

Mândria corpului de balet dela «Folies-Bergère» din Paris, celebrele Sparks-Girls» (cari deși se chiamă «girls» sunt totuși franțuzoaice) trec zilele acestea Oceanul, angajate de un mare «producer» american pentru un music-hall din New-York. Se prevede fiecăreia din ele un viitor de mare stea. Iată pe impresarul american și pe d. Spark, directorul lui «Spark-ballet» semnând contractul care asigură strălucirea viitoarelor stele. Până atunci strălucirea e numai în zâmbet și picioare.

Rase și inteligență

Superioritatea Europenilor asupra rasei negre

Materia cerebrală a raselor negre diferă în calitate și cantitate de aceea a raselor albe? Doctorul spaniol Sequeira răspunde la această întrebare, făcând în «British Medical Journal» o expunere asupra studiilor făcute pe creierii indigenilor din Africa și ale căror rezultate vor avea o repercusiune interesantă asupra educațiunii și conducerii populațiunilor băștinașe depe Continent. Doctorul W. Wint a măsurat volumul și greutatea creierului africanilor și l-a comparat cu creierele europene sau ale altor rase.

Capacitatea medie a craniului european este de 1 metru cub, 490 centimetri, în timp ce aceea a craniului african este de 1 metru cub 310. E interesant de notat că triburile din Kenya, de origină mixtă, au în medie un volum cranian, exact la jumătate cale între cel alb și acela al indigenului australian.

DEOSEBIRI ESENȚIALE

Privind, mai de-aproape amănuntele infime ale creierului, se găsesc deosebiri isbitoare. Nu știe, poate, toată lumea că materia cenușie a părții superioare a creierului se poate diviza în diferite circumvoluțiuni, cari au fiecare, un rol mai mult sau mai puțin determinat. In felul acesta sediul inteligenței și al reflexelor cerebrale e împărțit în diferite regiuni: sediul instinctului (instinctul de imitație, instinctul de conservare), sediul senzațiilor, sediul voinței, al inteligenței, controlului, etc., au fiecare circumvoluțiunile lor.

După ce s'au măsurat aceste diverse regiuni, s'a găsit că sediul instinctului e cu șease sutimi mai mare la African decât la Europeanul mediu, în timp ce sediul inteligenței e inferior cu nouă sutimi.

Faptele acestea au o importanță incontestabilă, însă microscopul a desvăluit în această porțiune a creierului, diferențe și mai esențiale, la indigenul african: un mic număr de celule principale și un număr mare de celule mici.

Doctorul H. L. Gordon, care a consacrat multă vreme acestui studiu, îl rezumează în modul următor: «Printre creierele examinate la microscop numai șease la sută se apropiau de calitatea creierului european mijlociu și niciunul nu-i era superior». Fără a pretinde că sunt concludente, studiile acestea stimulează la aprofundarea subiectului.

PROBLEMA EDUCAȚIEI

Autoritățile în materie de educație, cari se ocupă de rasele primitive, nu-și pot permite să neglijeze învățămintele pe cari le aduc antropologia și psihologia. «S'a dovedit, scrie doctorul Sequeira, că creerul Africanului diferă fizicește de acela al Europeanului și e posibil că toate eforturile întreprinse pentru a da acestor rase întârziate o educație europeană să producă rezultate nule sau chiar dezastruoase.

S'a recunoscut, de multă vreme, că nu se pot aplica aceleași metode de educație unui copil normal și unui copil cu inteligența întârziată, incomplectă».

Diferențele acestea în materie cerebrală ale indigenilor din Africa, pot fi legate de diferențele în culoarea pielei și raportul acesta deschide un larg câmp de posibilități, în ce privește materia cerebrală a celorlalte rase negre.

Unul care n'a dormit de zece ani

Marile ziare suedeze anunță moartea avocatului rus Bubinow, care devenise în ultimul timp o curiozitate medicală, cași omul cu două inimi. De zece ani împliniți el nu mai putea să doarmă. Ceeace e însă miraculos și inexplicabil, e faptul că abia după zece ani, fenomenalul bărbat a resimțit urmările acestei insomnii absolute, cronice, unică în literatura medicală.

Bubinow, care locuise la Stockholm, după revoluție și care, de curând se întorsese din nou în Rusia, luă parte ca ofițer în războiul mondial și, în timpul luptei, căpătă o împușcătură groaznică în cap. El fu internat în spitalul militar, având o fractură a craniului extrem de periculoasă. Doctorii considerau rana ca mortală și-l socoteau un om condamnat. Desfășurarea bolii desminți, însă, prognoza doctorilor, deoarece în starea bolnavului interveni, deodată, o întorsătură favorabilă: după șease luni avocatul putu să părăsească spitalul.

Totuși, vindecarea nu era complectă. Avocatul rămase cu un defect. O bagatelă, căreia doctorii ,la început, nu-i dădură nici o atenție. Bubinow nu putea dormi. Se credea că acest simptom al bolii va dispare, după vindecarea capului. Invățații se înșelară, însă. Insomnia cronică a pacientului deveni și mai neliniștitoare, după ieșirea lui din spital.

Ceeace era ciudat și inexplicabil este faptul că Bubinow petrecu primii ani după însănătoșire într'o veșnică stare de veghe, fără a simți cea mai mică suferință. Nu avea nevoie să doarmă. Se culca rar, în pat, și noaptea se odihnea într'un fotoliu de piele. Șease, șapte ore de ședere liniștită în fotoliu păreau să-i dea un repaos suficient. După aceea, putea să-și îndeplinească treburile, fiind foarte bine dispus. Așa treceau anii. In anul 1928, pacientul se văzu, deodată zdrobit fizicește. El slăbi îngrozitor abia mai putea să umble și nu era în stare să-și scrie nici numele pe o bucată de hârtie. Toate mijloacele de adormit fură întrebuințate în doze puternice. Medicamente cari, la un bolnav normal, nu numai că ar fi produs somnul, dar cu siguranță că l-ar fi trecut pe lumea cealaltă, rămaseră la Bubinow complect ineficace.

Atunci, doctorii încercară câteva narcotice. Experiențele acestea ajunseră în parte, la un rezultat. Pacientul cădea într'un fel de somnolență, dar nu adormea propriu zis.

Dacă uneori — fapt care se întâmpla foarte rar — reușia să adoarmă pentru două-trei ceasuri după aceea nu mai putea închide ochii cel puțin două trei săptămâni. Doctorii întrebuințară cele mai variate metode de masaj la cap, care aduseră o ușurare pacientului fără, însă a-i putea aduce somnul și acțiunea lui binefăcătoare. Acum câteva luni interveni o scădere rapidă a puterilor. Bubinow nu mai putu să părăsească patul, ajunse un schelet și adormi de-abinelea în cele din urmă. De data aceasta, era un somn solid, un somn pentru veșnicie.

Cazul constitue o enigmă medicală. Deocamdată, nu i se poate găsi nici o explicație. Autopsia e în curs: se speră că pe această cale se va descoperi misterul bolii, a cărei victimă a fost avocatul rus.

CONFUZIE UȘOARĂ

— Rar am văzut un difuzor atât de agasant: cântă întotdeauna aceiași muzică.

— Dar nu e difuzor, e un ventilator...

Semnalizatoare flexibile

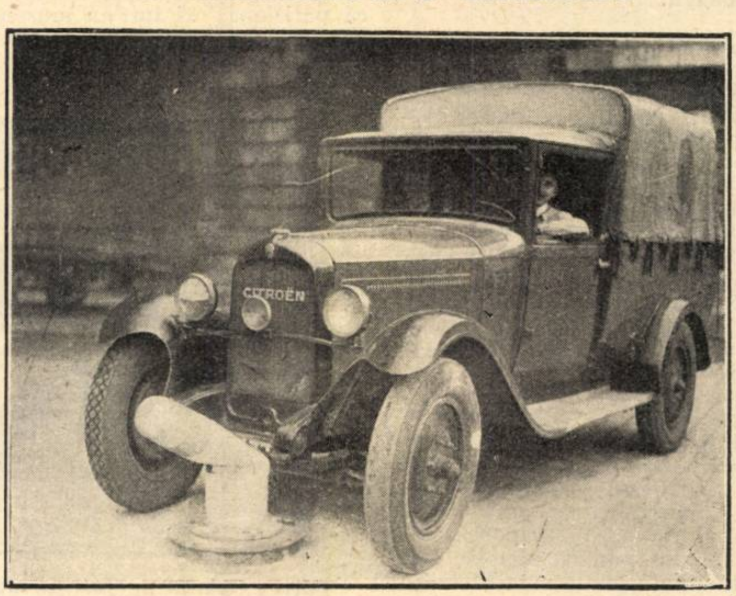

(Foto-excl. Keystone).

La Paris, se experimentează actualmente borne de semnalizare, ca cel de mai sus, construite din cauciuc foarte rezistent, dar totuși flexibil. Se încearcă acest nou fel de semnalizare, pentrucă cu toată misiunea lor de a atrage atenția conducătorilor, unii automobiliști își sfărâmau vehiculele tocmai de aparatele acestea. Acum, conducătorii se pot ciocni cu toată violența de nouile semnalizatoare, fără nici un pericol pentru vehicul și pasageri.

DE PRETUTINDENI

Armele într'o mână de femeie

Cultul închinat zeiţei vânatului, Arthemis şi mitul amazoanelor, arată că, deja în timpul civilizaţiunii greceşti, femeile se aventurase într'un domeniu pe care bărbatul pretindea să şi-l rezerve exclusiv şi că portul armelor nu le era necunoscut.

Diane vânătoare, au existat în toate timpurile şi se găsesc şi în zilele noastre. Totuşi, o armă în mâna unei femei e ceva care surprinde, fie că reprezentanta sexului slab vrea să practice un sport, fie că e vorba de tir sau de vânătoare, fie că ea se gândeşte la apărarea personală, fie însfârşit că merge să-şi apere ţara, în timp de primejdie. Se ştie că Rusia sovietică a format regimente alcătuite, din femei, exercitate mai cu seamă în mânuirea armelor de foc.

Femeile exploratorilor sunt aproape întotdeauna bune «trăgătoare» şi suportă cu greu altfel de viaţă decât aceea în desişurile junglei, alături de soţii lor.

Acum câţiva ani, o Franţuzoaică a fost campioană de tir, bătându-i pe toţi concurenţii masculini. Elevele Universităţii George Washington din America se disting prin iscusinţa lor la tir şi, de curând, au câştigat campionatul feminin la Filadelfia. Nu mai vorbim de femeile mondene cari ştiu să tragă un foc sigur în inima amantului lor, omorându-l pe loc...

Precauţiune

Mrs. Amelia Earhart, eroina aviatoare care a trecut Atlanticul, povestea, acum câteva zile la Londra că, înainte de a porni în raidul său cutezător obţinu autorizaţia soţului ei.

— Totuşi... dacă v'ar fi refuzat această autorizaţie, ce aţi fi făcut?

— Nu cer niciodată soţului meu, răspunse ironic «miss Lindy», autorizaţii pe cari să mi le poată refuza.

Cum se prepară un „schlagăr“

(Foto-excl. Keystone).

La pian celebrul compozitor Paul Abraham şi interpreţii unui «sketch» dintr'o viitoare operetă, Oskar Denes şi Rosy Barsony, se străduiesc, de zeci de ori, să prindă cea mai fericită atitudine care să se îmbine în ritmul perfect al muzicii. In cele din urmă, vor trebui să reuşească.

CIFRE

Ziarul olandez «Telegraf» publică următoarea stastitică a numărului de morţi în timpul celor opt mari războaie, produse în decursul ultimelor două veacuri:

Războiul de şapte ani: 554.000 oameni, războaiele Revoluţiei franceze (duse în străinătate şi în interiorul ţării): 1.400 000; războaiele lui Napoleon: 1.700.000; războiul Crimeei: 785.000; războiul Secesiunii americane, 700 mii; războiul ruso-japonez: 624 mii; războaiele balcanice: 108 mii; **războiul mondial: 25.000.000.**

Ţinând seama de efectivele angajate, aceste cifre permit să ne dăm seama în ce enormă măsură războaiele au devenit treptat, mai sângeroase şi să prevedem, în acelaş timp ce aşteaptă, pe omenirea întreagă, în cazul când va izbucni un nou conflict.

Criza de servitoare

Faimoasa criză de servitoare, de care se plâng atât de mult gospodinele noastre, bântue în străinătate cu mai multă tărie ca la noi. In Anglia de pildă. In timp ce stăpânele se plâng că nu pot găsi o fată în casă, o adevărată turmă de lucrătoare, fără lucru, îşi târăsc mizeria, încasând însă ajutorul de şomaj, pe străzile Londrei şi ale altor centre industriale.

Ministrul britanic al muncii, enervat de această situaţie penibilă, a găsit o soluţie cât se poate de practică.

Anume, a anunţat că lucrătoarele cari nu vor intra, indiferent unde, ca servitoare, nu vor mai primi nici un ajutor de şomer, fiind lăsate pe drumuri.

E un sistem de «muncă forţată» care, pare-se, dă rezultate foarte bune.

Şi acesta e un sport...

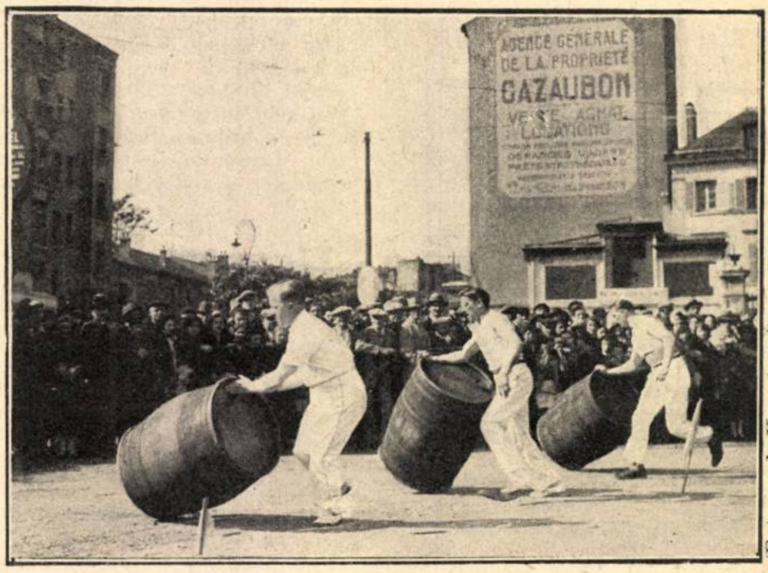

(Foto-excl. Keystone).

«Rostogolirea butoaielor» pe o întindere imensă constituie în Franţa una din cele mai gustate desfătări populare. O lume imensă asistă la disputarea campionatelor cari au loc în fiecare an la Montreuil, localitate în apropiere de Paris. In fotografia noastră se văd cei trei primi clasaţi în campionatul Franţei.

Cinematograful şi criminalitatea

Un savant norvegian, doctorul Malmgreen, a ales drept obiect al cercetărilor sale, cinematograful şi criminalitatea, cercetări pe cari le-a dat publicităţii.

După dânsul, nu numai că cinematograful nu e un învăţământ primejdios, care ar putea duce la acte criminale, dar el exercită şi o influenţă binefăcătoare asupra tineretului.

Persoanele cari acuză cinematograful de toate relele comise de tineret nu sunt în măsură să aducă o dovadă în sprijinul afirmaţiunilor lor. Pentru experienţele savantului, s'au arătat numeroase filme copiilor; nici unul din aceştia nu a manifestat cea mai uşoară simpatie, cea mai mică compătimire pentru vinovaţi, pentru criminali, pentru cei cari trag uşor cu revolverul.

Mai mult: copiii nu păstrează decât o idee foarte confuză despre filmul care s'a desfăşurat înaintea lor. Numai persoanele adulte sunt în stare să-şi exprime o idee netă asupra scenariului şi scenelor văzute. Singura noţiune precisă pe care o exprimă copiii, priveşte sfârşitul lamentabil al vinovaţilor.

«A fost dus la închisoare» sau «l-au pus într'o casă de corecţie», aceasta este singura impresiune durabilă a copiilor.

Pregătiri pentru războiul viitor

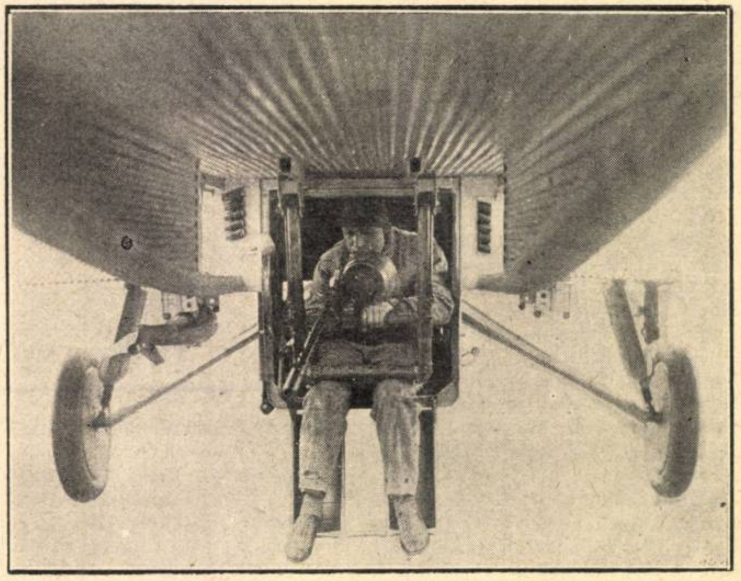

(Foto-excl. Keystone).

O societate suedeză de avioane a reuşit să construiască dedesuptul fiecărui aparat, un fel de cabină adăpostind o mitralieră cu servantul ei, care poate trage în dreapta şi în stânga, fie pentru atac, fie pentru apărare. Cabina este astfel construită, încât soldatul să poată fi ferit de curent şi la nevoie, să se arunce la pământ cu paraşuta.

JOCURI

Cuvinte încrucişate

«GOETHE»
de RICA TIMOFTESCU
(Turnu-Severin)

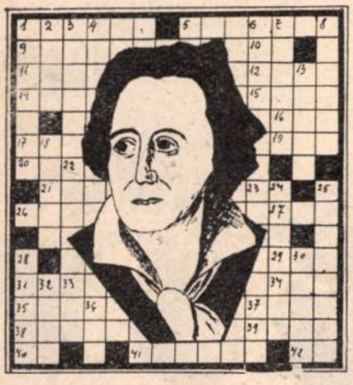

Orizontal : 1) Locul morţii lui Goethe; 5) Personagiu dintr'o operă a lui Goethe, sau dacă voiţi satana; 9) Graţia; 10) Un pat neînceput; 11) A se revărsa; 12) Fig. stăpânire; 14) Tot una; 15) Paradă; 16) O jumătate de lulea; 17) Conjuncţie; 19) Atât; 20) Tr. Livede; 21) Lemn necesar cismarului; 23) Macaz; 26) Porţi; 27) Personagiu biblic; 29) Viţă de vie; 31) Măsură de timp; 34) Numele iniţial în titulatura Domnilor români; 35) Semn pe o hârtie; 37) Piatră scumpă; 38) Primul dintre marii profeţi (700 a. Chr.); 39) Om de stat şi fizician român; 40) Notă muzicală; 41) Cel mai mare poet german (1749—1832); 42) Măsură de timp.

Vertical : 1) Roman al lui Goethe, sub formă de scrisori; 2) Personagiile din operele lui Goethe; 3) Se ascunseră; 4) Interjecţie; 6) Interjecţie; 7) Personagiu dintr'o operă a lui Goethe; 8) Adversară; 9) Personagiu legendar german, eroul unei drame a lui Goethe; 18) Celebru poet italian (1544—1595); 22) Separ; 24) Clavigo (sic); 25) Nume bărbătesc, personagiu dintr'o dramă de Goethe; 28) Goethe a fost un... !; 30) Personagiu dintr'o operă de Goethe, mama lui Henric IV şi regină a Navarei, eroină franceză; 32) Spor, folos; 33) Fig. Ursită; 36) Departament in Franţa; 37) Fig. dispoziţiune.

Epenteză

de FANICA NICOLAESCU-BALŞ
(Loco)

Să se găsească 13 cuvinte a 4 litere cu următoarele semnificaţii : 1) Rău în Crimeia; 2) Şorţ lung de lână cu cusături; 3) Copăcel ce joacă rol în medicina populară; 4) Copil mic (Mold. şi Tr.); 5) A interzice; 6) Lingură mare de lemn cu mânerul scurt; 7) Simplu (pop); 8) Rudă; 9) Pietrar (Zool.); 10) Unealtă de lovit; 11) Parte întunecoasă în soare; 12) Poemă de Byron; 13) Ins dintr'un popor barbar ce pustii Galia în secolul V.

Introducând câte o literă în mijlocul fiecărui cuvânt, se vor obţine alte 13 cuvinte cu următoarele semnificaţii :

1) Metal din care se fac instrumente de fizică şi muzică; 2) Tuciu; 3) Sare întrebuinţată de boiangii pentru limpezirea apei şi în medicină ca astringent; 4) Ghem (Tr.); 5) Umerii osiei; 6) Buştean tăiat în scânduri (Oltenia); 7) A recurge; 8) Mescioară rotundă; 9) Adăpost din pari înconjurat de stuf în mijlocul căruia se fierbe urda; 10) Metal roşiatic din care se fac vase de bucătărie; 11) Povârniş; 12) Ladă; 13) Necaz (Tr.).

Literele introduse, citite de sus în jos în ordinea dată, vor da numele şi pronumele unui eminent romancier şi critic francez (1844—1924).

Ligamente regale

de QUINTUS

1) Manolescu juca rolul lui Hamlet.

2) In cursul războiului mondial, Berthelot şi-a cucerit simpatia întregei lumi.

3) Ce gust avea cafeaua fără zahăr ? !...

4) In oraşul Abo, riscam să fim surprinşi de furtună.

Prin legătura dintre cuvinte să se formeze nume a 4 (patru) regi europeni.

Soluţiile jocurilor din „O. L“ No. 23

CUVINTE INCRUCIŞATE
L'AIGLON

Orizontal : 1) Reichstadt; 2) Uie; 5) Porumbari; 7) Buf; 10) Al; 11) Condor; 12) Ura; 13) Et; 14) Ar; 15) Iute; 19) Mea; 22) Trâmbiţă; 24) Ceahlău; 29) Rog; 31) Ou; 32) Suna; 34) Târla; 36) Ra; 37) Abo; 39) Hultani; 41) Zebru; 43) Bulă; 45) Ruscuţa; 47) Re; 48) Mut; 49) Acvile; 52) Car; 53) Lac; 55) Te; 56) Ertată; 58) Tăietoare; 61) La; 63) Pajura; 64) Hurez; 65) St; 66) Hultenoală; 67) Sorecar; 68) Ca

Vertical : 1) Răpitoare; 2) El; 3) Uc; 3a) Io; 4) En; 5) Po; 6) Or; 7) Bu; 7a) Ur; 8) Fa; 9) Striga; 13) Ea; 16) Urubu; 17) Ta; 18) Ems; 19) Minut; 20) Etala; 21) Aa; 23) Buhurez; 24) Căzută; 25) Erete; 26) Alb; 27) Harău; 28) An; 30) Oră; 33) Catar; 35) Vultur; 38) Oscar; 40) Ir; 42) Uc; 43) Birja; 44) Lear; 46) Caie; 50) Veac; 51) Za; 53) Lat; 54) Ceh; 57) Tac; 58) Tu; 59) Os; 60) Ro; 61) La; 62) No; 63) La.

DUBLU TRIUNGHIU

Isocrate — Socrate — Ochire — Crită — Rara — Ara — Te — Nicopole — Inamora — Carite — Ovaizi — Poţi — Ore — La — E.

OMONIM

Vulcan

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Valeriu şi Bică Pisoschi (Craiova), Ioan Vanjensky (Focşani), Ionescu T. Ştefan (Galaţi), Tase Ceauşoglu (Călăraşi-Ialomiţa), Lucreţia şi Margareta Pallade, Maior Popovici, Pompiliu Anibal (Arad), Nicuşor Comănescu (Tg. Ocna), Marcel Tomescu (Târgovişte), Theodor Stoicescu, Ana Stoicescu, Avram I. Avram (Ploeşti), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), Nellu Popp (Piteşti), Ilie T. Lupiţa (Caracal); M. Pintel (Bolgrad), I. Nicolaescu-Balş, Ionel Ionescu (Băicoi), P. Coroiu, (Oradia), Boris M. Schapoff (Ismail), Ioan Aurel Gheorghiu (Ploeşti), Eugen Hirsch (Feteşti).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balş, R. H. Simion, Russu Nicolae, Vögeli Anny, Simona Almosnino, Nicuşor Chiriac, Ioan Iordache-student, Nicuşor Şonea-student, Eustaţiu Mărculescu, Gh. Em. Theodorescu, Alexandru Ştefănescu, Gh. Calimachi, Nae Iliescu, Andrei Ionescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Isac M. Mordeovici (Chişinău), Nicolae Gr. Arsene (Buzău), Marcel Tomescu şi Pompiliu Sârbescu (Craiova), Costel I. Vâlcu (Ploeşti). Al. Soreanu (Galaţi), Mircea Dănilă (Botoşani), Gicu şi Teodor Popescu, Carola Avram (Ploeşti), căp. Ioan Vasiliu, Victor Marinoiu (Galaţi), Timofteiu Al. Ionescu (Iaşi), Vasilică Timişoreanu (Oraviţa), Iosif Alterovici (Tg. Suliţa-Botoşani), Roti de Weisberg (Galaţi), Aurora Aronescu-studentă, Nestor Anton, Ionel Munteanu, Panait P. Istudor (Iaşi), V. Calmanovici şi Zizi Samovici (Timişoara), Anton şi Nina Vrăjescu (Oradia), sublocot. Aurel Serian, Calman H. Iancovici, sublocot. Constantin Ionescu (Chişinău), Alexandru Borceanu şi T. Bărbulescu (Cluj), Ionel Ionescu (Piteşti). Traian Michăilescu (R. Sărat), Isac D. Mordeovici (Chişinău).

DIN CAPITALA

Jean Adler, Marcel Zucherman, Gicu Drăgulescu, Paul şi Leopold Rosenberg, Gica Constantinescu-Grecu, I. Almosnino, Panu Victor, Tică Brelea, Sylvia Grigorescu, Herman Corneliu, Traian Calistrat N. Rădulescu-student, Petrică Crintea, Petrică şi Sandy Vasilescu, Aurel S. Weissman, Zoe Pârvulescu, Coca Ionescu, Nellu Fărcăşanu, Vladimir Constantin.

AU DESLEGAT UN JOC

Plut. major N. Gurău, plut. major V. Bucătaru (Roman), Gherşeu Horovitz (Odobeşti-Putna), Henry Goldman (Cernăuţi), Anton Ştefănescu (Craiova) Herman L. Herşcovici (Roman), Carth. Constantinescu, Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Samuel Pincu (Galaţi). Al. Dumitriu. Ioseph Feldman, Teodor Neacşu (Iaşi), Gh. Ionescu (Nicoreşti-Putna), Jean Teofil Teodorescu (Timişoara), Ionel Dragu, Simonel Orenştein (Focşani), Al. Ionescu (Alba Iulia), Chifu T. Ionel, Dorică Calimache (Iaşi), Oscar Niculescu şi Tudorică Păunescu (Sibiu), Nicu Marcovici (Cernăuţi).

DIN CAPITALA

Toteluş Emanoil, Ionescu A. Mircea-student, Pop Liviu-student, Toma Meşteru, Costică Băleanu, Bella Wexler, Gh. Băleanu, Alecu Păunescu, Rozine Marcovici, Gh. Dumitrescu-Ghedu, Anca Stănciulescu, Petrică şi Duţy Georgescu, Grigore Paşcanu, Alex. Theodorescu-student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 22

Ilie T. Lupiţa (Caracal), Maior Anibal Pompiliu Popoveci (Arad), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), Al. Soreanu (Cluj), Nicuşor Marcovici (Cernăuţi), Alecu Păunescu (Loco), Aurel Bârsan şi Traian Bârsan (Malini-Baia).

Rectificare

Jocul «l'Aiglon» din numărul 23 al revistei «Oglinda Lumii», aparţine d-lui Al. Haber (Iaşi) şi nu d-lui Bică Pisoschi (Craiova) după cum din eroare s'a publicat.

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT

1) M. Pintel (Bolgrad).
2) Nellu Popp (Piteşti);
3) Costel Vâlcu (Ploeşti).

POŞTA JOCURILOR

Isac M. Mordeovici (Chişinău) : Jocul în triunghiu e bun şi se va publica într'unul din numerile viitoare.

Bică Pisoschi (Craiova) : Jocul «La plajă» e foarte bun. Va fi înserat în coloanele revistei noastre într'unul din numerele viitoare.

Tase Ceauşoglu (Călăraşi) : Rombu publicabil mai târziu. Cuvintele încrucişate sunt bune, dar trebuiau lucrate în tuş. Se va publica. Celalt joc s'a mai publicat

Marcel Tomescu (Târgovişte) : Jocul de cuvinte încrucişate «Semn de întrebare», se va publica.

Ana Stoicescu (Ploeşti) : Jocurile de cuvinte încrucişate nu se publică după frumuseţe, ci după calitatea lor. Astfel jocul dv. conţinea prea multe cuvinte pe care deslegătorii noştri cu greu le-ar fi găsit şi în al doilea rând, jocul trebueşte lucrat în tuş şi careurile negre umplute în întregime, nu cum le-aţi lucrat dv. Jocurile trimise acum sunt bune. Se vor publica în ordine.

Ioan Aurel Gheorghiu (Ploeşti) : Jocurile de cuvinte încrucişate «Criză de guvern» şi «Mitologice» sunt bune. Se vor publica mai târziu. Idem jocul în triunghiu.

Russu D. Nicolae (Loco) : «Ursul»... de nevoie joacă. Se va publica, celalt joc s'a mai publicat în «Oglinda Lumii».

Ionel Preda (Misleam-Ialomiţa): «Labirintul» se va publica. «Ecuaţia» e bună, celălalt joc a mai fost publicat.

„Oglinda Lumii“ No. 25
BONUL JOCURILOR

Trenuri de lux

(Continuare din pag. 485)

Intr'o noapte, trenul se opri multă vreme în gară. Când porni din nou, vagonul poştal era gol. Şeful gării şi cei doi funcţionari nu se urniră din birou păzind samovarul şi soba. Desigur, nu voiră să vadă nimic. Comitagii sunt înarmaţi şi oameni teribili...

*

Balcanii sunt, de altfel fertili în aventurieri, pentru călători.

Intr'o zi, Orient-Expressul soseşte la Sarambe, în Bulgaria. Nici războiu, nici revoluţie, să se ştie. Totuşi, în acelaşi timp cu rapidul, intră în gară un alt tren, înţesat cu trupe gălăgioase. Trupele acestea se îndreaptă spre câmpie. Peste câteva minute, răsună o salvă de foc. Răniţi, panică, strigăte... «Simplonul» a pornit fără a şti despre ce e vorba. Şi câte scene identice sau mult mai tragice au ilustrat, pentru contemporanii noştri vagabonzi, revoluţia rusă, sau ungară, turburările din Germania, instaurarea fascismului şi mai recent revoluţia spaniolă...

*

Orient-Express, Sud-Express, Pirinei-Coasta de Argint, Roma-Express, Trenul Albastru, Săgeata de aur, Expresul Indiilor, numele acestea nu reprezintă, pentru un călător, numai un simbol de nestabilitate, de emoţie şi de poezie, dar şi fugitiva, insesizabila aventură...

I. GUYON-CESBRON

Cel mai celebru sat din lume

Toată lumea a auzit de satul bavarez *Oberammergau* — asaltat de vilegiaturişti, din toate colţurile lumii, însă, în realitate, cine l-a văzut, vre-odată? Câteva zeci de călători, poate, cari, cuceriţi de farmecul locului, şi-au prelungit şederea câtăva vreme.

Oberammergau e cunoscut din mai multe motive. In primul rând, vizitatorii vin să vadă reprezentarea *Patimilor Mântuitorului* — spectacol păstrat în aceiaşi formă de secole — şi atunci sunt într'adevăr ocupaţi toată ziua. După sfârşitul reprezentaţiilor, turiştii părăsesc localitatea, deoarece Oberammergau se transformă la acea epocă a anului, într'un fel de vârtej babilonian, cu cinci mii de străini. Târguşorul, de obiceiu atât de adormit, ia un fals aspect de capitală. Acei cari ar dori să guste pacea naturală a naturii încântătoare, părăsesc Oberammergau, din cauza uimitoarei transformări pe care o suferă în epoci periodice. Iar când nu se joacă *Patimile* în micul sat bavarez, cei cari caută un loc de vilegiatură îşi spun: «Dece am merge tocmai la Oberammergau, nu se petrece nimic deosebit acolo».

Iată cum toată lumea vorbeşte despre Oberammergau şi nimeni nu-l cunoaşte.

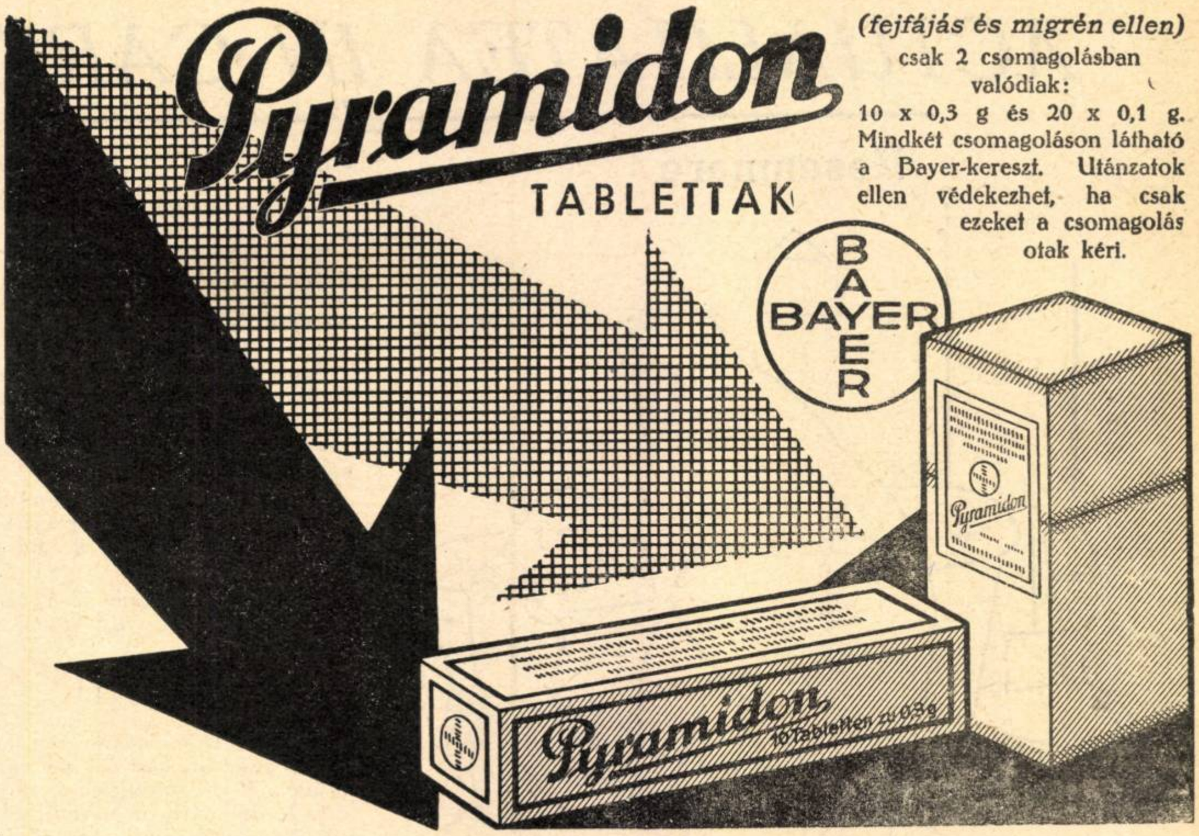

(fejfájás és migrén ellen)
csak 2 csomagolásban valódiak:
10 x 0,3 g és 20 x 0,1 g.
Mindkét csomagoláson látható a Bayer-kereszt. Utánzatok ellen védekezhet, ha csak ezeket a csomagolásokat kéri.

Ce-şi poate permite primarul New-Yorkului

De o parte Justiţia, cu balanţa ei, cu sabia şi cu batista legată pe ochi. De cealaltă parte, prestigiul municipal, banul, **Tammany...** umbra tigrului, emblema marei cetăţi.

Primarul New York-ului, faimosul şi elegantul «Jimmie» Walker a fost prins cu nişte escrocherii de milioane.

O comisiune prezidată de judecătorul Seabury a deschis o anchetă, invitându-l pe popularul părinte orăşenesc să dea explicaţii. Mai întâiu, frumosul şi delicatul Jimmy, având să-şi apere primăria contra acuzaţiunilor de corupţie, a vorbit cu impertinenţă, cu agresivitate. Dar, după foarte puţin timp, el a scăzut tonul.

*

«Jimmy» (aşa îi spune toată lumea) neagă, admite şi apoi se refugiază în discursuri foarte lungi pentru justificarea sa. Cu spatele la perete, el se sbate contra acuzatorului. Contrazice mult, explică puţin şi uită aproape totul.

Trebuind să lumineze justiţia asupra unui «cadou» de 10.000 dolari, oferit... în semn de prietenie de un anume Paul Block, editor de ziar care împărţia cu dânsul beneficiile transacţiilor de bursă, Walker declară cu o voce înecată de emoţie: Viaţa lui întreagă e caracterizată de asemenea trăsături de generozitate!

Un alt amic foarte darnic, Esmond O'Brien, a depus 2000 dolari, pentru Walker într'o bancă pe care primarul a uitat s'o menţioneze.

— Mi-a scăpat din vedere, declară el, dar trebuia să vedeţi în gestul acela, tot o dovadă de gentileţe.

Presat cu prea multe întrebări, Walker strânge pumnul şi strigă că este victima unei intrigi. Jură că Sherwood, expert-contabil cu un rol dintre cele mai suspecte care, în şapte ani de zile, a depus 700.000 dolari pentru diverse conturi ale primarului, nu a fost niciodată reprezentantul său.

Insfârşit, când i se prezintă dovezi negru pe alb, «Jimmy» recunoaşte hârtiile, dar, totuşi, n'a făcut ce scrie acolo...

Partea cea mai amuzantă a afacerii este că Walker nu a pierdut nici un dram din popularitatea sa.

Mulţimea enormă care ia parte la anchetă («spectacolul» durează de 10 zile) a venit să-l admire pe «Jimmy» care, deşi are 50 de ani, arată numai de 35. Publicul găseşte foarte natural că şeful unei mari municipalităţi (cum e aceea a New-York-ului) să primească daruri — la noi se numesc **şperţuri** — dela admiratorii săi.

Femeile îi aruncă buchete de flori, încurajări şi complimente.

— Să sperăm că va scăpa teafăr! Bravo Jimmy!

— Eşti cel mai bun primar pe care l-am văzut vre-oadtă.

Şi Jimmy surâde, satisfăcut, în timp ce ancheta continuă....

Un animal rebel

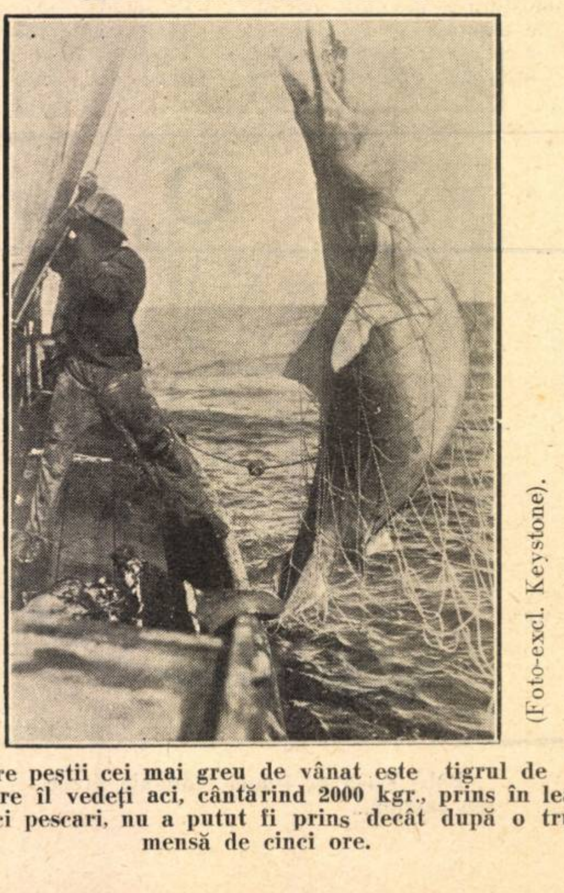
(Foto-excl. Keystone).

Unul dintre peştii cei mai greu de vânat este tigrul de mare. Cel pe care îl vedeţi aci, cântărind 2000 kgr., prins în leasa unor vajnici pescari, nu a putut fi prins decât după o trudă imensă de cinci ore.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Resemnare

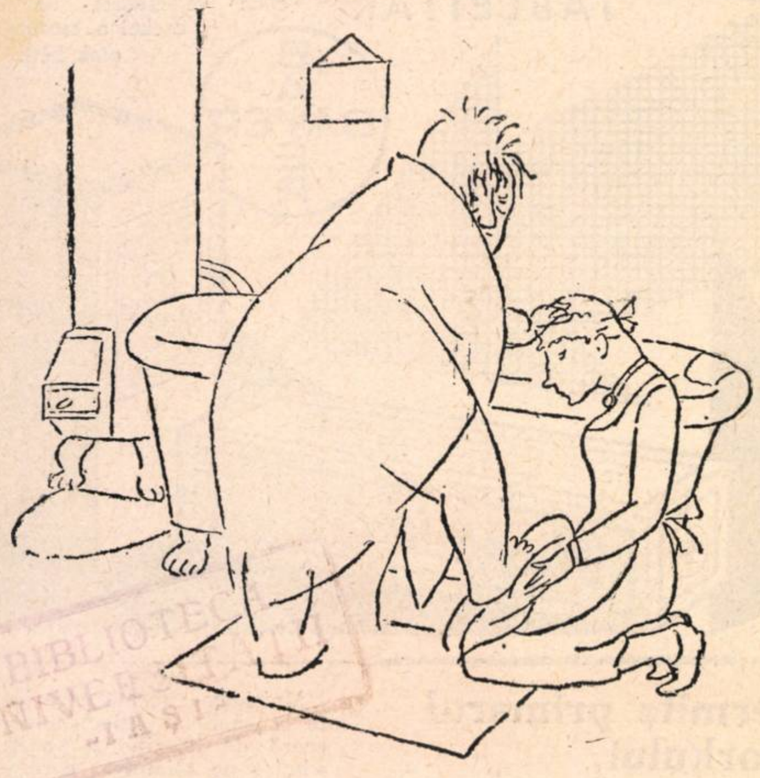

— Spune-mi, Suzano, faci baie des?
— Oh! coniţă, la ce-mi trebue, dacă nu am logodnic.

CE POATE FI MAI CRUNT?

— Domnule avocat, ce pedeapsă te aşteaptă, dacă te faci vinovat de bigamie?

— Cea mai grozavă dintre sancţiuni... să ai două soacre!

ESENŢIALUL

— Cum a fost agapa voastră de aseară?

— La început cam băţoasă, însă după discursul preşedintelui, atmosfera a devenit cât se poate de comodă.

— Dar ce a spus preşedintele?

— «Copii, eu plătesc pentru toţi».

DE SFÂNTU AŞTEAPTĂ

— Am auzit că te însori!

— Da, dar părinţii fetei mi-au pus condiţia ca să găsesc, mai întâiu, o slujbă.

— Perfect, în cazul acesta o să te însori de Sfântu Aşteaptă.

IN GRĂDINA ZOOLOGICĂ

Vizitatorul (către paznic): Spune-mi, te rog, tigrul ăsta superb e din Bengal?

Paznicul: Nu, e indigen.

Vizitatorul: ?!

Paznicul: Da, pentrucă s'a născut, aici, în Grădina Zoologică.

DECLARAŢIA DE IMPUNERE

— Ce e cu tine, că eşti numai o apă?

M'am căznit să pricep foaia de declaraţie a impunerilor.

NEVOI DE CHIRIAŞ

Samsarul de case: Domnule Georgescu, pari tare îngândurat. Nu cumva cauţi o casă?

— Cum să nu. Peste o lună sunt evacuat.

— Tocmai bine: am eu una care ţi-ar conveni şi ca preţ: numai patruzeci de mii de lei pe an.

— Perfect. Acum însă când mi-ai găsit casă, vezi de-mi fă rost şi de bani.

IN TOIUL FLIRTULUI...

Rivalul: Domnişoară, rău faci că te gândeşti să-l iei pe vărul d-tale... E azi ştiinţificeşte dovedit că, din părinţii, născuţi veri, se nasc copii idioţi. Aşa că trebuie să te gândeşti...

Fata (întrerupându-l): Da, mă gândesc că până acuma nu ştiam că tatăl şi mama d-tale au fost veri...

PIJAMAUA DOMNIŞOAREI

Duduia (în pijama, către servitoarea, abia venită dela ţară): Ce te uiţi aşa la mine, Lino?

Servitoarea (crucindu-se): Nu ştiam că domnişoarele la oraş poartă izmene lungi.

SOLICITUDINE RECIPROCĂ

El: Iar te doare măseaua! De-ar fi a mea aş scoate-o pe loc.

— Şi eu aş scoate-o imediat... dacă ar fi ai altuia.

CURAJOS BARBAT

Soţia: Cred că aud umblând un hoţ, dincolo. Dormi?

Soţul: Da, da, dorm!

IN ZODIA CONVERSIUNII

— Pentru ultima oară te mai întreb dacă ai de gând ori ba, să-mi achiţi datoria?

— Mă bucură că e pentru cea din urmă oară: de acum nu va mai trebui să mă fac că nu te văd.

UN NOU PLURAL

— Care e pluralul dela floare?

— Buchet, domnişoară.

Urmează ghidul

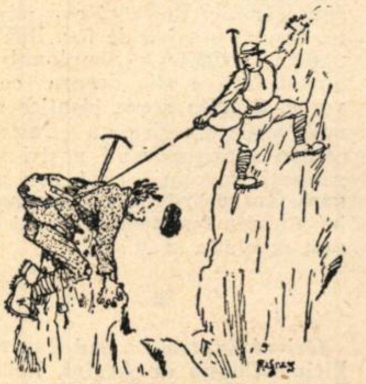

Ghidul: **Păstraţi-vă vă rog, sângele rece, domnule, peste câte-va minute vom trece printr'un loc dificil.**

DESPERARE

— Cum! 500 lei iepurele ăsta?

— Vai, domnule, iubeam animalul acesta ca pe copilul meu, şi cu siguranţă că nu m'aşi fi hotărât să-l ucid dacă nu ar fi murit de boală!

PĂRINTE INDEPĂRTAT

— Nu-l mai văd pe d. Fortescu.

Chelnerul. — I s'a întâmplat o mare nenorocire: a pierdut un părinte îndepărtat...

— Ce spui.

— Da, i-a murit tatăl, care locuia tocmai în Australia.

O caritate explicabilă

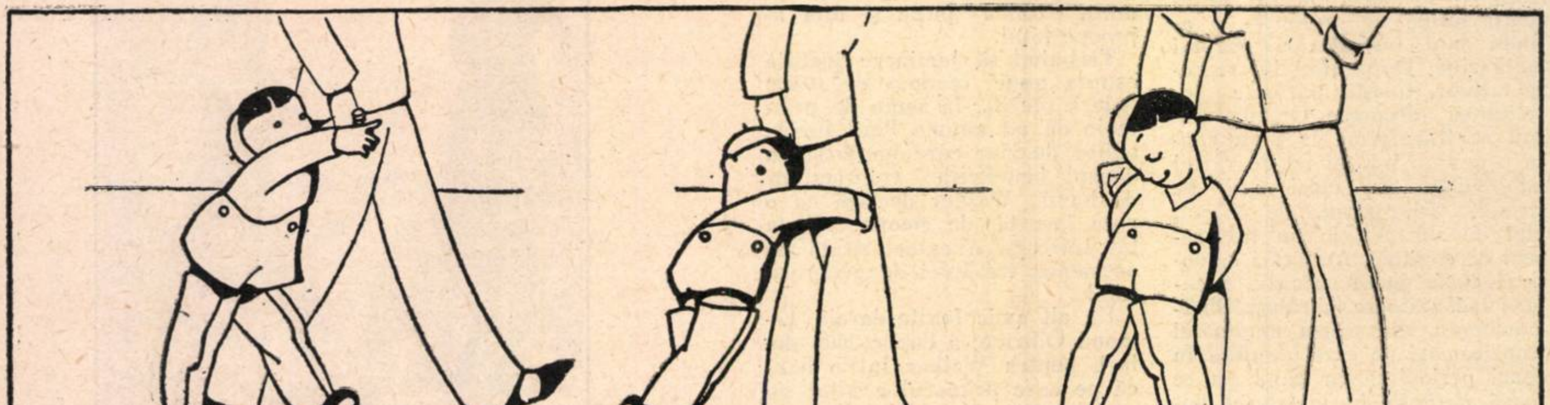

Bob: **Bagă de seamă, tăticule, trece un camion...**

Tatăl (flatat): **Ce atent eşti, Bob! Te-ar întrista chiar atât de mult dacă m'ar călca un camion?**

Bob: **Desigur, tăticule. Nu te gândeşti că nu aşi mai şti cum să mă întorc, singur acasă.**

60 pompe uriașe luptă cu incendiul

Biblioteca Universității Iași

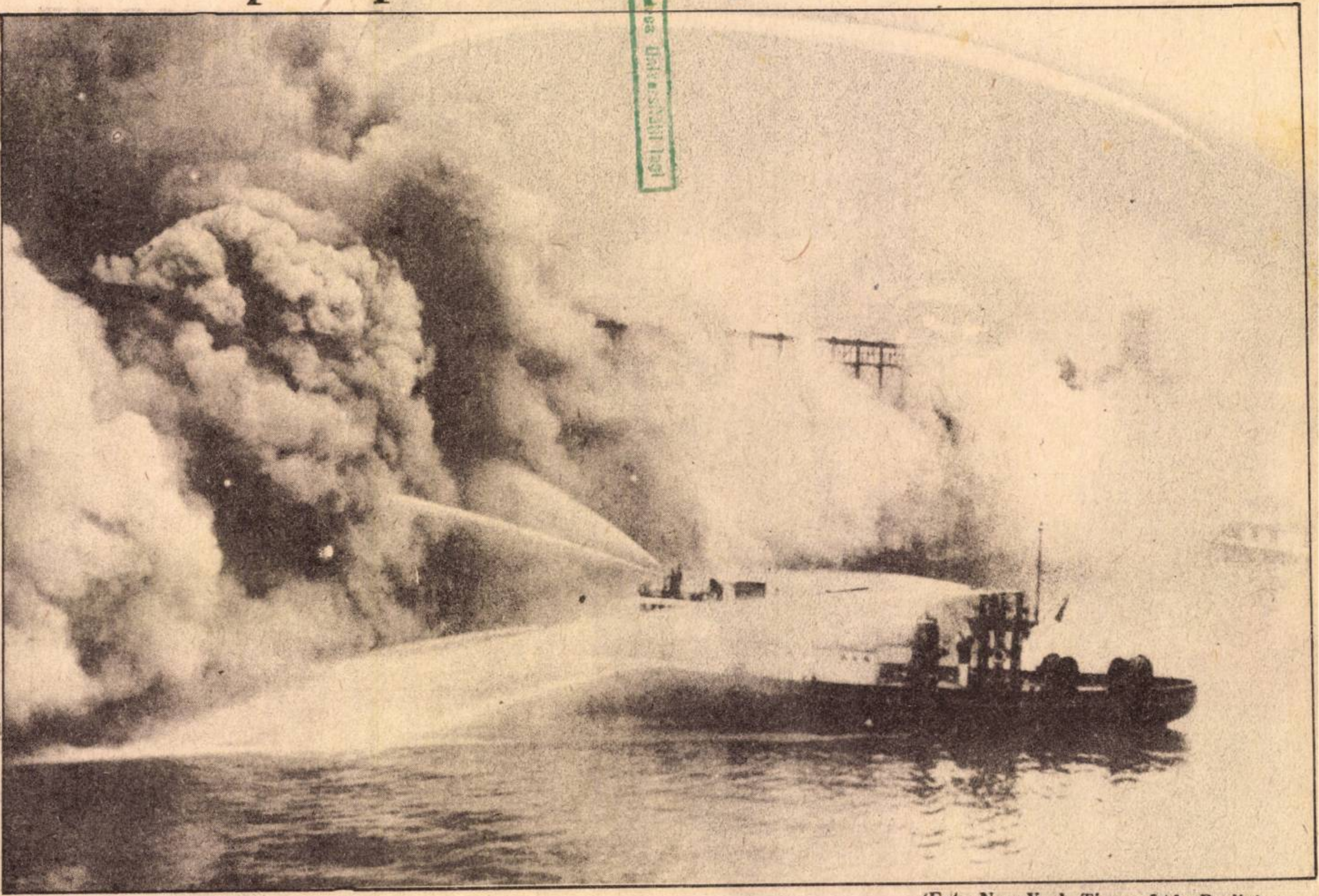

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In portul New York, a luat foc antrepozitul de petrol al companiei «Cunard Piers», producând un incendiu de uriașe proporții. 60 pompe țâșnind depe bordul vaselor de incendiu nu au putut stăvili urgia flăcărilor cari au mistuit aproape un sfert din marele antrepozit new-yorkez.

Nouile Prețuri Reduse
ale cărților din EDITURA «EMINESCU» S. A.
București I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — București I

Cereți gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunții
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiații vieții
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curții germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptățile războiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolități . . . .
Cady: Mica cerșetoare . . . .
P. B. Hașdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Pușkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuță om sucit .
Dr. Frumușanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hârsu: Impărăția de zăpadă .

Cărți noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Țața Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanțuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îți aparține . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări și tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopți Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispășirea, roman . .
George Ohnet: Prințul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachița, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viața amoroasă a Caterinei celei Mari . . . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN 20 LEI

Arsène Lupin, Gentleman-Apaș LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . . „ 20
Confidențele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colții Tigrului . . . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiați și păstrați acest anunț

OGLINDA LUMII

18 IUNIE 1932

ANUL XI.
No. 25

-LIOTECA
-ITĂȚII
-IAȘI-

Hans Junkermann cunoscutul actor berlinez, a statornicit în persoana sa, în ultimile filme, tipul bătrânului „viveur“ şi

20 PAGINI
LEI 5

D R-14

OGLINDA LUMII

25 IUNIE 1932

ANUL XI.

No. 26

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
IAȘI

Week-end

20 PAGINI
LEI 5

Grandoarea și decadența celei mai mari Opere din lume

Metropolitan House din New-York, bătrâna și respectabila Operă, pe scena căreia s'au produs cei mai mari cântăreți ai lumii, plătiți întotdeauna cu sume fabuloase, agonizează. Răul care o consumă nu are de fapt. nimic comun cu criza economică. Ea moare de senilitate. Opera din New-York, deși în vârstă abia de cincizeci de ani, a îmbătrânit colosal. Totul e decăzut într'însa, începând cu clădirea și sfârșind cu organizația. Nu degeaba se laudă locuitorii Chicago-ului că i-au întrecut pe New-Yorkezi sub foarte multe raporturi și în special cu Civic-Opera lor, a cărei instalație e o capo-d'operă a technicei moderne.

RENDEZ-VOUS-UL SOCIETAȚII SELECTE

Intr'adevăr, Metropolitan-House îi desamăgește, de multă vreme, pe turiștii europeni. Călătorul, proaspăt debarcat la New-York se așteaptă să găsească o operă splendidă, luxoasă și impunătoare. Or, ceeace vede, e o clădire grosolană, pătrată, care te face să te gândești la un imens antrepozit.

După ce ai traversat foyer-ul care manifestă o lipsă totală de gust și culoarele, cari nu prețuiesc mai mult, te găsești într'o sală în care, abstracție făcând de faimoasele lămpi (lustre) și legendarele covoare turcești, cu greu cauți să găsești un oarecare caracter artistic. Sala aceasta seamănă, mai degrabă, cu un circ. Desigur, celebra scenă e imensă, înapoia cortinei galbene: însă acustica sălii lasă de dorit și locurile de unde nu se poate auzi, nici vedea nimic, nu sunt rare. Semicercul de loji, celebrul **diamond horseshoe**, unde se pot admira cele mai orbitoare toalete e, fără îndoială. magnific. Nu încape iarăși îndoială că tocmai în vederea acestor loji cari ascund, de altfel, cu desăvârșire galeria, a fost înălțat edificiul. Luni, seara de gală, ele sunt rendez-vous-ul întregii Society new-yorkeze.

O ORGANIZAȚIE CURIOASĂ

Society, aristocrația americană, în care pot intra numai «bogătașii generației a doua», a finanțat construirea Operei metropolitane, pe care continuă de altfel s'o patroneze până în ziua de astăzi. In 1880, când s'a inaugurat Opera din New-York, elita aceasta nu avea nici o tradițiune muzicală. Refugiul tradițiunii era atunci vechea Operă, condusă de Mapleson și având, ca vedetă pe celebra Adelina Patti, deja în declin. Instituția aceasta veche nu s'a putut menține, față de concurența tinerei și uluitoarei sale rivale, al cărei avânt avea să fie prodigios de rapid.

Fiecare din fondatorii Metropolitan-ului își avea o lojă de familie, care era o proprietate pe viață, un bun ereditar. A poseda o lojă la Operă, constituia un adevărat titlu de noblețe și dădea acces la arhi-selectul **Monday Supper Club.**

Natural, proprietarul era obligat să contribuie la acoperirea deficitului, lucru pe care-l făcea cu o fericită supunere. Numele acestor privilegiați, «stockholders-ii din Opera Company» erau și sunt încă imprimate pe programele casei. Conducerea era asigurată de către un comitet de milionari, al căror șef este, de mulți ani, italianul Gatti-Cazazza, numit pe drept cuvânt, **manager.**

DECLINUL

De vre-o cincisprezece ani încoace, interesul manifestat de **Society** pentru Operă a mers însă descrescând, instituția s'a democratizat, dacă se poate spune astfel. Totuși, Opera rămâne încă centrul vieții mondene: însă e o deosebire între public și valoarea muzicală a instituției. Noui nume apar printre proprietarii de loji. Sunt milionari de ultimă dată, regii cuprului și ai petrolului. Insă vechea instituție patriarhală e în decădere. Pe măsură ce scade interesul muzical al **Stockholders**-ilor, se reproșează Operei declinul său artistic, rigiditatea sa.

In acelaș timp, massele largi de muziciani, cu o instrucțiune solidă și melomani înăscuți, cum sunt emigranții italieni, reclamă o Operă populară. **Society** își dă seama de decadența Operei Metropolitane, însă nu înțelege să schimbe nimic în organizația ei. Metropolitan House trebuia să rămână ceeace a fost întotdeauna: citadela familiilor conducătoare ale orașului.

Intre timp, municipalitatea a stabilit planul unei noui Opere și a cumpărat un teren, în acest scop. Insă animatorii nu au reușit să cadă de acord și au vândut terenul.

OPERA MOARE! TRĂIASCĂ OPERA!

Intre timp, John D. Rockefeller junior, care nu face parte din **Monday Supper Club**, concepe ideia unei cetăți radiofonice (Radio-City). Blocul acesta colosal de construcții a necesitat dărâmarea unei serii întregi de străzi. S'au clădit, în loc, numeroase săli de concert și de teatru, de toate genurile; s'a rezervat o poziție foarte propice și, pentru Operă. Octuala Opera Company a fost invitată să-și aleagă aci domiciliul. Ea refuză, totuși, această ofertă, cu mândrie. Incontestabil, «elita» nu se mai pasionează pentru Metropolitan House, totuși, e preferabil să rămână acolo unde se află, decât să emigreze într'o nouă clădire, unde riscă să se lovească, cot la cot, cu un... gangster.

Și Opera New-Yorkului agonizează. Metropolitanul a murit, trăiască Radio-City.

Regii pustiului...

Cămilele erau numite, până mai deunăzi, reginele deșertului. Ca mai toți suveranii, însă ele și-au pierdut coroana. Acum, imensitățile pustietăților sunt străbătute de automobile-autoșenile.

Cămilele din Stambul sunt reduse la rolul de simpli hamali.

Turcii le consideră bune să transporte numai panouri de reclamă, pe cari le așează pe ambele părți ale cocoașelor.

Ex-reginele deșertului arată mai jalnice ca niciodată. Totuși, nu protestează. Felul lor de a clătina afișele de cinematografe și dancinguri e plin de eroism.

Inchipuiți-vă că li se dă de băut din belșug. Cămilele nu mai au prilejul să-și arate sobrietatea proverbială. Totul se pierde în lumea asta.

Cabina de baie e un costum excelent!..

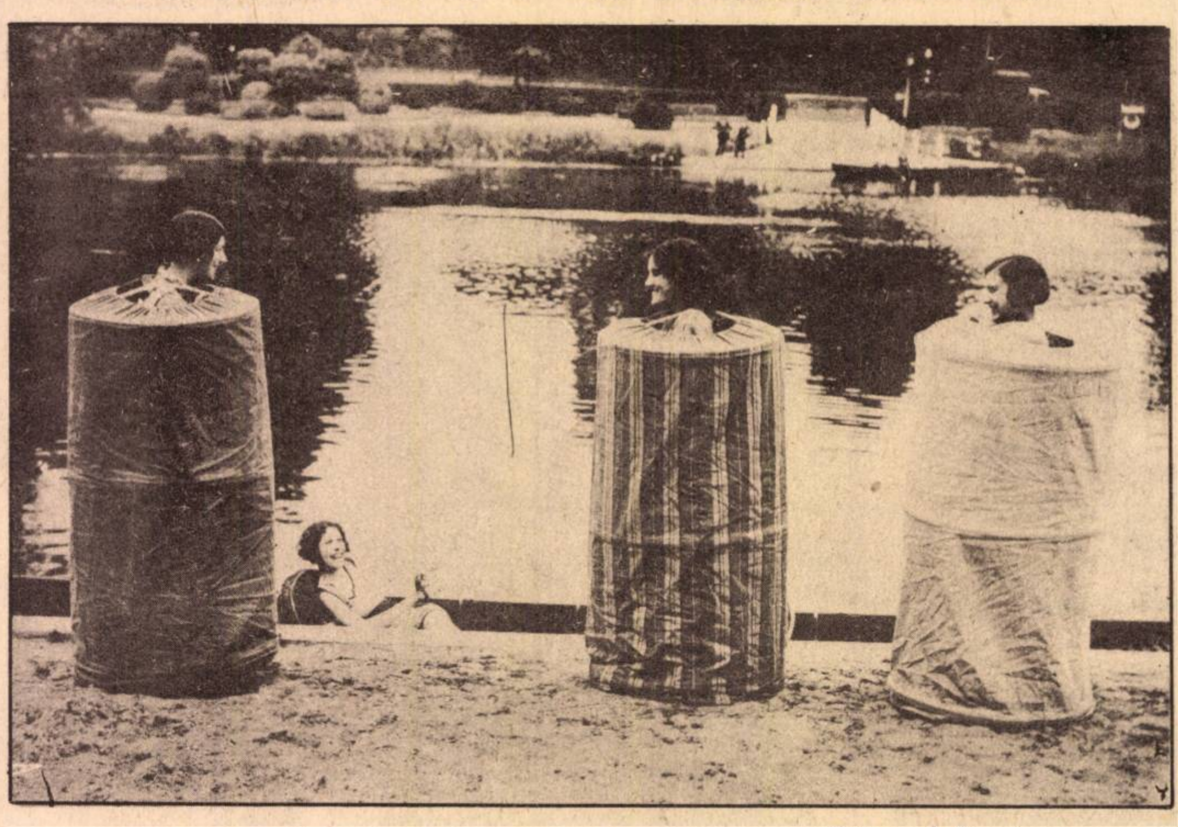

(Foto excl. Keystone)

Sistemul s'a inaugurat, de curând, în Anglia: iți iei cabina cutine, ușoară cât un costum, în care poți să te îmbraci și să te desbraci, când și cum vrei, având avantajul să-ți rotești ochii pe plajă, ca să vezi cine îți urmărește mișcările...

No. 26
Anul XI
„OGLINDA LUMII“
25 Iunie
1932
Redacția și Administrația București I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
(Palatul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 și 325/35
Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

Studentele se «amuză». Fata care iese victorioasă din această cursă de cercuri e considerată ca trebuind să se mărite cea dintâiu...

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
IAȘI

Viața universitară în Statele-Unite

Intrarea principală a Universității din New-Haven (Connecticut) →

Se știe că colegiile și universitățile joacă un rol extrem de important în viața Americanilor. In toate Statele-Unite un mare număr de tineri petrec patru ani ori mai mult în aceste centre de cultură, în aceste cămine de camaraderie și amiciție. Ei păstrează o excelentă amintire a anilor de studenție și, când, mai târziu ajung să facă avere, dovedesc prin daruri adesea magnifice, recunoștința lor pentru Universitățile unde au căpătat instrucția. Trebuie de remarcat că atmosfera ce domnește în colegii este nu numai foarte intensă și specifică dar mai ales, foarte amicală. Afară de rare excepții prea cu-

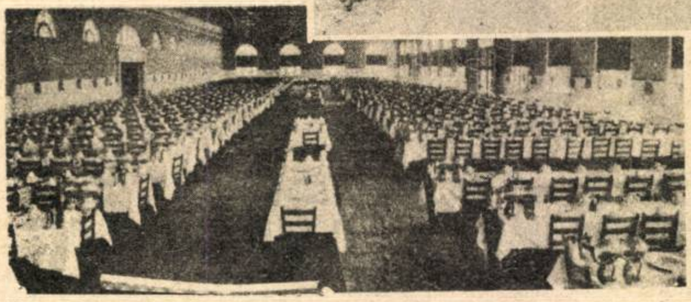

Una din cele două sufragerii ale unui colegiu de băeți din Texas. Colegiul acesta are 2600 elevi.

Sala de lectură → unei biblioteci

Un student rostește un discurs inaugural, la deschiderea cursurilor.

noscute, nu se întâlnește în nici o școală superioară americană snobismul tradițional dela Oxford și dela Cambridge, nici indiferența care caracterizează raporturile studenților francezi între dânșii.

Un colegiu american e un organism, într'un anume fel despărțit de restul lumii, ale cărui reguli, uzuri, obiceiuri, morală chiar, sunt absolut diferite de acelea ale țării. Se pare că partea cea mai importantă a educației ce se primește acolo, este aceea care e dată de studenții înșiși, prin cunoașterea reciprocă, prin viața cot la cot și prin participarea fiecăruia la crearea a ceeace constituie spiritul particular al colegiului. Instrucția nu este desigur, neglijată, însă ea nu ocupă locul preponderent.

Aspectul exterior al tuturor universităților ilustrează destul de complect, această concepție. In incinta «campus»-ului, un vast teren plantat cu pajiști, se ridică diferitele clădiri ale universității: biblioteci, săli de cursuri, administrație dormitoare. In jurul acestui campus, se află șiruri de căsuțe mai mult sau mai puțin luxoase, mai mult sau mai puțin vechi. Sunt casele fraternităților. Ceeace se înțelege prin **fraternități,** sunt asociații de studenți constituite ca niște francmasonerii și în genere purtând pe frontispicii nume grecești.

Grupările acestea sunt asociații pur amicale, însă, uneori, unele din ele se caracterizează prin tendința lor: uneori socială, alteori francmasonică, etc.

Studenții caută chiar ei, în sânul universității, candidații cari urmează a fi aleși. Deseori, se alege un student foarte strălucit într'o anumită ramură, sau un excelent sportiv sau, pur și simplu un băiat tare simpatic... Când noul «frate» e ales e supus la tainele inițierii.

Fraternitățile acestea cari aplică reguli precis stabilite de obiceiuri foarte vechi, sunt absolut independente. Ele au resursele lor, gestiunea lor, uzurile lor și nimeni afară de membrii admiși, nu are dreptul să le controleze.

La serbările pe cari le organizează, sunt poftiți și «străini».

E evident că aceste mici centre independente exercită o mare influență asupra membrilor cari le alcătuiesc. «Fraternitățile» creiază un spirit special, care se continuă apoi și în viața particulară.

Nu toți studenții însă, aprobă aceste asociații și mulți dintr'înșii refuză să facă parte.

*

Viața studenților e activă, însă nu dă impresia de agitațiune. In general, cursurile, neobligatorii, au loc dimineața. După amiază studentul face ce preferă: sport, lectură, plimbare, discuție.

Sportul, natural, joacă un foarte mare rol și se bucură de un imens prestigiu. Atleții cari vor purta culorile colegiului ori ale universității sunt cu îngrijire selecționați și devin protejații tuturor celorlalți studenți. Ei sunt antrenați cu o vigoare și într'un confort nemaiauzit. Toată lumea îi respectă, îi admiră, îi îngrijește, îi hrănește, cași cum ar fi vorba de niște eroi sau semizei. Ei au casa lor și un club aparte.

In afară de atletismul propriu zis, cele două sporturi practicate cu o furie, s'ar putea spune imposibil de evaluat, sunt footballul american, care e un sport mai mult universitar și baseball-ul, sport național, atât de iubit de public, încât mari echipe profesionale joacă zilnic. E greu să te plimbi în Statele-Unite, fără a vedea, pe orice câmp, grupe de băeți jucând baseball. Bineînțeles, universitățile posedă echipe admirabile de jucători.

Locul pe care-l ocupă sportul, în America, ni se pare, nouă, Europenilor, excesiv. Englezii înșiși, nu aduc în exercitarea sporturilor furia și entuziasmul acesta indescriptibil. Sportul e încurajat chiar de conducătorii universității, căci, în acelaș timp, e o reclamă formidabilă pentru așezământul lor și un mod practic a orienta spiritul studenților spre un domeniu care prezintă mai puține primejdii decât discuțiunile sau reflexiile intelectuale.

*

Anumite universități au adoptat sistemul «co ed» adică ele adăpostesc, la un loc, băeți și fete. Sistemul acesta a dat în ansamblu, rezultate destul de bune, deoarece fetele aduc în raporturile cu camarazii lor, un spirit de libertate și de sinceritate lipsit de orice fel de sentimentalism.

Nu fără dreptate se afirmă că, din punctul de vedere al raporturilor dintre sexe, Americanii sunt cu două generațiuni înaintea Europenilor. Ceeace se poate spune, cu precizie, este că într'o universitate «co ed» nu se asistă la nici o scenă, «istorie» sau dramă. Au loc baluri, plimbări, recepții, «flirturi» și tot ce urmează, însă de multe ori se manifestă o dușmănie destul de puerilă și — mai ales — școlărească între studenții de ambele sexe. Ca în toate țările, fetele sunt mai strălucitoare la studii și, nu rareori, îi antrenează pe camarazii lor masculini, ridicându-le nivelul studiilor.

In ceeace privește învățământul, e indiscutabil că marea majoritate a studenților cari vin la universitate se arată plini de ardoare. Tinerii aceștia nu au, poate, în general, o dragoste nelimitată pentru știință sau litere, — ceeace noi numim foc sacru — dar au un mare sentiment de simpatie pentru studii, pe cari le urmează cu o spontaneitate și un antren plin de farmec.

Viața nu e întotdeauna prea ușoară pentru un anumit număr de studenți cari, uneori, sunt siliți să ducă o viață foarte aspră, pentru a-și putea plăti taxele. Însă ei acceptă, curajos, această viață și nu manifestă mai nici o nemulțumire. Ei lucrează cu plăcere și dacă sarcinile pe cari le îndeplinesc (chelneri, salvatori, vânzători de ziare, etc.) li se par nițel grele, de abia se înverșunează a le efectua cât mai bine.

Un grup de «college girls» pregătindu-se pentru o manifestație nautică.

Intre profesor, personaj foarte respectat și înconjurat de un mare prestigiu și student, nu există nici un fel de distanță.

Pentru motivul cel mai futil, pentru reclamația cea mai neînsemnată, pentru cel mai mic sfat, studentul merge să vorbească cu profesorul și se întreține cu dânsul, în școală cași în afara zidurilor ei. Sistemul acesta de colaborare

(Urmează în pag. 517)

Parada în cursul serbării anuale a Universității din Brincetown.

Știința popularizată

Ploile Sfântului Médard

O curioasă credință meteorologică confirmată în Iunie 1932. Ploi, grindină, zăpadă

Meteorologia empirică a fost alcătuită după sfinții calendarului, al căror număr nu e chiar atât de mic.

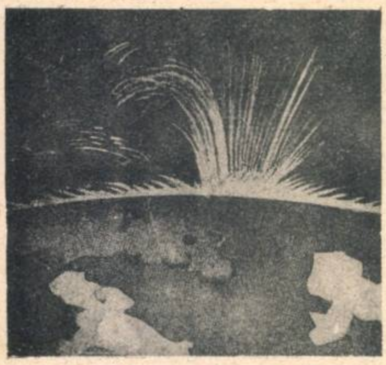

Protuberanță eruptivă

Decada treia a lunei Mai a fost caracterizată prin căldură și ploi. După «sfinții de ghiață» de la mijlocul lui Mai, precum Pancreațiu, Cervațiu, Venanțiu și alții, am avut o perioadă de căldură tropicală, favorabilă din punctul de vedere agricol, vegetația întârziată terminându-se la sfârșitul lui Mai chiar în regiunile muntoase.

La 8 Iunie, ziua Sfântului Médard, vremea s'a schimbat brusc. Anul 1932 fiind bisect, această schimbare s'a observat pe alocuri cu 24 ore mai înainte, la 7 Iunie, cum era și natural, periodicitatea meteorologică fiind mai riguroasă ca cea calendaristică.

După o zicătoare franceză, dacă plouă în ziua sfântului Médard va ploua timp de 40 de zile.

«S'il pleut
«Le jour de Saint-Médard,
«Il pleut
«Quarante jours plus tard».

Proverbul s'a confirmat de multe ori. S'ar putea deci să avem 40 de zile de ploi în Franța și eventual un mare număr de zile ploioase în țara noastră. La 1905 au căzut 139 mm. precipitațiuni timp de 40 de zile în pluviometrul observatorului dela Parc Saint Maur (Paris) începând din ziua Sf. Médard.

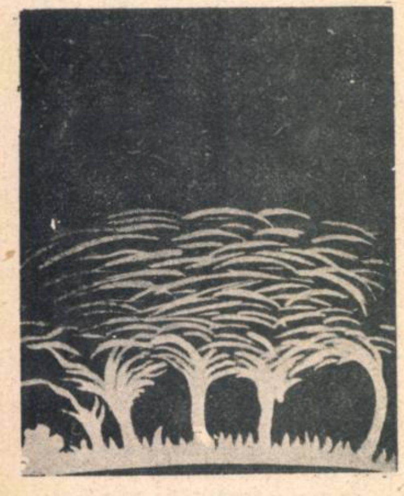

Protuberanță statică

Nu trebuie să uităm că această zi cade exact cu 13 zile înaintea solstițiului, o dovadă în plus pentru superstițioși că 13 e într'adevăr o cifră de temut.

TEMPERATURA IN SCADERE

La 5 Iunie termometrul arăta la București **36 grade** la umbră. La 10 Iunie maxima în Capitală n'a depășit **21 grade.**

O scădere a temperaturii de 15 grade în câteva zile e un adevărat eveniment pentru doctori și farmaciști, de oarece mulți au căpătat guturai și chiar gripă în plină vară cu atât mai mult că minima în timpul nopții a scăzut până la 8 grade.

Norii sfântului Médard transportau milioane de tone de ghiață pe cerul Europei centrale, aducând la început o răcoare plăcută după zile de arșiță precaniculară, apoi amenințând să readucă iarna provocând ninsoare la munte și furtuni însoțite de grindină cât oul în regiunile deluroase.

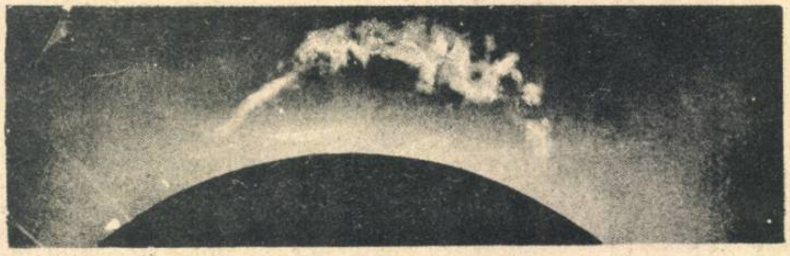

Protuberanțe solare: unele dintre ele ating dimensiunile de 400.000 klm. Iată aspectul coroanei solare debordând peste circonferința astrului, eclipsat complect de lună.

MEMERY ANUNȚĂ CRIZA PETELOR SOLARE

Astronomii au o singură explicație pentru a explica perturbațiunile vremii legate de diverșii sfinți ai calendarului, anume: variațiunea radiației solare.

In Noembrie avem vara sfântului Martin pentrucă niște pietre cerești, numite leonide, reflectă asupra Pământului un plus de raze solare.

In Mai avem sfinții de Ghiață pentrucă aceleași leonide formează din contra un ecran și împedică o parte din razele solare să ajungă pe planeta noastră.

In Iunie avem sfântul Médard pentrucă... Punct. Aci nu s'a găsit încă explicația. Să fie de vină un roiu de bolizi?

Enigmă.

Mémery, neobositul observator din Talence, anunță criza petelor solare. Rar, foarte rar, apare câte o pată în soare. Ne apropiem de minimum care va avea loc în 1934.

De aceia în Mai n'au fost ruperi de nori atât de frequente ca în alți ani, ploile fiind pretutindeni moderate.

Datorită crizei solare vilegiatura în Iunie e destul de riscată.

NORI DE GRINDINĂ

Din lipsă de stațiuni aerologice nu se fac în țara noastră decât înregistrări în primul strat de aer dela suprafața solului. Termometrul arăta la București plus 36 grade la umbră, în timp ce la 1000 metri deasupra solului vântul de nord-vest aducea un val de aer rece de câteva grade sub zero.

In multe județe a căzut grindină, formând pe alocuri în județele Tulcea, Putna, Teleorman și Constanța straturi de ghiață de aproape 1 metru înălțime. Bătrânii nu-și amintesc să fi căzut vreodată atâta grindină.

Ploile torențiale se formează vijelios, cerul putând fi senin cu o zi înainte, după cum invers timpul devine frumos a doua zi după furtună.

Cele două baloane de sondagii aerologice dela Băneasa (București) și Copou (Iași) sunt insuficiente pentru un teritoriu de 300.000 km. patrați și ar trebui înființate cât de curând câte o stațiune aerologică la Cluj, Galați, Craiova și Sibiu, ministerul armatei putând da eventual materialul necesar.

INVAZIE DE OMIZI ȘI LĂCUSTE

Căldura excesivă a favorizat înmulțirea insectelor. La 3 Iunie apăru în jud. Rădăuți un roi de omizi și cărăbuși, care au păgubit mult pomii. In alte județe au apărut lăcustele.

Totuși recolta fructelor va fi anul acesa destul de bogată. Ploile sfântului Médard au folosit semănăturilor și pomilor, dar au dăunat lăcustelor și omizilor. Natura poate face uneori mai mult decât un întreg minister de agricultură cu toate bugetele sale, ordinare și extraordinare.

FLAMMARION DESPRE ZIUA SFÂNTULUI MEDARD

Camille Flammarion a fost întrebat de un ziarist dacă într'adevăr zicătoarea populară are o bază reală.

Celebrul astronom francez a cercetat registrele institutului meteorologic dela Parc Saint-Maur și a constatat că în intervalul dela 1873—1915 au fost unsprezece ani fără ploi la 8 Iunie, cu alte cuvinte Sfântul Médard n'are influență meteorologică în toți anii.

De altă parte precipitațiunile maxime înregistrate la Parc-Saint Maur în 1890 au fost de 147 mm., deși la 8 Iunie a plouat foarte puțin, pluviometrul reținând abia o zecime de milimetru.

La 1909 s'a cules 127 mm. în intervalul dela 9 Iunie până la 18 Iulie, dar în ziua Sfântului Médard pluviometrele înregistrau 0 mm.

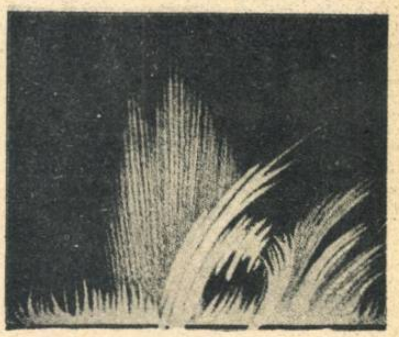

Protuberanță eruptivă

In anii 1893, 1899, 1908 și 1910 a plouat timp de 40 de zile, deși la 8 Iunie n'a trecut nici un nor. Din contră la 1891—1897, 1904—1905 și 1912 când au fost ruperi de nori în ziua Sfântului Médard, ploile au fost moderate în cele 40 de zile următoare.

La 1905 proverbul s'a verificat exact; la 8 Iunie au căzut 5 mm. de ploaie și în cele 40 de zile următoare 138 mm.

Flammarion conchide că există coincidențe, dar poporul francez ca toate popoarele n'a reținut și datele când proverbul a eșuat.

In tot cazul meteorologia oficială a trebuit să recunoască multe din observațiunile populare, rămânând a se găsi explicațiunile lor.

ZĂPADA SFÂNTULUI MEDARD

La 8 Iunie 1932 a nins la Predeal și Bușteni.

O zi de iarnă în plină vară. Turiștii sosiți de pe munți anunță că a viscolit pe Omul, pe Caraiman, Postăvarul și Costela.

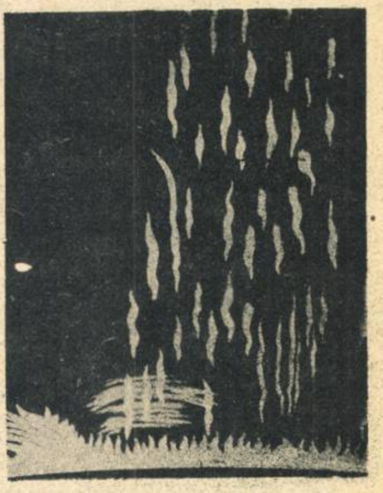

Protuberanță cu mișcări repezi

Zăpada căzută se vede până la Sinaia.

F.

O nouă industrie pentru uzul aristocraţiei

«Doamnă titrată primeşte la ea acasă tânără fată sau femeie căreia îi oferă un sezon monden delicios la Londra. Referinţe şi retribuţii indispensabile».

Acesta este, cu câteva variante, anunţul tipic care se poate citi în lunile Aprilie, Maiu şi Iunie, la «Mica publicitate» a ziarelor britanice. Anunţul începe uneori cu: «O contesă bine cunoscută», sau «Lady A...», alteori prin «O Doamnă titrată».

Răspunsurile sosesc cu duiumul. Tinere fete din nordul Angliei, cari vor să pătrundă în societate, sau tinere Americane cari speră să se căsătorească, sau însfârşit văduvioare (implicit... vesele) cari se găsesc, deodată, în faţa unor venituri «considerabile» şi cari sunt sătule de... cumsecadenia lor, trimit oferte cât mai generoase salvatoarelor aristocrate, cari se oferă să le introducă în lumea mare.

CELE DOUA FEŢE ALE MEDALIEI

Toate candidatele aşteaptă multe dela gazda lor, în vreme ce aceasta, după ce a văzut că vicleşugul a prins, se întreabă cu îngrijorare ce minimum va putea ea să le ofere, în schimbul banilor ce-i primeşte dela nerăbdătorii oaspeţi. Majoritatea postulantelor speră să fie prezentate la Curte, însă acesta e lucrul cel mai greu de obţinut şi dacă gazda reuşeşte în această întreprindere, ea aşteaptă o gratificaţie suplimentară.

Plictiselile şi dificultăţile «gazdei titrate» sunt numeroase, căci ea trebuie să se bizuie într'o largă măsură pe ospitalitatea amicilor săi, cari vor sfârşi prin a o considera ca un adevărat flagel şi nu o vor mai pofti niciodată, dacă ea continuă să le aducă în casă, sezon după sezon, invitaţi necunoscuţi şi fără nici un interes.

Nu e greu să obţii o invitaţie la un mare bal, dar asta nu e suficient pentru tinerele postulante cari aspiră la reuniuni intime, unde se pot întâlni marile nume ale societăţii, numele de cari fetele şi femeiuştele obscure au auzit vorbindu-se, în conversaţiile de toate zilele.

Altădată, tinerele fete din nordul Angliei şi Americanele erau timide şi stângace, le vedeai, dar nu le auziai suflând o vorbă. Se mulţumiau să rămână gură-cască în faţa gloriei şi agitaţiunilor lumii, fără a spera să obţină, vreodată, un contact mai strâns cu societatea. Astăzi, însă, ziarele le-au făcut o educaţie plină de pretenţii şi nu numai că ele doresc mai mult, dar speră să şi obţină aceasta.

NEPLACERILE MESERIEI

O oarecare *lady*, care se angajase să «lanseze» pe o tânără Americană, în timpul sezonului, la Londra, fu îngrozită auzind cum musafirul îi spune, după o lună de ospitalitate: «Ascultaţi, dacă nu mă faceţi să intru în intimitatea oamenilor sus puşi, a membrilor înaltei societăţi, vă dau în judecată, ca să-mi rambursaţi banii ce vi i-am dat».

In anumite cazuri, de altfel, asemenea plângeri sunt perfect justificate. Acum câţiva ani, a isbucnit un mare scandal pricinuit de o mamă şi de fiica ei, cari nu s'au mulţumit cu ameninţările, ci au intentat un proces unei baronese bine cunoscute în cercurile aristocraţiei londoneze. Sumele pe cari cele două femei desamăgite le vărsase baronesei se ridicau la două mii de lire sterline (1 milion 300.000 lei) şi, în cele din urmă fură restituite, aproape integral, reclamantelor.

Ce se întâmplase? Baroneasa, care era o femeie încântătoare, descoperi un tânăr, tocmai în momentul când sosiră şi invitatele sale; dar acestea erau mai plicticoase, mai fade, mai morocănoase decât îşi închipuise gazda şi, după ce baroneasa încercă zadarnic să împace datoria şi... plăcerea sfârşi prin a urma instinctele inimii sale şi, în afara câtorva dejunuri foarte plicticoase, ea nu oferi oaspeţilor decât bilete de intrare la... Grădina Zoologică. Nu e de mirare că aventura aceasta a dus la un proces scandalos.

FERIŢI-VA DE FOTOGRAFII

Aristocratele, a căror îndeletnicire este să «lanseze» tinere exemplare sălbatice au ajuns la concluzia că nu e bine să se bizuie pe referinţe, ci trebuie să pretindă şi câteva întrevederi... pregătitoare.

O gazdă din cele mai conştiincioase, care pregătise o sumă de distracţii pentru o tânără Canadiană, a cărei fotografie era cât se poate de încurajantă, avu o sguduitură teribilă, când veni la gară să-şi aştepte musafirul. Fata care cobora din tren era incontestabil drăguţă, însă avea o coastă deformată şi abia depăşia un metru înălţime... Cum gazda era excepţional de înaltă, diferenţa era prea grotescă şi contractul fu anulat, cu obligaţiunea pentru doamna londoneză de a plăti drumul înapoi al debutantei.

Pe de altă parte, o tânără newyorkeză, foarte drăgălaşă, sosi la Londra, plină de încredere în succesele ei mondene, pentru a descoperi că «doamna de înalt rang» nu era decât o băbuşcă de 70 ani, complect neputincioasă...

MICI PROFITURI

In afară de tariful propriu zis, care este aproape de 2000 lire sterline (1.300.000 lei) pe trei luni, o femeie dibace reuşeşte să încaseze comisioane dela croitori, modiste, cismari şi bijutieri, cari sunt gata să ofere 5 şi uneori chiar 10% din încasările la cari e supusă noua clientă.

A făcut deunăzi, vâlvă cazul unei tinere Australiene care ceruse să facă zilnic, o plimbare pe cal; când nota de plată ce i se prezentă, îi păru excesiv de... piparată, i se explică, pe loc, că a avut întotdeauna cei mai buni cai, aşa că nu are motive să se creadă speculată. Fata a plătit, şi gazda ei a avut în iarna aceasta un nou cal în grajd...

Nu există debutantă mondenă care să nu fie trasă pe sfoară, cu discreţie natural, şi prin mijloace considerate ca... legitime, de gazda respectivă, care încasează comisioanele şi procentele personal. De pildă, dacă doamna organizează o serată dansantă, care nu-i cuprinsă în contract, debutanta va avea de plătit o sumă grasă pentru orchestră, pe care gazda a plătit-o, graţie experienţei şi situaţiunii sale, cu un tarif redus; acelaş lucru se petrece, natural, cu furnizorii şi florarii.

A «ciupi» mici beneficii, pare a fi cât se poate de rezonabil, însă, a obţine, făţiş, bani dela o protejată, e considerat ca o murdărie, şi dacă o gazdă dobândeşte această reputaţiune, îi vine foarte greu să mai găsească, pe lângă amicii săi, sprijinul necesar, pentru a-şi putea continua «profesiunea».

Unele gazde prevăd un acord special, privind posibilităţile de căsătorie. Se stabileşte în acest caz, că dacă o tânără fată ori văduvă se logodeşte, înainte de sfârşitul sezonului, va trebui să se adaoge o nouă sumă, (după cât e de mare averea logodnicului) primului cec.

O tânără americană a semnat cu uşurinţă un aranjament de asemenea natură şi când s'a logodit cu un viconte îşi văzu averea, considerabil diminuată, pentru câtva timp.

Deşi ceeace i se pretindea, nu era deloc legal, ea fu totuşi silită să îndure şantajul. Abia mai târziu, când perechea era căsătorită şi fericită, vicontele află întâmplarea; însă mânia lui rămase fără efect, deoarece nu putea să o atace pe doamna în chestiune, fără a-şi compromite soţia.

AFACERI BUNE ŞI PROASTE

Se mai poate cita, în altă ordine de idei, cazul încântătoarei soţii a unui general, care-şi pierduse averea şi care «ocrotise» în tot timpul unui sezon pe o tânără fată din Sudul Africei; ea îşi îndeplini misiunea într'un mod atât de delicat, încât tânăra fată, nu se mulţumi numai să dubleze suma convenită, ci oferi pe de-asupra un automobil gazdei sale încântătoare.

Natural, unele debutante sunt extrem de greu de suportat şi pun în situaţii delicate chiar pe cele mai experimentate «lansatoare».

O lady, de o reputaţiune ireproşabilă, descoperi, la prima ei încercare, că ţine o viperă în sân.

Postulanta era o tânără contesă franceză, dintr'o familie excelentă, care se prezenta cu cele mai bune referinţe. Ea trimise o fotografie: părea rezervată şi atrăgătoare. Contractul fu încheiat.

Peste o lună apăru o tânără femeie, foarte şic, puţin mai în vârstă poate decât îşi închipuise lady, dar ale cărei maniere erau încântătoare — având în ele ceva misterios.

După prima săptămână gazda înţelese că orice lansare este complect... inutilă: după o săptămână ea primi plângeri şi reproşuri din partea prietenelor sale.

Casa ei începu să fie ticsită de bărbaţi de toate felurile, contesa nu se întorcea acasă înainte de zorii zilei şi îşi făcu, foarte repede, un număr nesfârşit de prieteni, complect necunoscuţi gazdei sale, cari o invitau să petreacă week-end-ul cu dânşii.

In cele din urmă, cupa se revărsă când, după şease săptămâni, lady află, prin svonul public, că o tânără femeie din înalta societate a intentat acţiune de divorţ soţului său, din cauza cuceritoarei necunoscute... Contesa franceză fu nevoită să părăsească Londra întorcându-se însă, nu în castelul aristocratic de unde venise excelentele referinţe, ci la Paris, unde răpitoarea femeie petrecuse deja multe sezoane...

NU VĂ VIZITAŢI VERIŞOARELE!

Un caz, despre care s'a vorbit mult, este acela al unei bogate femei din Colonii care veni la Londra, anul trecut, cu fiica ei, tânără debutantă. Ea merse să caute o verişoară a soţului său răposat şi o rugă să le ajute, pe ea şi pe copilă, ca să profite, cât mai vesel, de sezonul londonez.

Ducesa X. care se întâmpla să fie o gazdă binecunoscută, fu entuziasmată de această vizită şi se făcu luntre şi punte, pentru a-şi servi rudele. Insă mama fetei fu mai puţin încântată, când la o serată dansantă, groaznic de costisitoare, dată în cinstea fiicei sale, nu i s'a permis nici măcar să-şi însemne numele pe invitaţiuni.

Sărmana mamă fu cu totul lăsată de-oparte, în timp ce fiica ei era sărbătorită, ca o moştenitoare. După o lună de asemenea regim, ea se revoltă, părăsi casa verişoarei sale şi luă un apartament mobilat, unde continuă sezonul, singură, cu foarte mult succes.

Ducesa X. voi atunci s'o oblige să plătească cheltuielile de întreţinere, până în cele din urmă, veni să implore să i se plătească măcar cărbunii şi furniturile de menaj...

E inutil de adăogat că Ducesa X. se compromise iremediabil, în urma acestei aventuri şi că, în restul sezonului n'a mai lansat nici o debutantă...

Altă istorie reprezintă exact contrariul. O lady, foarte apreciată, care făcuse imposibilul, pentru a o amuza şi distra pe debutanta sa şi care, după o lună, văzând că tânăra fată e mereu jalnică, tristă şi indolentă, o întrebă: «Ce-i cu d-ta? Ce ai?», primi acest răspuns: «Acasă m'am ocupat tot timpul de coteţul cu pasări. Mi-e dor de găinile mele...»

Alteori, rezultatele sunt bune. Astfel, două din cele mai celebre frumuseţi engleze, au devenit mondene, dintr'odată, la o asemenea gazdă, acum câţiva ani. Astăzi amicele noastre fac deja proiecte, pentru a organiza serate, la cari să se întâlnească fiicele lor... în 1939.

Fete drăguţe sau urâte, ingrate sau fidele, izbânzi sau eşecuri, acestea sunt riscurile unei gazde aristocrate. Dar, oricât de grea şi de absorbitoare ar fi această funcţie, femei din lumea mare, din ce în ce mai numeroase, sunt obligate să exercite, astăzi, această meserie şi să trăiască depe urma ei.

Nenorocirea este că vânatul devine din ce în ce mai rar, din ce în ce mai modest şi — mai ales — din ce în ce mai neîncrezător, aşa că numeroase aristocrate şomează.

Nu e departe vremea când membre ale înaltei societăţi engleze vor cere ajutorul de şomaj, la fel ca lucrătorii.

Trucuri FOTOGRAFICE

«Toată viaţa e un trucaj», s'ar putea spune. De când ne naştem, până ce părăsim această lume de ponoase şi înfrângeri, privim lucrurile cari ne înconjoară şi oamenii cu cari venim în contact sub o lumină diferită de aceea corespunzătoare realităţii. Realitate?

Dar oare există aşa ceva? Cine ne poate spune că există altceva, decât ceeace imaginaţia, ochiul şi diversele noastre stări nervoase plăsmuiesc, în forme cari... diformează adevăratul aspect al lucrurilor?

Dela primii paşi ai copilăriei, când orice om e un fantast, deoarece mintea, curată ca o filă neatinsă, combină şi creiază primele relaţiuni cu lumea exterioară în închipuiri haotice de proporţii extraordinare, de un caracter fabulos şi trecând prin etapele complicate ale adolescenţei, vârstei adulte şi bătrâneţii, ne imaginăm lucrurile sub o înfăţişare mai bună sau mai rea, decât sunt într'adevăr, mai strălucitoare ori mai posomorâtă, mai plăcută sau mai penibilă decât apar în realitate.

Iluzia este marea, formidabila facultate a fiinţei noastre, de a elabora, necurmat, sub imboldul unei permanente presiuni psihice, surprize, viziuni, împliniri de fapte, cari au să se petreacă într'un viitor mai mult sau mai puţin probabil.

Ce am deveni noi, în iureşul existenţei de toate zilele, dacă nu ne-am însenina traiul cu mângâierile binefăcătoare ale iluziei?

Iluzia este singurul sprijin pe care putem conta, în care putem găsi o consolare după toate neplăcerile de fiecare ceas, iluzia este, însfârşit, îngerul nostru păzitor.

Veţi obiecta, poate, că există scepticii, oameni cari nu cred în ceva decât după foarte multă chibzuinţă, mizantropii sau ursuzii, cari fug de oameni, retrăgându-se într'o singurătate meschină urăcioasă, care nu foloseşte nimănui, nici măcar celui care o practică.

Dar şi aceştia sunt victima unor..... iluzii. Scepticii se înşeală când cred că hotărîrea sau părerea lor e mai aproape de adevăr după ce au ezitat şi rătăcit prin toate ipotezele, căutând cu miligramul fiecare gest, fiecare atitudine, mestecând în gură jumătate ceas o vorbă, înainte de a o rosti. Adevărul nu există decât în noi în convingerea noastră fermă, pe care ne-o facem în contact cu... realităţile vieţii, după modul nostru *propriu* de simţire, de judecată şi de voinţă.

Şi apoi mizantropii, ursuzii cari fug de semeni ca de draci, blestemându-se tot timpul pe ei înşişi şi blestemând pe ceilalţi, trăind burzuluiţi ca nişte urşi, se păcălesc, de-opotrivă de amarnic, când socot că ascunzişul lor ermetic e mai aproape, mai conform menirii noastre pe pământ, în trecerea fugară şi chinuită între două nimicnicii.

Viaţa se cere trăită cu simplitate, cu bunăvoinţă, cu optimism, cu iluzii. Chiar după ce ne-am plăsmuit situaţii cari, în momentul când ne aflăm în faţa lor nu corespund nici pe departe împrejurărilor, şi ne izbim de deziluzii dureroase, încă e preferabil să fim încrezători şi gata oricând pentru o nouă explorare în necunoscut.

Viaţa deci e un permanent *trucaj*. Dece să ne mire, atunci că şi fotografii, aceşti oameni-oglingă ai umanităţii, reuşesc să scoată cu dexteritate din aparatele lor, imagini deformate, aşa cum sunt ele de multe ori în creierele aprinse ale contimporanilor noştri. Oare iubita pe care îndrăgostitul plin de patimă şi-o închipue investmântată cu toate darurile lăsate de Dumnezeu pe pământ nu este *în realitate*, o imaginaţie falsă în închipuirea înfierbântată a bărbatului, care o vede tot atât de deformată (în bine) după cum sunt deformate (în rău) crupele cailor poliţiştilor germani, cari păzesc Brandenburghtor-ul din Berlin? Dar părinţii şi copiii? Dar bărbatul şi nevasta? Dar calfa şi patronul? dar... atâtea şi atâtea alte fiinţe cari îşi bazează existenţa, raţiunea lor de viaţă, idealurile, suferinţele şi necazurile lor, pe imaginile deformate ale unei închipuiri prin însăşi definiţie ireale? Să mulţumim dar fotografului, care în admirabila sa modestie de meşteşugar conştiincios, îşi face pur şi simplu datoria prinzând aspectul interesant al lucrurilor văzute dintr'un anumit unghiu, fără a bănui, săracul, nici pe departe, că produsul artei lui măestre va fi obiectul atât de savant al disertaţiei noastre filosofice.

riviţi ce as-
ect gigantic
, fotografia-
dela pă-
ânt, această
cenă neîn-
mnată a a-
rinderii unei
gări dela fo-
l alteia.

Dacă comuniştii din Germania, ar şti cât de formidabili sunt caii şi călăreţii cari păzesc Brandenburger Tor din Berlin, cu siguranţă atunci că n'ar mai mângâia nici în gând măcar, ideia aşa de scumpă lor, a revoluţiei sociale. Dar vedeţi! Asta e secretul nostru. Nimeni, afară de cititorii «Oglinzii Lumii» nu ştie ce oameni formidabili sunt agenţii forţei publice din Germania şi mai ales ce animale legendare încalecă.

Natural, când obiectivul fotografului e aşezat în faţa picioarelor, acestea apar nemăsurat mai mari decât însuşi corpul.

Femeile şi copiii în Rusia sovietică

Se ştie că Americanii nu se prea prăpădesc de dragoste după actualul regim din U. R. S. S. unde «dictatorul roşu» Stalin, susţine că aplică testamentul lui Karl Marx. Nimeni nu ştie în realitate care este regimul adevărat în împărăţia lui Lenin, dar o revistă burgheză «The New-Statsman» din New-York, care este una dintre cele mai informate şi cea mai serioasă publicaţie politică din Statele-Unite, a publicat articolul de mai jos, din care ar reieşi că copiii şi femeile, contrar celor crezute până acum, sunt cu deosebire bine trataţi în Rusia sovietică.

Noi îl reproducem ca un foarte interesant document.

Statul sovietic, la fel ca Republica lui Platon face cât mai puţine distincţiuni posibile între cetăţenii săi bărbaţi şi femei. Toate meseriile şi toate funcţiunile oficiale sunt aproape fără excepţie, accesibile femeilor. Comisarul poporului la Finanţe e o femeie după cum ambasadorul Rusiei la Stockholm este tot o femeie. In industrii, în construcţii, şi la transporturi, cele două sexe lucrează cot la cot. Numărul lucrătoarelor era socotit, încă în 1931, la o treime din totalul muncitorilor întrebuinţaţi în grupările industriale cele mai importante, şi statisticile stabilesc că, în cursul ultimelor douăsprezece luni, au fost angajate încă un milion de femei. Totuşi, în Rusia, ca şi aiurea, femeile nu sunt admise la lucrul în mine, precum nici în alte ocupaţiuni primejdioase sau istovitoare. Insă, afară de aceste excepţii întâlneşti femei utilizate la lucrări care necesită un efort fizic considerabil.

Dacă acest efort este uneori chiar prea aspru pentru ele, totuşi se găseşte o scuză: urgenţa executării planului de cinci ani...

SALARIILE

In ce priveşte salariile, lucrătoarele ruse sunt, în teorie cel puţin, mai bine retribuite decât surorile lor din străinătate. Principiul «salariului egal pentru o muncă egală» e stabilit de lege: ceeace nu vrea să însemne că femeile câştigă tot atât cât bărbaţii. Majoritatea dintre ele sunt clasate, într'adevăr, în categorii cari cer mai puţină iscusinţă şi, în consecinţă, sunt mai puţin bine plătite.

In ce priveşte însă asigurările sociale, nu există nici o deosebire între femei şi bărbaţi. Toţi se bucură de aceleaşi avantagii şi anume, nu plătesc nici un impozit.

Lucrătoarele manuale au drept la două luni de concediu, înainte de trebue să nască şi două luni după aceea; funcţionarele de biurou au drept la şase săptămâni înainte şi şase după ce au născut şi, în ambele cazuri, primesc salarul întreg, în tot timpul concediului. In plus, li se acordă un ajutor pentru confecţionarea lingeriei. Ingrijirile medicale le primesc gratuit în spitale, clinici sau centre de puericultură.

VIAŢA PARTICULARA

Dar schimbarea cea mai isbitoare survenită în situaţiunea femeilor nu e în domeniul situaţiunii lor sociale, nici în dreptul lor la muncă: ea priveşte viaţa lor particulară. Legile sovietice asupra căsătoriei şi divorţului au aţâţat o curiozitate generală, dând loc la afirmaţii din cele mai hazardate şi mai eronate. Desfrâul sexual e o simplă legendă, spun conducătorii sovietici. Nu e adevărat că femeile sunt, astăzi, prada bărbaţilor în Rusia sovietică. Cârmuitorii privesc libertatea moravurilor cu un ochiu destul de rău şi o pedepsesc, adesea, cât se poate de crud. Nu există case de prostituţie sau de rendez-vous-uri, reglementate de Stat, cum se găsesc în alte ţări depe continent; acelea cari există sunt pur şi simplu tolerate de opinia publică şi nu sunt turburate decât de raziile poliţiei, care vrea să facă mai mult o anchetă de ordin medical. Nimeni nu trăieşte în Rusia depe urma pornografiei. Ceremonia căsătoriei este de o simplitate impresionantă. Statul cere numai informaţiile necesare şi, în schimb, oferă câteva sfaturi precise. In anticamera Oficiului de stare civilă, pereţii sunt plini de imagini, de diagrame şi desene reprezentând organele sexuale şi diferitele faze ale gestaţiunii.

Nici unul din tinerii însurăţei nu dă o interpretare greşită acestei propagande... matrimoniale.

Alte afişe atrag atenţiunea asupra spitalelor şi clinicilor unde avorturile vor fi operate, în modul cel mai convenabil, la caz de nevoie; căci avortul este legal în Rusia şi nimeni nu-l desaprobă, decât atunci când e vorba de primul copil. In mijlocul acestor imagini, se văd altele şi mai atrăgătoare, reprezentând familii fericite cari mănâncă, beau, dorm, îşi fac o toaletă îngrijită şi altele.

După ce au examinat expoziţia aceasta bogată, viitorii soţi se îndreaptă spre ofiţerul stării civile şi îi furnizează informaţiunile necesare asupra vârstei lor, asupra identităţii, etc.

Ei trebuie, deasemeni, să facă o declaraţie solemnă prin care fiecare afirmă că este informat asupra stării sănătăţii celuilalt; o declaraţie falşă e considerată ca o crimă. Perechea poate, dacă doreşte, să se căsătorească şi la Biserică; însă Statul nu recunoaşte decât căsătoria civilă. Căsnicia nu implică nici un fel de supunere a femeii faţă de soţul său; soţia îşi poate păstra numele de familie, dacă doreşte, după cum bărbatul poate lua numele soţiei. Tot ce poseda aceasta, înainte de căsătorie, rămâne proprietatea ei, iar ceeace dobândeşte unul sau altul, după aceea, devine proprietate comună; fiecare soţ trebuie să contribuie la întreţinerea celuilalt, în caz de boală sau de şomaj; răspunderea aceasta e de-opotrivă impusă perechilor necăsătorite, în caz de viaţă comună regulată, situaţiune care nu e deloc repudiată de societate.

DIVORŢURILE

Divorţul e tot atât de uşor, poate chiar mai mult. El poate fi obţinut fără un motiv special, prin cererea unui singur soţ, adresată biuroului stării civile.

Ofiţerul se asigură numai dacă întreţinerea copiilor, în cazul când sunt, e garantată şi dacă, în cazul când unul din soţi e incapabil să lucreze, celălalt e în stare să contribuie la întreţinerea lui. Numai dacă se produc divergenţe asupra acestor puncte, ofiţerul stării civile devine incompetent şi soţii trebue să apară în faţa tribunalului.

Inlesnirile acestea au avut, drept rezultat, o creştere considerabilă a numărului divorţurilor, dar nu în măsura în care s'a afirmat, în deobşte In Rusia se produce un divorţ la patru căsătorii, în timp ce în Statele-Unite, se produce un divorţ la şase căsnicii. Deci, diferenţa nu-i prea mare. In orice caz, Sovietele nu caută să distrugă viaţa de familie, deşi favorizează bucătăria şi hrana în comun.

IMPORTANŢA COPIILOR

Pentru bunăstarea copiilor s'au făcut progrese cu totul excepţionale. Statul e preocupat de educaţia lor, de hrana, cultura fizică şi îngrijirile medicale de cari au nevoie. El se interesează de copii, chiar înainte de a se fi născut şi continuă să-l urmărească în timpul copilăriei, când sunt adăpostiţi în grădiniţe, clinici, spitale şi sanatoriu, ori când stau acasă la părinţi. Toate aceste organizaţiuni nu sunt încă perfect puse la punct, dar rezultatele sunt satisfăcătoare. Tineretul are un simţ al răspunderilor aproape îngrozitor.

(Urmează în pag. 517)

Tineretul Italiei se exercită

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Pe stadionul din Milano a avut loc, zilele acestea, o mare serbare sportivă a tineretului italian, la care au făcut demonstraţii peste 10.000 băeţi şi fete. Iată pe tinerii fascişti defilând pe bicicletă şi salutând cu puştile ridicate, gata de a trage o salvă în aer în onoarea lui Mussolini...

50 de ani dela realizarea unei minuni omeneşti

Jubileul tunelului St. Gothard

La distanţă de câteva zile, două ţărişoare au celebrat două mărețe victorii ale Omului asupra Naturii.

La 28 Mai, Olanda sărbătoria închiderea marelui dig, care face să dispară buclucaşul golf Zuyderzee depe harta Europei, înlocuindu-l prin «lacul Yssel». Valurile duşmănoase ale mării cari cotropiau întreaga ţară, nimicind toate avânturile, au trebuit să se retragă în faţa stăvilarului impus de tenacele popor nordic, singurul neam care şi-a mărit teritoriul naţional, fără nici o risipire de sânge.

Patru zile după această emoţionantă celebrare, la 1 Iunie, s'a comemorat împlinirea a cincizeci de ani dela prima trecere a tunelului St. Gothard. Marea şi Muntele învinse de geniul omului. Frumos subiect pentru tablouri alegorice!

Cu toată vitregia vremurilor, guvernul elveţian a dat o oarecare strălucire serbărilor dela Gothard. Linia celebră, trăsătura de unire între Germania şi Italia, între Nord şi Sud, a fost iluminată pe întreg parcursul său şi electricitatea, datorată huilei albe a exaltat, în tot cursul nopţii, albeaţa cascadelor magnifice, ce se prăvălesc din munţi. Iarăşi o mărturie frumoasă de recunoştinţă a luminii, fiica apei...

Călătorii din 1932 cari străbat Gothardul, în vreo douăzeci de minute, instalaţi, comod, în vagoanele rapidelor internaţionale, nu au decâ o idee vagă despre eforturile cari s'au depus acum jumătate veac, pentru desăvârşirea acestei opere îndrăzneţe. Inainte ca inginerii să înceapă lucrările de săpare şi construcţie, s'au întreprins negocieri diplomatice din cele mai delicate, căci tunelul interesa trei ţări: Elveţia, Germania şi Italia. S'a discutat, apoi, multă vreme cu privire la traseul liniei proectate şi Gothard avu câtva timp, două căi rivale: linia Lukmaier, între Disentis şi Biasca şi linia Splügen, între Thusis şi Chiavenna. In cele din urmă, St. Gothard repurtă victoria şi se ştie că cele două localităţi cari se găsesc la intrarea celor două orificii ale imensului tunel sunt Goeschenen şi Airolo. Goeschenen, nume german cu consoane greoaie, Airolo, nume italienesc, voios şi clar, cu silabe melodioase, făgăduind terasele parfumate ale Lacului Major şi de Como.

Când Elveţia a deschis un concurs în 1872, pentru construirea operei uriaşe, s'a prezentat un inginer, genevezul Louis Favre, care se pricepea în materie de tunele, fiindcă dusese la bun sfârşit lucrările tunelului Mont-Cenis. El spuse autorităţilor din Berna: «Mă angajez să termin lucrările în opt ani şi să cheltuesc 50 milioane de franci. Ca toate ofertele de antreprenori, şi aceasta fu cu mult depăşită. Capitalurile furnizate de Elveţia, Italia şi Germania se ridicară la peste 80 milioane.

Technica perforării munţilor era încă rudimentară, în acea epocă şi Favre întâmpină greutăţi neprevăzute. Intre el şi muntele rebel se desfăşură o dramă, pe care vorbele nu o pot cuprinde. Dramă sângeroasă care a costat viaţa a 177 lucrători şi mutilă peste 400... Sub galeriile subterane, rău ventilate, oamenii contractară grave boli pulmonare şi mulţi dintr'înşii fură victimele unei boli misterioase, care fu numită «anemia Gothard» şi nu putu fi combătută, în mod eficace, decât mult mai târziu, graţie cercetărilor medicilor italieni.

Inşfârşit, — după şapte ani de lucrări ciclopice, întreprinse în acelaş timp, în punctele Nord şi Sud, marea zi a inaugurării sosi. La 28 Februarie 1882, la ora 6.45 seara, spun cronicile epocii, maşina de găurit întâlni **vidul:** ultimul perete de piatră era sfărâmat! Emoţia era covârşitoare. Louis Favre nu era de faţă, pentru a se bucura alături de colaboratorii săi eroici. Epuizat de munca demăsurată el se prăbuşise, în plin tunel, la 19 Iulie 1879, şi amicul său, Stockalper îl duse afară, în braţe. Tunelul fu isprăvit fără prezenţa plăsmuitorului său. Dar lucrătorii, printr'un gând mişcător voiră ca el să fie, totuşi cel dintâiu care să treacă tunelul. Minerii de Sud întinseră, în tăcere minerilor din Nord fotografia şefului, pe care scrisese aceste cuvinte: **«Cine, mai mult ca Favre, ar fi fost demn să treacă, cel dintâiu, tunelul, el care era totodată stăpânul, amicul, şi părintele lucrătorilor săi? Trăiască Gothardul!»**

Toate aceste amintiri au fost evocate, acum, la 1 Iunie, la Airolo, la picioarele monumentului ridicat de sculptorul Vela, în amintirea victimelor tunelului şi în faţa câtorva veterani cari se gândiau la camarazii lor morţi, pentru această operă de civilizaţie; copiii au cântat o litanie bătrânească plângându-i pe morţii nefericiţi «**nella profonde viscere delle caverne fumiganti**» în măruntaiele profunde ale cavernelor fumegânde...

Insfârşit, d. Motta, preşedintele Confederaţiei helvetice, a pronunţat un discurs în care a exaltat rolul pacificator al Gothardului: «Numai operele cari au drept scop să mărească motivele de solidaritate, a declarat el cu dreptate, sunt într'adevăr mari».

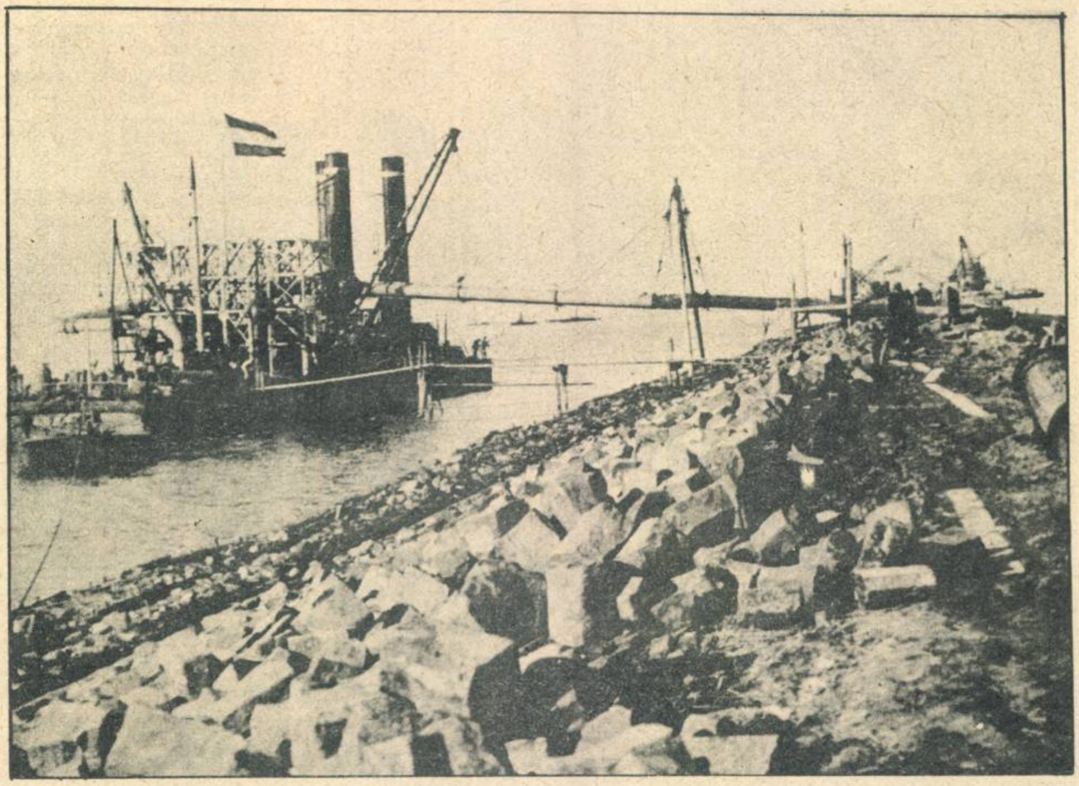

Lucrări gigantice, susţinute ani de zile, au dus la bun sfârşit secarea golfului Zuyderzee, din nordul Olandei, care va deveni, acum, o provincie fertilă. Fotografia noastră vă arată marginea pământului improvizat, care va să pună stavilă atacului duşmănos al mării.

Suprimarea strângerii de mână în Italia

Nu ne aflăm la prima importantă reformă instituită, în stil mare, de «Ducele» Italiei, Benito Mussolini. Cu prilejul unei campanii de propagandă contra tuberculozei, s'a stabilit un decalog al cărui prim precept este următorul: salutul roman, inaugurat de fascişti trebuie să suprime strângerea de mână, care poate fi primejdioasă şi contagioasă.

Ziarele sunt de părere că prescripţia aceasta ar trebui aplicată în mod general. Strângerea mâinii trebuie să fie suprimată în raporturile cotidiane ale tuturor cetăţenilor italieni, căci nu numai că obiceiul acesta nu e... fascist (sic!) şi elegant, dar e potrivnic tuturor regulilor higienei.

Refuzăm a discuta principiul... fascistităţii unui obiceiu care e în firea lucrurilor omeneşti. E drept că Laponii se salută frecându-se de nas, iar anumite popoare din Extremul-Orient în semn de bună ziua se scuipă în obraz.

Dar nu mai puţin adevărat este că, de milenii, s'a înrădăcinat tradiţia acestui elementar act de curtoazie şi de afecţiune: strângerea de mână. Chiar Elenii şi apoi Romanii, pe cari caută să-i contínue ciracii lui Mussolini şi soldaţii exaltaţi ai lui Hitler, obişnuiau să schimbe în afara salutului lor clasic, — ridicarea mâinii drepte, — semnul de efuziune pe care-l reprezintă şi astăzi strângerea mâinii. Transmiterea microbilor? Ar fi un argument. Destul de exagerat, de altfel, care ne aminteşte de trecerea fabuloasă prin viaţă a unui cunoscut epigramist român, care nu numai că nu dădea mâna cu nimeni, dar şi uşa o deschidea cu cotul. Iarăşi, am putea cita cazul unui critic ieşan, a cărui supremă obsesie o constitue microbii.

Dar cu ce-i mai higienic sărutul? Prin atingerea buzelor, cocii, bacilii, spirocheţii, eventual, se transmit în mod direct, putând produce o sigură contaminare.

Să nu spunem, însă, vorba mare. Ducele, care a ordonat ca toate femeile italiene să stea acasă şi să facă copii, care nu de mult a amenajat o «insulă nupţială» unde tinerele perechi să-şi petreacă luna de miere într'o complectă huzurire, e în stare să interzică, mâine, ca lumea să se mai sărute. Am vrea să vedem dacă Italienii se vor executa şi acestor porunci.

ULTIMELE EVENIMENTE ALE

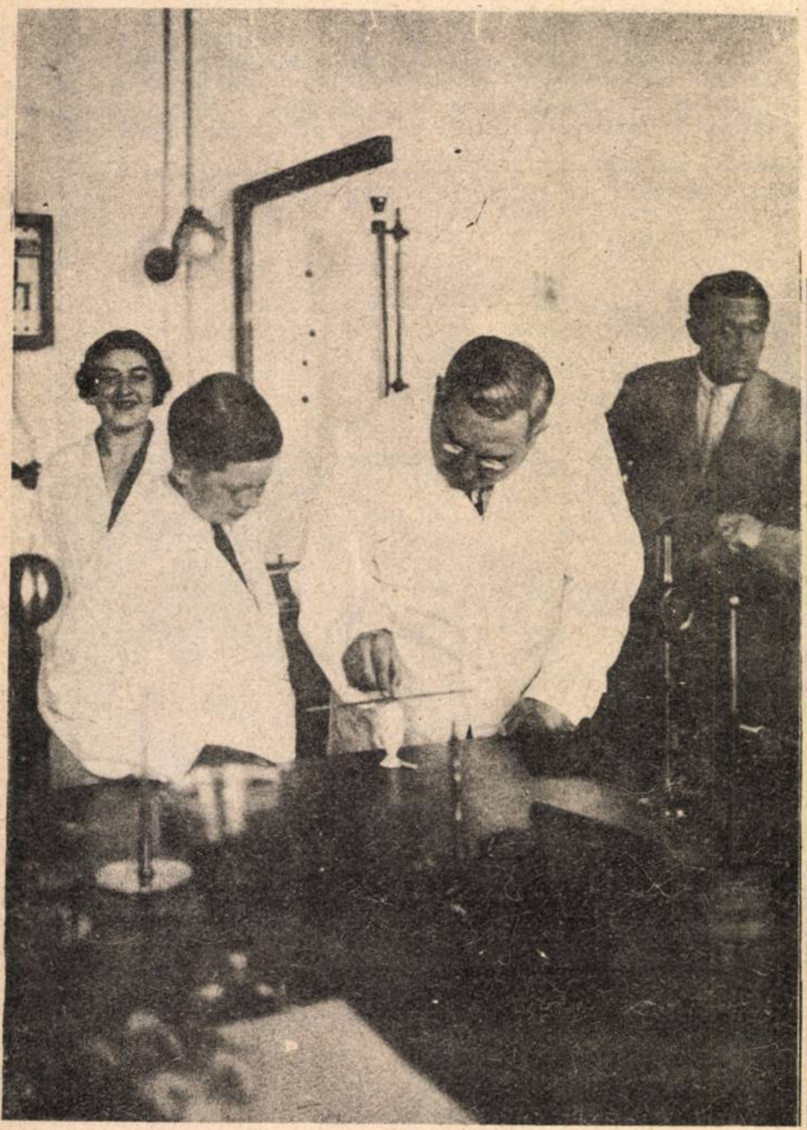

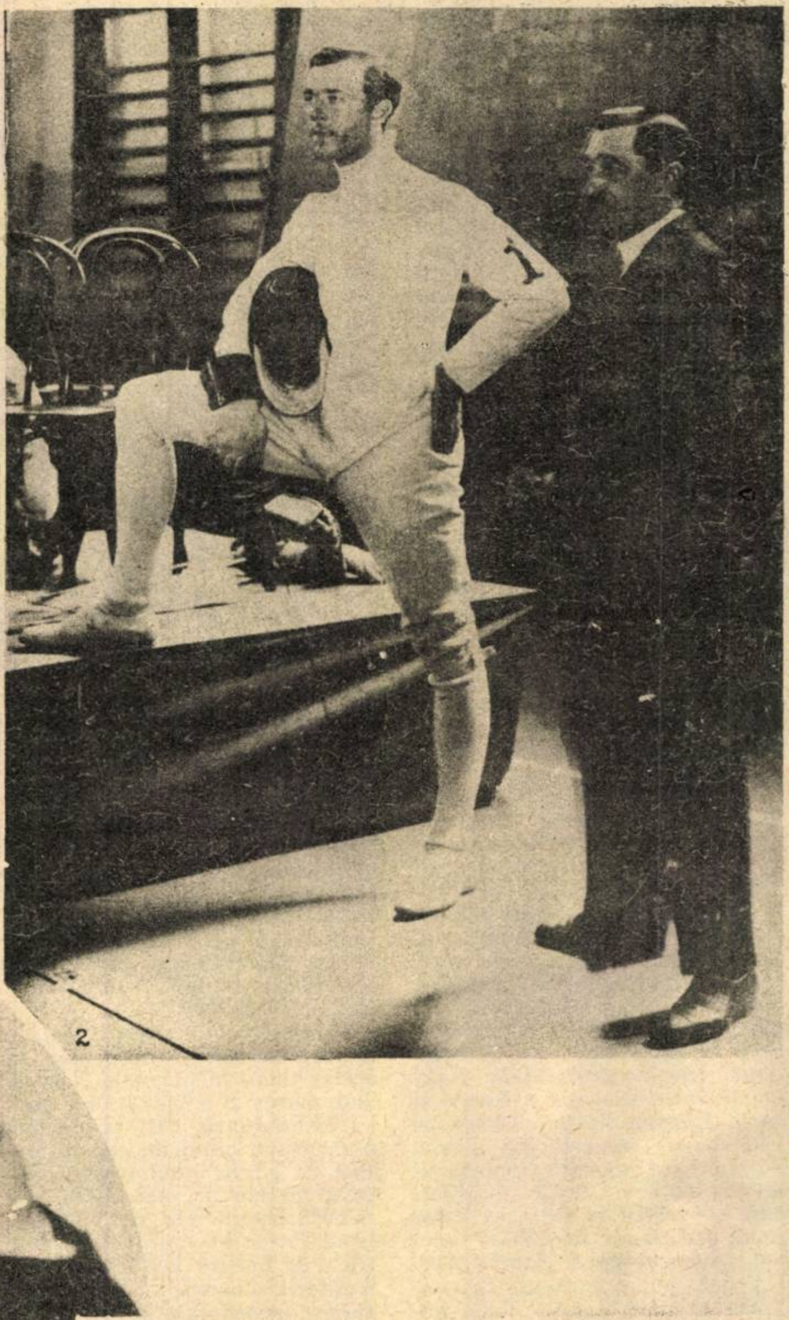

2

3.

8

7.

SĂPTĂMÂNII

1) Voevodul Mihaiu, vizitând Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti, asistă la o experienţă de laborator unde d-l prof. Musceleanu îi dă explicaţii. 2) Moştenitorul tronului Suediei campion de scrimă: prinţul Gustav Adolf al Suediei a bătut, în câteva recente lupte pe scrimeurii cei mai reputaţi din ţările scandinave. 3) Regele şi Voevodul Mihaiu asistând la concursurile hippice. 4) «Exkronprinţul» îşi face iluzia că totuşi odată şi odată îi va reveni tronul Germaniei: în palatul său dela Potsdam l'a primit pe mareşalul von Mackensen (în stánga prinţesei) cu care s'a întreţinut asupra situaţiunii politice. 5) Regele Victor Emmanuel al Italiei, mare iubitor de artă, a inaugurat recenta Expoziţie Garibaldi, dela Roma, care reuneşte toate amintirile istorice privitoare la eroul libertăţii naţionale. 6) Joia Moşilor: Voevodul Mihaiu, însoţit de d-l primar Dem. Dobrescu a vizitat toate pavilioanele şi barăcile de pitoresc tradiţional. 7) O frumoasă săritură pe obstacole la concursul hippic care a avut loc pe hippodromul Clubului Călăreţilor dela Şosea. 8) Lloyd George, marele politician englez, refăcut dintr'o îndelungată boală, şi-a făcut reintrarea în viaţa publică, ţinând un magistral discurs înaintea tineretului liberal britanic. 9) Desvelirea bustului regretatului tenor N. Leonard, la Şosea: la solemnitatea inaugurării d-na Maria Filotti, preşedinta Sindicatului Artiştilor a rostit o pioasă cuvântare (în medalion: bustul lui Leonard, opera sculptorului Han.)

4

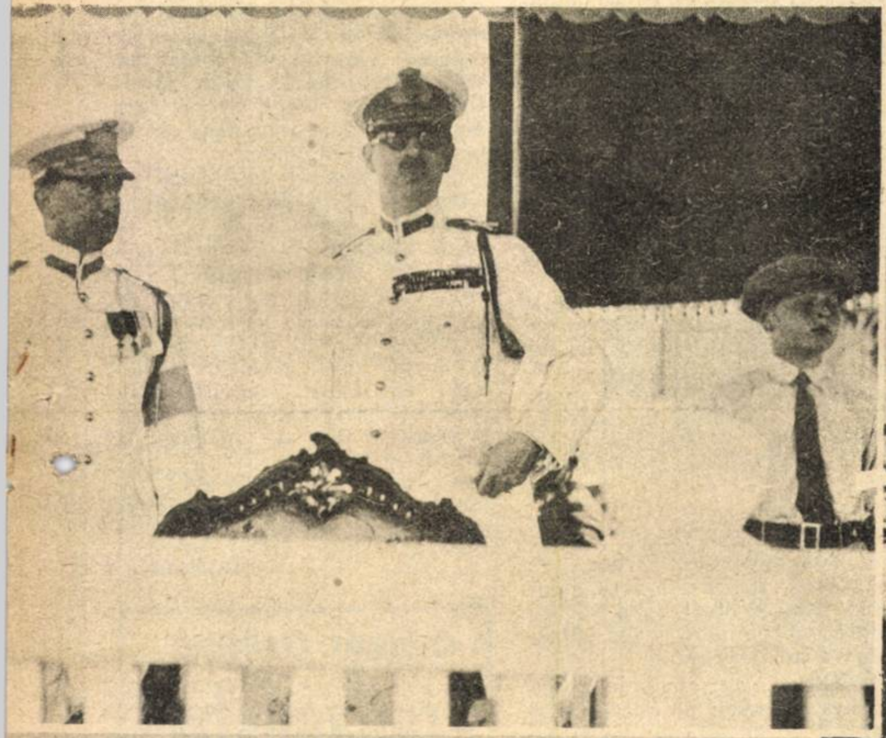

5

6

O LUNA LA HOLLYWOOD

4)

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreţii

ADEVĂRATA GRETA GARBO

III. Amintirile „Femeii Divine" 1)

Şi totuşi, mi-era cu neputinţă să reuşesc.

Stătui pe gânduri. Atunci preferii să am lume în jurul meu, decât să fiu singură. Şi încercai să lucrez. Lars Hanson interpreta rolul principal în acel film. Cine mi-ar fi spus că într'o zi, îndepărtată, voi lucra iarăşi cu el, însă în America?

Inscenarea filmului ceru timp îndelungat, cu atât mai mult că trebuia să aşteptăm iarna spre a lua unele exterioare pe zăpadă. Inaintând cu interpretarea lui «Gösta Berling», spiritul meu se reîmprospăta, prindea avânt şi, puţin câte puţin, căpătă o oarecare siguranţă scenică, deşi am fost mereu nervoasă şi neliniştită cum sunt de altfel şi astăzi când interpretez un film.

Ceiace nu voiu suferi niciodată este să nu am lume în jurul meu, atunci când turnez.

In pauze, între un tablou şi altul, mă refugiez într'un colţ liniştit, ca acesta, unde mă gândesc la rolul meu, sau mă plimb, afară din studio, totdeauna singură.

Când lucrează alţii, nu-mi place să fiu de faţă. Nu pot să aud spunându-se: — Ce părere ai despre pàrtida de foot-ball de Duminica trecută? sau alte asemenea palavre. Cum de s'au deprins oamenii în America să fie atâta de absenţi când tocmai lucrează în faţa obiectivului?

Aceasta, se înţelege, atunci când cinematograful sonor nu-şi înfipsese microfoanele în studiouri.

Terminând «Gösta Berling» şi ne mai având de lucru în alt film, mă înapoiai acasă, să frecventez înainte cursurile şcoalei. Mă înapoiai tot ca o ştrengăriţă, tot mica Garbo care venise regulat în întârziere, dimineaţa.

După vre-o două luni, primii o telegramă dela Stiller:

«Nu faceţi nici un angajament de nici un fel, pe timpul verii».

El vroia să se asigure de colaborarea mea, fiindcă puteam să fiu solicitată şi de alte firme pentru un angajament.

De fapt, nu făcui nici-o mişcare. Mă dusei la ţară, ca să mă bucur de odihnă, de liniştea idilică a naturei.

Intotdeauna m'am dus singură, ori unde am avut nevoe. Mai cu seamă la ţară: mi-a plăcut să umblu, să hoinăresc fără nici o ţintă, singură, străbătând câmpiile înflorite, dealurile pline cu verdeaţă, unde nu se vede fiinţă omenească.

Aci, în America, e foarte greu să găseşti locuri unde să poţi fii numai cu tine însuţi. Pretutindeni, întâlneşti numai lume, foarte multă lume. Şi tocmai lumea, sau mai bine zis mulţimea, o urăsc eu.

Unele fiinţe simt nevoia de-a fi pururea laolaltă cu altele. Eu, dimpotrivă, am nevoe să stau singură şi cât mai mult cu putinţă.

In Suedia, anotimpul verii e foarte deosebit de al altor ţări. Noaptea, poţi să citeşti în tihnă, fiindcă vezi ca şi cum ar fi ziuă. Totul e plin de farmec şi încântare: murmurele uşoare ale văilor, ciripitul păsărilor, freamătul frunzelor, aerul îmbălsămat care te însufleţeşte.

Pe când îmi petreceam astfel vacanţa, îmi veni o scrisoare dela Stiller care-mi cerea să plec la Berlin pentru premiera lui «Gösta Berling».

Mă înapoiai la Stockholm şi Stiller veni să mă caute.

De fiecare clipă din viaţa mea de astăzi trebue să-i fiu recunoscătoare acestui om. N'am întâlnit niciodată o fiinţă atât de superioară, în toate privinţele. (Moartea lui Stiller, de altminteri, produse o adâncă deprimare în sufletul ales al artistei. Greta Garbo lucra tocmai când i se aduse această veste. Trebui să întrerupă orice activitate pentru mai multe zile. Ea datora mult maestrului iubit, care-i îndrumase primii paşi, netezindu-i drumul spre glorie).

— Până atunci, nu plecasem niciodată din Stockholm spre a mă duce în streinătate. Acum, gândul călătoriei nu mă emoţiona de fel. Nimic, de altfel, nu mă emoţiona. Nu ştiu cum să vă spun — lumea poate să nu creadă! — dar eu am o sensibilitate fină, uimitoare. Şi cred că am mai trăit cândva, într'o altă viaţă... Nu mă surprinde nimic.

D-şoara Greta Lundegist, o mare actriţă suedeză care lucrase în film, veni cu noi.

Berlinul ne sărbători într'un chip de neuitat.

In seara aceia era o reprezentaţie de gală. Tot ceiace făcea Stiller era măreţ. Un maestru al maeştrilor!...

Furăm chemaţi la rampă după proecţia filmului şi lumea ne acoperi cu flori.

Germanii sunt un popor minunat: delicaţi şi fini în toate împrejurările. Ei nu te ating, dar sunt neîncetat cu braţele în jurul tău. Şi ce oraş! N'am să uit niciodată sosirea mea la Berlin. Nu mai văzusem până atunci capitala unei ţări atât de mari.

Acolo, i se vorbi întâia oară lui Stiller despre o eventuală călătorie în America.

Ne-am înapoiat la Stockholm, pregătindu-ne ca să începem lucrul într'un film german.

După o lună, iată-ne din nou la Berlin. De acolo, plecarăm la Contantinopol ca să turnăm subiectul cel nou. Constantinopol! N'aş fi în stare să vi-l descriu. Mi se părea că văd o mare varietate de costume, deşi lumea se îmbracă europeneşte, afară numai de bătrânii turci, credincioşi vestmintelor de odinioară, cari sunt foarte atrăgătoare, fiindcă sunt murdare.

Străzi înguste, cafenele murdare, şi prăvălii murdare. Restaurante unde se mănâncă foarte prost.

Turcii sunt foarte leneşi, dar trândăvia lor are un farmec special.

Intr'o zi, trecând singură pe o stradă din Constantinopol, am căutat să-l urmez de-aproape pe un turc bătrân, spre a-mi da seama de viaţa lui, împinsă de curiozitatea de a afla cum îşi întrebuinţează el vremea. Omul meu era destul de murdar şi îmbrăcat în chip caraghios, cu nişte ciorapi peste măsură de lungi. Nu-mi amintesc, câte ceasuri l-am urmărit. Nu s'a oprit nicăeri, şi nici nu s'a dus deadreptul spre o ţintă, fiindcă n'avea nici una. Mergea..

Şi a mers astfel ziua întreagă. Aşa fac toţi turcii...

Filmul acela blestemat nu mai începea. Compania era în fierbere. Stiller plecă pe neaşteptate la Berlin ca să afle ce se întâmplase şi de ce nu se trimeteau banii de cari aveam nevoe.

In cele din urmă, Stiller se înapoiă şi mă luă cu el la Berlin iniţiindu-mă în subiectul unui film nou: «Uliţa durerii».

Fu un faliment în toată regula.

Chiar şi la New-York filmul suferi un fiasco uriaş. Nu fusese însă lucrat sub direcţiunea lui Stiller.

Tocmai în vremea aceia se afla la Berlin Louis B. Mayer, dela *Metro-Goldwin-Mayer*. El dorea să închee un angajament cu noi şi să ne însoţească în America. Aveam deplină încredere în Stiller astfel că-l lăsai pe el să hotărască. Dacă ar fi întrebat:

— E bine?

I-aş fi răspuns:

— Da, e foarte bine!

Când m'am întâlnit prima oară cu Mayer, acesta mă fixă atent câtva timp şi chiar când vorbea cu Stiller continua să mă cerceteze cu coada ochiului.

Maestrul meu combină toată afacerea. Semnai un contract pe trei ani, cu un salariu de 400 dolari pe săptămână, plus o sumă anticipată. Stiller îmi dădu un aconto care se evaporă curând, tot aşa precum venise.

Eu nu sunt femee de afaceri.

Mă întorsei la Stochkolm spre a mă pregăti de plecare. Aveam o presimţire că nu-i voi mai revedea pe cei dragi. In America, lumea nu ştie ce anume înseamnă, în poporul meu, plecarea cuiva spre o ţintă foarte îndepărtată. Il plâng toţi ca şi cum ştiu că nu se va mai întoarce niciodată. Eu, mă arătai foarte curagioasă, hotărâtă să înfrunt cu bărbăţie viaţa cea nouă.

Inainte de a pleca, spusei către ai mei:

— Am să mă întorc curând, poate chiar peste un an.

Ce-i un an? Numai douăsprezece luni. Şi trecură patru ani până să-mi revăd casa părintească. După opt luni dela plecarea mea din Stockholm, îmi ajunse vestea sfâşietoare a morţii surorei mele. Era numai cu doi ani mai mare decât mine. E ceva nespus de dureros să te afli atât de departe când se întâmplă o nenorocire în familia ta. Era atâta de frumoasă şi plină de sănătate sora mea! Chiar şi plănuisem s'o aduc aci, unde avea să lucreze în film, ca şi mine. Ţiu minte ca în ziua când am plecat de-acasă, mama mi-a zis:

— Socotesc că ştii de-acum care-i drumul cel mai bun în viaţă. De aceia, du-te unde vrei — şi fii fericită!

Şi mă însoţi până la gară. Ochii, nespus de roşii şi umflaţi, îmi jucau în lacrimi.

Plecai spre America de Nord a lui Gutemberg. Ce farmec negrăit să te afli pe ocean! Te simţi atât de liber, atât de descătuşat, înconjurat pretutindeni numai de apă!

Si am ajuns la New-York, în port, noaptea....

*

Aţi văzut, dragi cititori, că Greta Garbo care nu vroia cu nici un chip să dea un interview, a fost foarte îndatoritoare cu noi. La dreptul vorbind, trebue să mă declar fericit de bunăvoinţa ei, deoarece nimănui nu i-a fost dat să audă din gura ei lunga poveste ce mi-a făcut, şi pe care am stenografiat-o în chip cât se poate de conştiincios.

Şi aţi observat, cred, că nu i-am întrerupt o clipă şirul amintirilor. Ea nu îngădue să i se pună întrebări. D. Polowski mă prevenise despre aceasta. Totuşi spre a-mi potoli curiozitatea şi mai ales pe aceia atât de avidă a cititorilor, am căutat să aflu ceva mai mult, deoarece «Sfinxul» mă lăsase... aşteptând în port, la New-York. Şi câtă viaţă artistică şi câţi ani de glorie a trăit ca de-atunci

— ....Şi apoi, domnişoară?

— Apoi? ajunge. Nu mai am nimic de spus.

(Va urma)

---

1) Vezi «O. L.» No. 23, 24 şi 25.

Oraşul Grădină

Franzensbad

(Cehoslovacia)

Prima bae de nămol din lume.

Renumita bae pentru maladii de femei şi de inimă.

Cele mai eficace surse de sare purgativă din câte se cunosc.

Cel mai mare succes la maladiile de inimă, de femei, sterilitate, gută reumatism şi constipaţie cronică.

Informaţiuni şi prospecte prin

Kurverwaltung

Wolf's Hotel Imperial

Franzensbad

de primul rang în cea mai frumoasă poziţiune şi cu cel mai desăvârşit confort.

SPORT

Ultima săptămână sportivă a fost de-o intensitate puțin obișnuită, în Capitală ca și în restul țării.

Iată aci câteva instantanee prinse de reporterul nostru fotograf: 1. Echipa de football a Franței la sosirea în gara Filaret unde i s'a făcut o mare manifestare de simpatie. — 2. Căpitanii echipei franceze și române schimbând pe teren steagurile protocolare. — 3. O fază interesantă a matchului Franța-România.— 4. Motocicliștii români și străini în cursa austro-germană-română dela velodrom. — 5. D-ra Ida Adamoff (Franța) campioana internațională de tennis a României. — 6. O săritură impresionantă la campionatul calului de arme disputat la Galați. — 7. Finaliștii români în campionatele internaționale de tennis ale României (dublu domni: Botez, Cantacuzino, Bunea și Reti. —

2

3

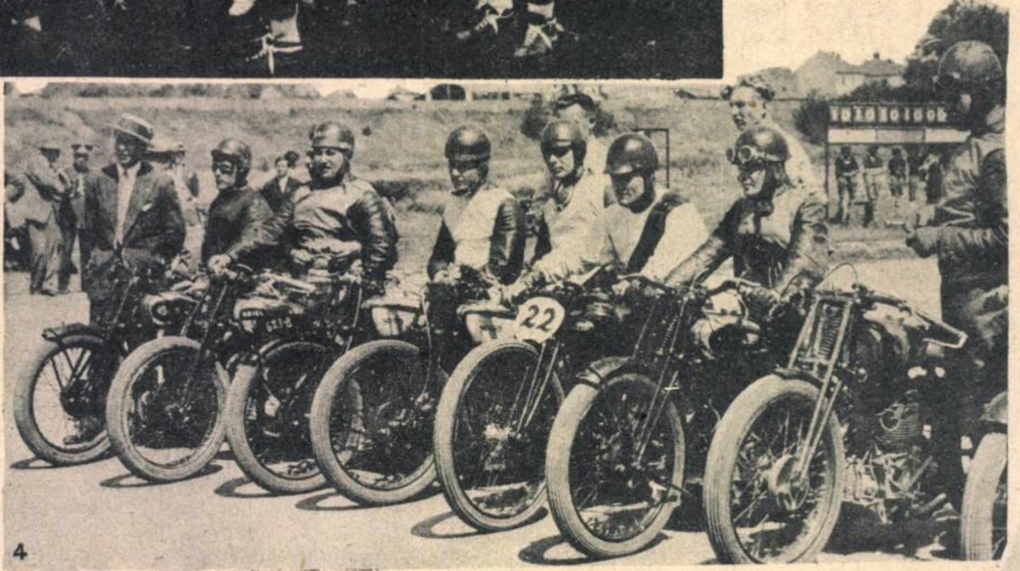
4

5

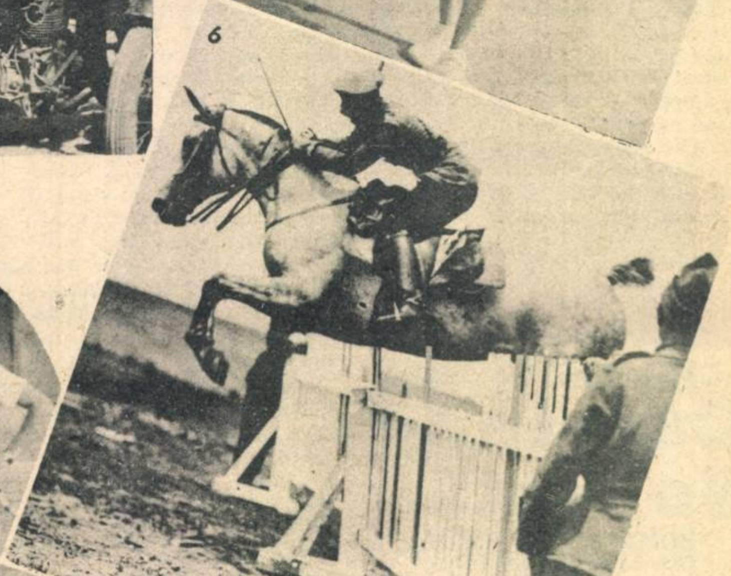
6

8

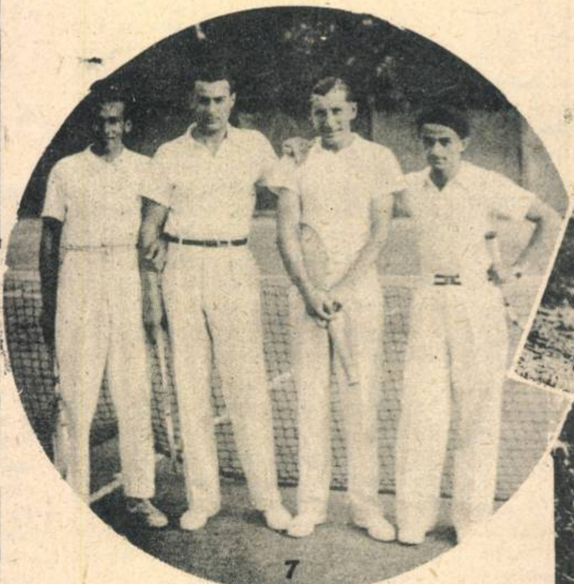
7

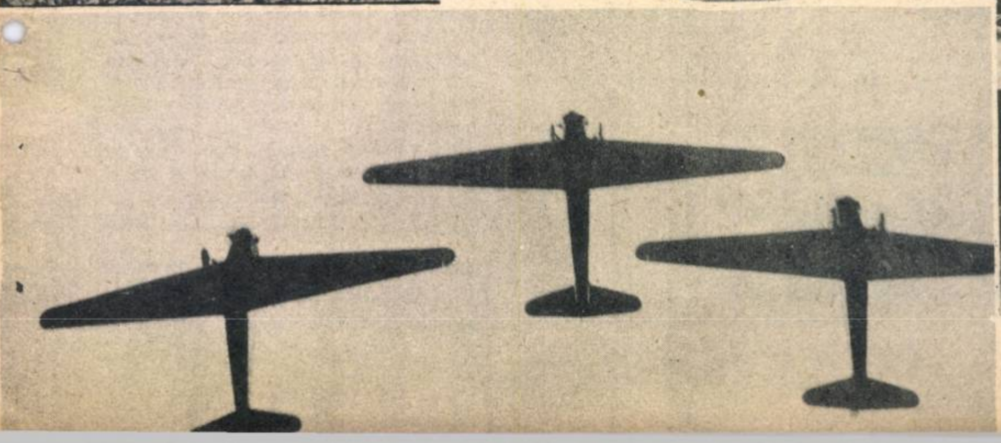

10

8. Germanul Haensch, câștigătorul probei de simplu. — 9. O pitorească formație la meetingul aerian dela Băneasa.— 10. Sportivii români, defilează în fața M. S. Regelui la O. N. E. F.

OMUL CARE SE CAŢARA

nuvelă da A. CONAN DOYLE

5)

Uşa hall-ului se deschise, incet, iar de pe fondul luminat se detaşă, în negru, figura mare a profesorului Presbury. Era în halat de noapte: înainta aplecându-se, dând din braţe, la fel ca în ziua vizitei noastre.

— Vino, Watson, haidem! îmi şopti Holmes.

Strecurându-ne printre tufişe, ajunserăm într'un colţ de unde puteam vedea faţada laterală a casei scăldată în lumina clarului de lună. Profesorul se aplecase, puţin, se târa printre crengile de iederă, căutând zidul.

De-odată, în vreme ce-l urmăriam, el începu să se caţere. Cu o agilitate uluitoare, el sărea din cracă în cracă, cu piciorul sigur, cu mâna fermă, s'ar fi zis pentru unica plăcere de a-şi cheltui forţele, fără nici un scop definitiv.

Pe zidul acesta unde strălucirea lunei înscria un mare pătrat de lumină, faldurile largi ale halatului, îi dădeu aspectul unui liliac gigantic. Peste puţin timp, obosit de exerciţiul său, profesorul coborî şi reluându-şi atitudinea de urcuş, plecă înspre grajd. Câinele care se afla în curte, la ora aceasta, legat cu lanţul, lătra furios. Excitarea lui nu făcu decât să crească în clipa când îşi zări stăpânul. El se zbătea în lanţ şi furia de a nu se putea deslega îi cutremura întreg corpul. Profesorul se apropie, prudent, dar, ajuns în faţa animalului el începu să-l provoace prin toate mijlocele imaginabile. Bătrânul aduna pietricele şi le arunca în capul câinelui, sau îl sâcâia cu un baston, sau însfârşit agita mâinile în apropierea botului căscat, silindu-se să exaspereze o mânie care nu mai cunoştea margini. Nu-mi amintesc să fi văzut în toate aventurile noastre, o scenă mai curioasă decât aceea pe care ne-o oferea profesorul, impasibil, grav, pitit de perete, venind aici, ca să înebunească, printr'un sistem de cruzimi ingenioase, un animal deja pe jumătate nebun.

N'a fost nevoie decât de o singură secundă, ca să se producă drama. Nu s'a rupt lanţul cu care era legat câinele: însă botniţa se desprinse, brusc, fiind dela început prea largă pentru capul animalului. Un sgomot de metal în cădere, apoi văzurăm cum omul şi câinele se rostogolesc pe pământ, unul scoţând lătrături oribile, celălalt urlând cu o voce stranie de sopran, ascuţită de groază. Profesorul nu mai avea nici o putere. Dinţii animalului se înfipseră adânc în gâtlej, deslănţuind un şipot de sânge; când isbutirăm să-l eliberăm de sub strânsoarea câinelui, profesorul era fără cunoştinţă. Viziţiul, încă pe jumătate adormit şi buimăcit de cele întâmplate, ieşise din grajd.

— Nu mă miră ce s'a întâmplat, spuse el; am observat de multă vreme duşmănia câinelui şi ştiam că, într'o bună zi, se va năpusti asupra stăpânului.

*

După ce-l transportarăm pe profesor în casă, Bennett care avea diploma de medic, mă ajută să pansez rănile dela gât. Colţii câinelui erau cât pe aci să atingă carotida, dar emoragia fusese şi aşa destul de abundentă. După o jumătate de oră de trudă, orice primejdie era înlăturată. Făcusem rănitului o injecţie cu morfină şi adormi imediat. Abia atunci începurăm să examinăm situaţia.

— Poate că ar trebui totuşi să chemăm un bun chirurg, propusei eu.

— Doamne fereşte! strigă Bennett. Scandalul nu a trecut, pentru moment, pragul casei şi vom căuta, pe cât e posibil, să-l păstrăm aici; odată însă ce-ar răsbi zidurile acestea, nu ar mai conteni. Gândiţi-vă la situaţiunea profesorului la Universitate, la reputaţiunea lui europeană, la sentimentele fiicei sale.

— Aveţi dreptate, îi răspunse Holmes. Cred că ne va sta în putinţă să păstrăm tot secretul şi să împiedicăm, pe viitor, să se mai producă o asemenea scenă, acum când avem mijloacele de reprimare. O să fiţi, însă, atât de bun, domnule Bennett, să deschideţi cutiuţa din dulăpior. Macphail o să păzească bolnavul; la cea mai mică tresărire, ne va avertiza. Să vedem ce ascundea profesorul în cutiuţa aceasta misterioasă.

Nu ascundea decât puţin lucru, dar puţinul acesta ne era deajuns: un flacon gol, un altul pe jumătate plin, o seringă hipodermică, mai multe scrisori cu o caligrafie ciudată, desigur străină. Stampilele imprimate pe plicuri arătau că scrisorile acestea erau exact acelea cari-l turburase pe secretarul savantului.

Afară de una, toate proveneau de la Commercial Road şi erau semnate «A. Dorak»; ele se mărgineau să anunţe expedierea unui flacon sau să certifice primirea unei sume de bani. Singura care se deosebea era scrisă mai puţin stângaciu şi purta un timbru cehoslovac, cu stampila poştei din Praga.

— Iată documentul care ne va lumina, spuse Holmes, deschizând plicul.

Citirăm:

«Onorate Coleg,

«Dela vizita pe care ai binevoit să mi-o faci, m'am gândit mult la cazul d-tale. Deşi în împrejurarea prezentă tratamentul care a format subiectul conversaţiei noastre mi se pare justificat printr'o serie de motive speciale, totuşi îţi recomand o mare băgare de seamă în efectuarea lui, deoarece rezultatele pe cari le-am obţinut erau însoţite şi de anumite riscuri.

«Serumul de antropoid ar fi fost, poate, preferabil. Dacă am ales, după cum ţi-am explicat, serumul langurului cu cap negru, este fiindcă am, acum, la îndemână un preparat.

«Fără îndoială, langurul se tărăşte şi se caţără, în timp ce antropoidul merge drept caşi noi; însă în orice caz, e maimuţa care se apropie, cel mai mult, de antropoid.

«Iţi voiu fi foarte obligat, dacă vei lua toate măsurile de precauţie, pentrucă procedeul să nu dea o surpriză prea grabnică. Mai am un client în Anglia; Dorak, e reprezentantul meu pe lângă dânsul, ca şi pe lângă d-ta.

«Rămân, cu cea mai mare consideraţie, al d-tale

W. LOWENSTEIN».

Lowenstein! Numele acesta îmi reaminti un articol de ziar, în care era vorba de un obscur savant care căuta, prin nu se ştie ce procedeu, secretul întineririi, elixirul vieţii. Lowensetin, din Praga! Lowenstein, al cărui ser extraordinar, reconstituant al energiei umane, era evitat de toţi medicii, fiindcă inventatorul refuză să divulge provenienţa preparatului său! Declarai celor de faţă, tot ce ştiam asupra acestui individ.

Bennett scoase din bibliotecă un manual de zoologie.

— «Langurul, citi el, este marea maimuţă depe munţii Himalaya, cu faţa neagră; dintre toate maimuţele căţărătoare, ea este cea mai importantă şi mai apropiată de om». Urma o descripţie amănunţită a animalului. Graţie d-tale, domnule Holmes, am ajuns, însfârşit la sursa răului.

— Adevărata sursă, replică Holmes, este furtunosul amor care l-a putut face pe profesor să creadă că realizarea dorinţelor sale, depinde exclusiv de o recăpătare a pornirilor tinereşti. Căutând să te ridici deasupra naturii, iată, însă, că te expui să te prăbuşeşti sub ea. Omul cel mai eminent poate retrograda de îndată ce a părăsit calea dreaptă a destinului.

Amicul meu rămase, o clipă, visător, ţinând în mână flaconul. Holmes privia cum joacă, între pereţi, lichidul clar.

— Când îi vom scrie acestui Lowenstein că îl consider un criminal, responsabil de otrăvurile pe cari le pune în circulaţie, nu vom mai avea din partea lui nici o neplăcere. Insă ceeace s'a produs, se poate reproduce. Un alt savant poate descoperi o metodă mai bună. Iată o primejdie reală pentru omenire. Fiinţele materiale, senzualii, desechilibraţii, nu vor mai avea, de azi înainte, altă preocupare, decât aceea de a-şi prelungi existenţa lor nedemnă; şi cum fiinţele superioare vor continua să asculte chemarea Naturii, durata va fi dobândită de cei mai puţin calificaţi. In ce prăpastie se va rostogoli, atunci, omenirea!

Insă visătorul dispăru brusc din Holmes şi reapăru omul de acţiune.

— Acum, scumpe domnule Bennett, nu mai avem mare lucru a vă spune. Incidentele pe cari am avut să le studiem, porniau dela aceiaşi sursă. Câinele, natural, a observat mai repede ca noi schimbarea survenită în stăpânul său. Flerul său dibaciu îl avertiză din timp. Cu profesorul nu avea nimic, însă maimuţa care se cuibărise în sufletul stăpânului său, îl căznta amarnic. Maimuţa îl făcea să se caţere pe zid. Şi dacă Presbury a apărut la fereastra fiicei sale, a fost o simplă întâmplare. Haidem, Watson, trenul pentru Londra pleacă într'o oră. Avem exact timpul să bem o ceaşcă cu ceiau la Chequers.

— Sfârşit —

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război. Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi
la Editura «EMINESCU»
Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2

DE PRETUTINDENI

Pentru ce citim?

In primul rând pentru ca să ne distrăm, şi aceasta prin literatura zisă de imaginaţie, al cărei prim reprezentant este romanul.

Distracţia aceasta este perfect legitimă: e natural, adeseori chiar binefăcător ca după o zi ori o săptămână de lucru istovitor şi de cele mai multe ori plicticos, să ieşim din cercul preocupărilor noastre zilnice, pentru a ne transporta într'o altă lume, cu o viaţă la care luăm parte, timp de câteva ore, cu spiritul, înainte de a fi prinşi din nou de mersul monoton al vieţii zilnice. In lectură găsim o destindere, de care are nevoie atât trupul cât şi sufletul.

Acestui element de distracţie care ne atrage, întâiu, spre o carte, i se adaogă alte două cauze: emoţia estetică ce se naşte din perfecţiunea formei literare şi din conformitatea descrierii cu realul şi, apoi, sentimentele diverse pe cari tablourile şi caracterele schiţate de autor le pot trezi în orice suflet omenesc. Pentru evocarea lor sentimentală, cele mai utile de recomandat sunt, la orice vârstă, lucrările de imaginaţie, cu condiţiunea, natural de a nu abuza de ele, păstrând locul ce se cuvine şi celorlalte producţiuni literare.

Evocarea trecutului pe apă

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Pe lacurile Scoţiei au loc plimbări de regate în costume istorice, cari evocă eleganţa trecutului. Văslaşii de mai sus poartă uniforma studenţilor englezi dela Eton, din mijlocul secolului XIX-lea.

Riscurile meseriei

De două săptămâni, presa italiană şi străină este plină de amănunte cu privire la tentativa de atentat a unui oarecare Sbardellotto împotriva Ducelui Benito Mussolini.

Cercurile fasciste au fost cuprinse de o emoţie de nedescris. Numai Mussolini s'a arătat calm ca de obiceiu. La dispreţul primejdiei, el adaogă o oarecare.... obişnuinţă a atentatelor ori tentativelor de atentate săvârşite împotriva lui. De când e la putere, se atentează, pentru a şeasea oară la viaţa lui. Prima dată, în 1925, a vrut să-l omoare un ofiţer, maiorul Zaniboni care, cu o puşcă aşezată pe un şevalet, trase, dela fereastra unui hotel, asupra Ducelui, care vorbea mulţimei din balconul Palatului Chigi. A doua tentativă, în Aprilie 1926, fu comisă de o Englezoaică exaltată, miss Gibson. După şease luni anarhistul Lucetti lansă o bombă contra automobilului dictatorial. Au fost ucise câteva persoane, dar Ducele rămase neatins. La sfârşitul aceluiaş an, la Bologna, un adolescent, imediat linşat de mulţime, reînoi gestul lui Lucetti. In sfârşit, anul trecut, anarhistul Chiron, care voia să-l asasineze pe Mussolini fu caşi Sbardellotto arestat, înainte de a-şi fi putut pune în aplicare, proectul.

Toată ura îndreptată contra lui nu-l împiedică pe Duce să continue, liniştit, ceeace numeşte «meseria» lui, în care «cele mai mărunte riscuri» sunt, după afirmaţiunea lui Mussolini atentatele...

Când traversează trei femei...

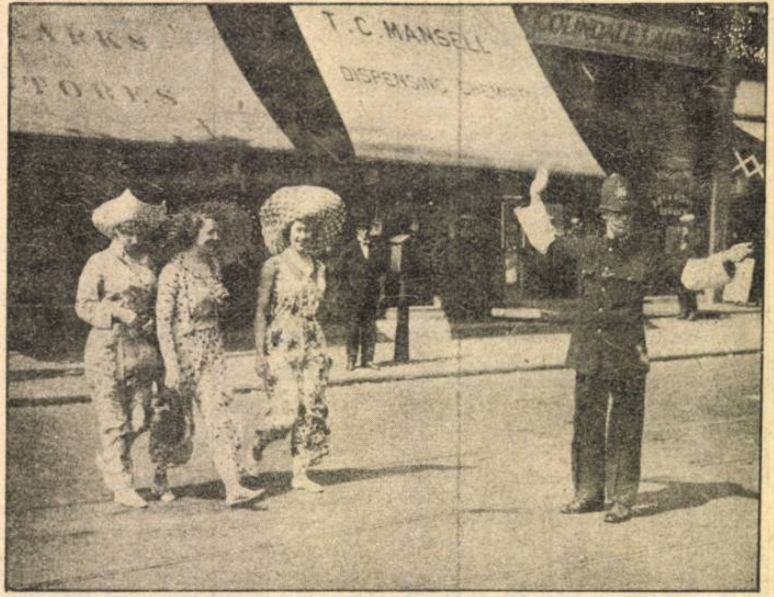

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

...se opreşte, natural, circulaţia. Mai ales dacă ele sunt frumoase şi-şi permit să poarte costume atât de originale ca în imaginea noastră.

Şapte secole dela descoperirea huilei

Exact acum şapte sute treizeci şi cinci de ani s'a descoperit, în Belgia, şi s'a utilizat pentru prima oară huila. In anul 1197, un fierar din Liège, nemai având alt combustibil, avu ideia să-şi umple cuptorul cu un fel de pământ negru care zăcea, în cantităţi imense, la suprafaţa solului, în locul numit «Publiemont».

«Descoperirea vânei-negre, ne spune un cronicar depe vremea aceea, a făcut repede vâlvă şi fiecare locuitor din împrejurimi începu să-şi încarce pământ cât poftea, până ce proprietarul locului opri lucrul acesta: Atunci începură lucrările pentru exploatarea noului combustibil şi astfel, se întinse industria huilei».

Ea nu s'a desvoltat, totuşi decât destul de lent şi abia în ultimele două secole huila a luat desvoltarea care se cunoaşte.

Fierarul din Liège se numea Houillon şi a dat numele său (houille, în limba franceză) preţiosului combustibil, pe care avu cel dintâiu ideea să-l întrebuinţeze.

Reichswehrul învaţă să gătească...

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Soldaţii germani au început să primească, în interiorul cazărmilor, lecţii de bucătărie, pentru eventuale împrejurări, când vor trebui să se descurce singuri, în manevre sau — cine ştie — într'un viitor războiu?... De-ocamdată, soldaţii învaţă secretele culinare sub oblăduirea «mamei regimentului», o bucătăreasă titrată.

JOCURI

Cuvinte încrucișate

MEMENTO MUZICALE

Pincu A. Saul-Piasa, Focșani

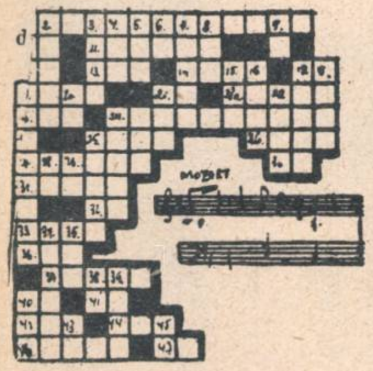

ORIZONTAL: 1) *Cea mai cunoscută operă a lui Chopin, scrisă pe patul de moarte;* 10) Personalitate (fig.); 11) *Virtuoz compozitor român;* 12) Notați bine; 13) In muzică; 14) Fetiș; 17) Un fluviu polonez fără mijloc; 19 Dedica; 21) Dârmotin; 21 a) *Compozitor francez;* 23) Diviziune de timp; 24) *Compozitor italian, reformatorul muzicei religioase;* 25) Mare cancelar sub Ștefan cel Mare; 27) *Opere muzicale;* 31) *Compozitor francez, autorul cunoscutei uverturi «Cavaleria ușoară»;* 32) Posedă; 33) Biserică, în raport cu patronul ei; 36) *Instrument muzical;* 37) *Compozitor francez;* 40) Interjecție; 41) Cămașă țărănească; 42) Fluviu în Elveția; 44) *Compozitor rus, autorul operei «Prizonierul din Caucaz;* 46) *Compozitor francez;* 47) Notă Muzicală.

VERTICAL: 1) *Compozitor german;* 2) *Compozitor francez;* 3) Fluviu în Franța; 4) Solitară; 5) Monede; 6) Onomatopee; 7) Asasinate; 8) Goliciune; 9) *In muzică;* 15) Monedă; 16) Personage legendare în cântece de stea: 17) *Familie de compozitori din Boemia;* 18) Poet englez; 20) Afirmație; 21) Fluviu în România; 22) Contrar răului; 24) Un fel de prăjitură; 25) Fraieream; 28) Aliment; 29) Un nap fără inimă; 34) *Compozitor francez;* 35) Aceia (pop.); 38) *In muzică;* 39) Aride; 40) La această petrecere, muzica nu lipsește; 43) Un rol mărginit; 45) Tr. Noroiu.

Joc în triunghiu

de *Ana Stoicescu* Ploești

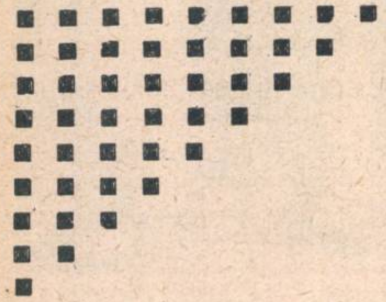

1) Țară în Asia-Mică; 2) Rege ostrogot: 3) Partid politic în Franța; 4) General cartaginez; 5) Colonie portugheză în China; 6) Lac în Asia; 7) Fluviu; 8) Pană; 9) Vocală.

VERTICAL LA FEL

Ecuație

de *Ionel Preda-Mislèanu.*

A+B+H+P+O=X

A=Fructul pinului.
B=Artist comic de cinema.
H=Interjecție.
P=Lac în Africa.
O=La marginele pământului.
X=Oraș în Europa.

Soluțiile jocurilor din „O. L" No. 24

CUVINTE INCRUCIȘATE
M. S. REGELE CAROL II

ORIZONTAL: 1) Șerban; 7) Arabia; 13) Caraiman; 14) Odobescu; 16) Calomfirescu 18) Eroică; 20) Arau; 21) Unirea; 22) Alandala; 23) Tom; 24) Br; 25) Rar; 26) Za; 27) Ilirie; 29) Irita; 32) Adiere; 34) Isac; 36) Mera; 38) Na; 40) Ștefan; 42) Alava; 44) Tun; 45) Amara; 47) Surata; 49) Urc; 50) Urmaș; 51) Ezitam; 54) Brad; 55) Atacat; 57) Ris; 58) Iție; 59) Ac; 60) Naem; 61) Tace; 65) Irun; 66) Zic; 67) Amat; 69) Neagră; 72) Fanion; 74) If; 77) Ita; 78) Ut; 79) Ferdinand; 83) Ehe; 84) Claretie; 87) Altoită; 89) Stat; 90) Țărani.

VERTICAL: 1) Salamina; 2) Erou; 3) Ram; 4) Bifurcat; 5) Amin; 6) Nari; 7) Adu; 8) Ro; 9) Abelard; 10) Berării; 11) Ison; 12) Acid; 13) Carol; 14) Oca; 15) Ucaz; 16) Catilina; 18) Se; 19) Alah; 22) Arian; 24) Bi; 28) Racova; 30) Temena; 31) Aref; 33) Erată; 35) Sală; 37) Ani; 39) Maria; 40) Sturza; 41) Turcit; 43) Amiras; 46) Ars; 47) Sue; 48) Tractat; 50) Uncar; 52) Tainiță; 53) Majestate; 54) Brătianu; 56) Tempeta; 62) Cuza; 63) Enigmă; 68) Mihai; 70) Etc.; 71) Afet; 72) Ti; 73) Ana; 74) Inalt; 75) Finta; 76) Odor; 80) Eta; 81 Rit; 82) De; 85) La; 88) Ia.

JOC IN ROMB

M—Cap—Barit—Caracal—Maramureș—Picurau—Țăran—Leu—S.

JOC PALIDROMIC

Ici—Nan—Dud—Ili—Ara—Nun—Ava.

INDIANA.

AU DESLEGAT TOATE TREI JOCURILE:

Lilly Segall, Dobrinescu Aledo, Ovidius Idriceanu-Igrov (Bârlad); Lucreția și Margareta Pallade (T. Măgurele); M. Pințel (Bolgrad); Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad); Boris M. Schopoff (Ismail); Clemansa Ionescu, Ioan Vanjensky (Focșani); Florin Tasse (Craiova); Adrian Viorel (Brăila); Ilie T. Lupița (Caracal); Virgiliu A. Constantinescu (Tg. Ocna); Ionel Ionescu (Băicoiu); Nellu Popp (Pitești); Theodor și Anna Stoicescu, Avram I. Avram (Ploești); Daniela Ialomițeanu (Pietroascle-Buzău); I. Nicolaescu-Balș (Craiova); N. Comănescu (T. Ocna); Valeriu și Bica Pisoschi (Craiova); Ionescu Constantin (Iași); maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad); Isac M. Mordcovici (Chișinău); Tase Ceaușoglu (Călărași); N. Gr. Arsene (Buzău); Dan Preoțescu-Govora (Craiova); Pincu A. Saul-Piasa (Focșani).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balș, Jean Adler, Russu D. Nicolae, Vögeli Anny, Maria Metaxa, Iulius Vainer, Ionel Iordache student, Nicușor Sonea student, R. H. Simion, Raluca M. Tzudick Rénée Mălăeru, Alexandru Ștefănescu, Gheorghe Calimachi.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Gheorghe Gheorghe (Sibiu); Carola Avram (Ploești): Nicolae Andreieșescu (Cluj); Căpitan Ioan Vasiliu, Calman H. Iancovici, subl. Constantin Ionescu (Chișinău); Băcilă Moise (Timișoara); Valeria Petcu (Cernăuți); Constantinescu Corneliu (Sibiu); plut. major V. Bucătaru, plut. major N. Gurău (Roman).

DIN CAPITALA

Jean Marinescu, Nicușor și Steluța Chiriac, Antonache Bucur, Tică Brelea, Sandy și Vasilică P. Vasilescu, L. Rosenberg, Pierre Lazarovici, Ionel Stănescu student Popp Liviu și Drăgulescu Constantin studenți, Gheorghe Zacharescu, Suzi Popovici, Sandy Stoicescu, Samuny Grossman, Aurel și Herman I. Gross, Titi Vasiliu.

AU DESLEGAT UN JOC

Tracău Michăilescu (R. Sărat); Nae Ștefăniu (Craiova); Gigi Dumitrescu-Godu (Oradea); Anton și Ninette Vrăjescu (Arad); Ioan Petrescu, Teodor Roșcanu (Craiova); căp. Ioan Vasiliu, Sandy Weisberg (Galați); Tudorică Zamfirescu, Ioan Niculescu (Timișoara); Gh. Ionescu (Mărășești-Putna); Sandu Borcescu student (Cluj); Valeriu Lazande, Paul Nedelcu și Ionel Stoicescu (Arad); N. Ionescu (Alba Iulia); Alexandru și Tică Michăilescu (Turnu Severin), Rică și Mity Popescu (Focșani).

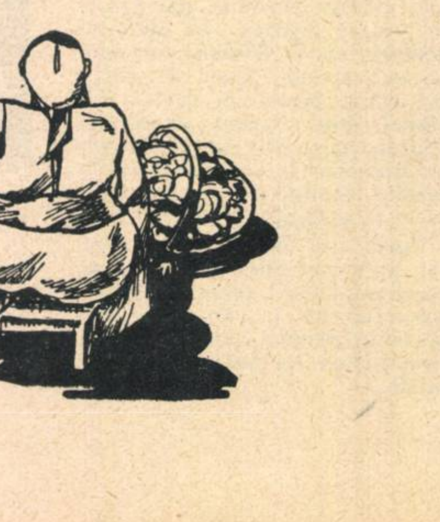

DIN CAPITALA

Nellu Weisler, Nae Lupescu, Gh. Nicolaescu student, Ionel Ionașcu, Anton Eliade-Aurel, Ioseph Marcovici, Rozine Marcovici, Herman P. Klein, Gogu Neanu, Vasile Iordan, Gheorghe Dumitrescu-Ghide, Jack Mendelsohn, Tică Stamatescu, Ticuță căp. Panaitescu, Alecu Teodorescu-Tal, Gheorghe Popescu student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 23:

Clemansa Ionescu (Focșani); Maria Metaxa, Nellu I. Veiner (Loco); Ioan Aurel Gheorghiu, Leny Gheorghiu (Ploești).

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

1. D-ra **Lilly Segall** (Bârlad);
2. D-ra **Clemansa Ionescu** (Focșani);
3. D. **Raluca M. Tzudick** (Loco).

*

N. B. — *Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.*

POȘTA JOCURILOR

Raluca M. Tzudick (Loco). — Jocurile trimise sunt foarte bune. Se vor publica în ordine.

Pincu A. Saul-Piasa (Focșani). Se vor publica. Enigma popoarelor, după ce va fi refăcută, Președinții. Restul nepublicabil. Rebusul a mai fost publicat.

Ionel Preda (Misleanu). Jocul literar se va publica mai târziu. Proverbul ascuns într'unul din numerele viitoare.

Mișu C. Antonescu (Loco). — Vom alege și publica.

Fănică Nicolaescu-Balș (Loco). Mai târziu.

Al. Haber (Iași). — Publicabil într'unul din numerile viitoare. Așteptăm ceva nou.

Nellu Vainer (Loco). — Refăcut se va publica ulterior.

„Oglinda Lumii" No. 26

BONUL JOCURILOR

Viața universitară în Statele-Unite

(*Continuare din pag. 504*)

a inspirat chiar anumitor pedagogi ideea unei metode de educaţie, datorită căreia profesorul nu mai face cursuri ci dă directive şi sfaturi.

*

Insfârşit, pentru a caracteriza pe deplin spiritul universităţilor şi colegiilor, trebuie citat încă odată fenomenul acesta foarte frapant pentru un European şi care nu se produce nicăeri alt undeva. Se pot vedea, într'adevăr, anumiţi studenţi (sunt foarte numeroşi, chiar în universităţile considerate «aristocratice») cari, pentru a-şi câştiga existenţa şi a-şi plăti taxele, fac treburi rezervate, în Europa, oamenilor de casă: servicii la masă, bucătărie, întreţinerea caloriferului, grădinărie...

Camarazii şi profesorii serviţi la masă de studenţi nu fac nici o deosebire între ei şi fiii de miliardari cari străbat şoselele în automobile ultra-elegante. Şi, ceeace pare mai curios, e faptul că fetele, pentru a-şi alege preferatul, nu ţin un moment seamă de situaţiunea aceasta.

Ar trebui, pentru a fi complecţi, să descriem animaţiunea ce domneşte în universităţi. Nu agitaţii, rivalităţi sau ambiţii. Ci o intimitate care merge crescând până la acea mare serbare de sfârşit de an, căreia i se zice începutul, adică debutul în viaţă. Intr'o sală vastă toţi studenţii din ultimul an, îmbrăcaţi în robe negre şi cu bonete-patrate pe cap, primesc, în prezenţa camarazilor lor mai tineri, a părinţilor şi elevilor din vechile promoţii, diploma lor.

Apoi părăsesc, nu fără regret, universitatea, a cărei activitate şi desvoltare o vor urmări, apoi, toată viaţa lor.

Botezul în massă

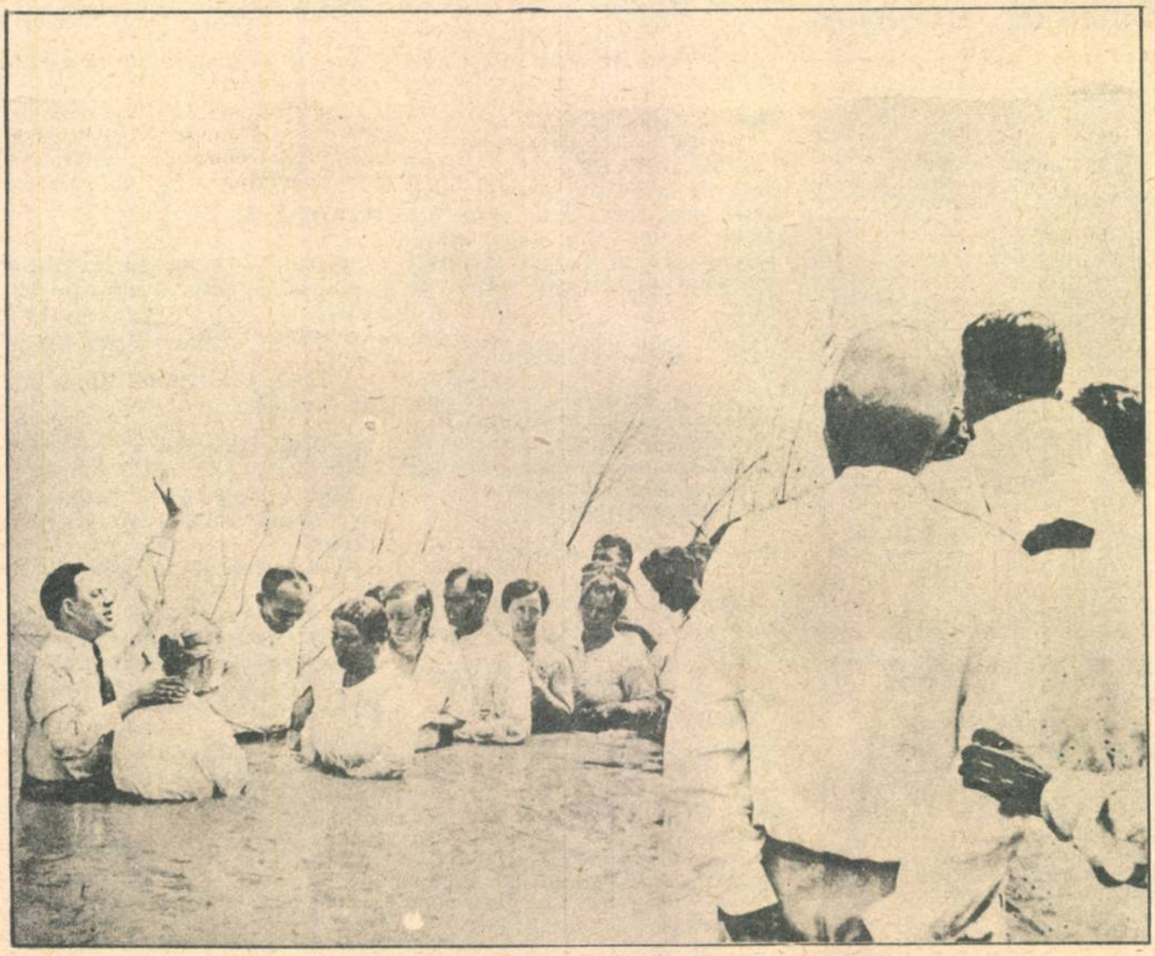

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In orăşelul american Cattonwood Point Ferry a avut loc, zilele trecute, în râul Mississipi cel mai mare botez în massă al unei secte convertite la creştinism. 400 persoane au primit binecuvântarea din partea misionarului, în văzul a zece mii de spectatori cari asistau pe mal, la defilarea neofiţilor.

Femeile şi copiii în Rusia sovietică

(*Continuare din pag. 508*)

Libertatea lor de expresie şi de critică chiar faţă de maeştrii şi mai marii lor, afară bineînţeles, de... Karl Marx, le impune în schimb să gândească şi să lucreze pentru comunitate. Sarcina lor de cetăţean începe de foarte curând şi nu constă numai în a evita să cadă... în ghiarele agenţilor de poliţie, ci impune datoria de a face ceva folositor pentru Stat: fie colaborând la realizarea planului cincinal, prin acţiune sau prin cuvânt, fie descoperind ereziile sau perfecţionând obiceiurile de viaţă şi moravurile moştenite dela părinţi.

Bineînţeles, nu toţi copiii din Rusia sunt în acest grad de evoluţie; copiii dela ţară sunt în acelaş grad de înapoiere ca şi părinţii lor. Insă disciplina şcolară şi propaganda Statului sunt instrumente puternice, prin cari s'au obţinut succese remarcabile, creiându-se un spirit de corp şi desvoltându-se zelul în sufletul tineretului. Manifestările acestui zel sunt, uneori, amuzante. O scriitoare sovietică povesteşte istoria unui copil de unsprezece ani, care ţinea o filipică, în toată legea, contra unei trupe de o mie lucrători în ţesătorie, reproşându-le că n'au educaţie...

Un alt băieţaş, de aceiaşi vârstă (la o conferinţă de copii unde se discută organizarea şcolilor politechnice) i-a admonestat în public pe directorii unei uzini: «D-v. vorbiţi de ceeace vreţi să faceţi pentru şcoli, exclamă el furios, dar când am început să construim coteţe pentru a studia iepurii, n'aţi binevoit să ne acordaţi nici un cuiu !».

Oricâte defecte ar avea noua alcătuire a Rusiei bolşevice, femeile şi copiii se bucură, însă, acolo de o atenţiune şi îngrijire speciale, ceeace nu înseamnă că dregătorii sovietici nu fac aceasta din pură propagandă în scopul bine determinat de a crea noui generaţii de bolşevici.

Cât câştigă scriitorii, în străinătate

Câştigă enorm de mult. In fruntea lor se află, bine înţeles englezul Edgar Wallace, faimosul scriitor de romane poliţiste, mort de curând. S'a calculat că, dela primele sale succese literare, până la moartea lui recentă, Wallace a câştigat un total de nu mai puţin de *un milion lire sterline*.

In al doilea rând vine Noel Coward, autor dramatic şi regisor, de-asemeni englez, câştigând prin singura lui producţiune literară o medie anuală de 50.000 lire.

Urmează indestructibilul G. B. S., bătrânelul George Bernard Shaw, care câştigă anual, în medie 35.000 lire. Nu uitaţi că o liră sterlină e 650 lei.

In şirul acestor «recordmani» mondiali figurează alţi câţiva scriitori englezi cu câştiguri nuale de-opotrivă de respectabile, însă întrecute de cutare sau cutare alt scriitor american. Astfel, locul al treilea, printre autorii în viaţă, îi revine lui A. A. Mine, autor aproape cu desăvârşire necunoscut, în afara lumii anglo-saxone, ceeace nu-l împiedică să câştige 30.000 lire sterline, graţie povestirilor sale pentru copii. Lucrarea sa cea mai cunoscută se intitulează «Wiennie the Pooh», carte care s'a vândut în nenumărate ediţii şi al cărei succes e departe de a se epuiza. Eroii şi eroinele acestui roman pentru cei mici, au servit drept modele la păpuşi, fetişe, bibelouri de toate genurile, mărind şi mai mult veniturile fericitului autor.

Imediat după Mine se situiază H. G. Wells, care trebuie să se mulţumească cu 25.000 (mizerabile!) lire pe an, precum şi Sir James Barrie, romancier şi dramaturg de o reputaţiune mondială, autorul faimosului «Peter Pann».

Romanele şi piesele lui Somerset Maugham îi aduc autorului un venit anual de 15—20.000 lire. P. G. Wodehouse, humorist, câştigă tot atât, urmaţi amândoi de S. M. Hutchinson, Michel Arlen şi Philippe Ophenberson: acesta din urmă râvneşte, bazat pe un succes mereu crescând, locul devenit vacant al lui Edgar Wallace. Un singur roman al lui Hutchinson, intitulat «If Winter comes» *(Când vine iarna)* a produs autorului peste 70.000 lire. Michel Arlen, de origină bulgară, foarte popular, câştigă media lui de 12—15.000 lire, după cum Oppenheim se află într'o progresie constantă.

Galsworthy, care este fără îndoială una din cele mai mari valori ale literaturii engleze contimporane, câştigă aproape 10.000 lire pe an.

După cum se vede, scriitorii britanici deţin primul rang al câştigurilor literare — fabuloase pentru vremurile acestea de prăbuşiri financiare.

S'ar putea chiar spune că, astăzi, nu există carieră mai rentabilă decât aceea de scriitor. Cu o singură condiţie: să fii celebru...

In genere, nu cei mai valoroşi romancieri şi dramaturgi sunt răsplătiţi prin tiraje de zeci de mii de exemplare.

Poeţii — exemplarele rare cari mai înfruntă greutăţile epocii — sunt şi astăzi în nevoie.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Pictorul curajos

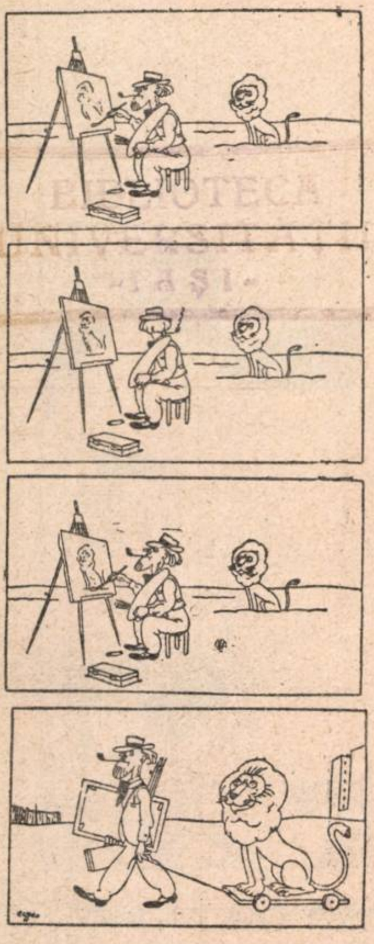

și modelul fidel

BIBLIOTECA UNIVERSITAȚII IAȘI

MODERNISM

Logodnicul vine să-și vadă logodnica. E strălucitor de fericire.

— Toate hârtiile sunt în regulă, draga mea, s'a aranjat totul. Poimâine ne vom putea căsători.

— Ce mulțumită sunt ! exclamă drăgălașa fată, bătând din palme. Atunci, să știi că te prezint, mâine, părinților mei...

Concurență

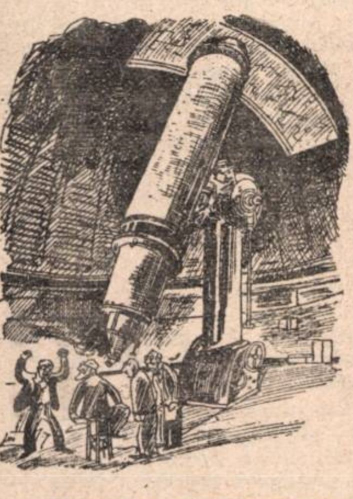

— Domnilor, situațiunea aceasta nu mai poate dura! E a doua oară când observatorul concurent a văzut cometa înaintea noastră.

MARE DILEMĂ

— Ce-i cu tine, iar nu ți-s boii acasă?

— Nu mai întreba, dragă, mă sbat în chinurile Gheenei.

— Dar' ce s'a întâmplat?

— Să vezi: azi se împlinesc o sută de ani dela moartea unui mare poet francez, al cărui nume e compus din șease litere. care începe cu «G.» și, să fie al dracului, nu mi-l pot aminti de loc.

ATENȚIUNE CONJUGALĂ

— Ce-ai înțepenit la fereastră, uitându-te jos ca un tâmpit ?

— Privesc distanța pentru ca să-mi dau seama dacă vei avea șanse să scapi cu viață, când te voiu asvârli pe fereastră.

O BODEGĂ ALTRUISTĂ

Un domn intră într'o bodegă și cere un șpriț dela ghiață. I se aduce un păhărel

— De ce așa puțin ? întreabă el furios.

Chelnerul. — Domnule, bodega noastră păzește, cât poate mai mult sănătatea clienților.

CUM O INTORCI...

— Cred, draga mea, că ștofa aceasta ți-ar merge foarte bine.

— O, nu, nu se mai poartă.

— Atunci... cea de colo.

— Ești nebun... o poartă toată lumea...

CEL MAI BUN EXEMPLU

Profesoara: Un mușchiu involuntar este un mușchiu, care se mișcă independent și chiar contra voinței noastre, cum e de pildă, inima. Cine îmi poate da un alt exemplu?

O școlăriță: Limba.

GARANȚIA

Un agronom vine să-și cumpere o motocicletă: trebuie ca ea să fie ieftină și să aibă un aspect frumos.

— Iată, tocmai, ce vă trebuie, spune vânzătorul: e motocicleta pe care o doriți. Și vă garantez, domnule, că nu diferă de cea mai bună marcă.

— O întrebare, întrerupe agronomul. Garanția d-v. valorează și la Muntele de Pietate ?

LA INSTRUCȚIE

— **Judecătorul:** Mai e o plângere a unui domn Ionescu că și acasă la dânsul, ai făcut o spargere.

Prevenitul: Unde stă cu locuința acest domn Ionescu?

Judecătorul: In Tei.

Prevenitul: Să știi că minte. Eu n'am operat decât în cartierele boerești.

PERSPECTIVE DE VIITOR

El. — După ce ne vom lua, voiu putea spune că am o bună tovarășe, cu care să împart necazurile.

Ea. — Dar ce necazuri ai tu ?

El. — Acum nu am: dar după ce te voiu avea pe tine, voiu avea și necazuri...

GREUTAȚILE MĂRITIȘULUI

— Azi ai griji duble cu o fată..

— Cum asta?

— Uite: până ce-o măriți îți ies ochii din cap și după ce-ai măritat-o trebue să-i găsești un post ginerelui.

LOGICA

Mama. — Ce faci acolo, Lilico?

Lilica. — Scriu o scrisoare Mițichii.

Mama. — Bine, dar nu știi să scrii...

Lilica. — Da' parcă Mițica știe să citească ?

MASURA EXACTA

(Intr'o postăvărie). — Cât credeți că-mi trebuie pentru un pardesiu?

Vânzătorul. — Doi metri treizeci.

— Trec atunci după masă. Mă duc să întreb pe croitorul meu, ca să-mi dea măsura exactă.

— Atunci o să vă trebuiască doi metri nouăzeci.

— ?

— Da, pentrucă măsura exactă a croitorului cuprinde și ce trebuie să-i rămână lui.

S'AU SCHIMBAT VREMURILE

Doamna (către cei trei tovarăși din compartiment): Domnilor, v'ar jena dacă mi-ași permite să aprind o țigară?

SLUJNICA DISCRETA

Stăpâna (către servitoare): — Lino, de ce porți mereu, vată în urechi ?

Slujnica. — Ca să n'aud, coniță, când vă certați cu domnul.

COPIII DE AZI

— De ce o bați pe sora ta? Așa se poartă un frate cu surioara lui?

— Acum nu sunt fratele ei. Ne jucăm de-a bărbatul și soția.

Culmea indiferenței

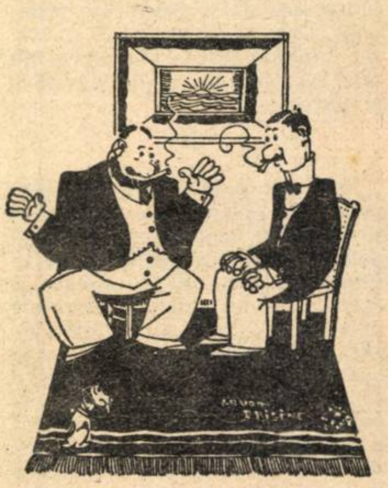

— Da, domnule, am cunoscut în explorațiunile mele Fuegieni, cari locuiau Țara Focului, ei bine!... închipuie-ți nu erau măcar asigurați contra incendiului!

SE SCHIMBA CHESTIA

— Cine e nespălatul de care te-ai despărțit?

— Așa cum îl vezi, nu-și mai știe de socoteala milioanelor.

— Fă-mi plăcerea și vin'o, mâine, cu el la masă.

VILEGIATURA

Un nou venit la Sinaia. — Vă rog, domnule, puteți să-mi indicați drumul spre Castelul Peleș?

— Regret. Nu sunt la Sinaia decât de șease săptămâni și...

— ...cunoașteți numai drumul dela hotel la Casino.

DUPA PRONUNȚAREA SENTINȚEI

Judecătorul. — Acuzat ai auzit verdictul. Mai ai ceva de adăogat ?

— Acuzatul. — Nu, dimpotrivă: eu ași voi mai degrabă să scad ceva !

Criză...

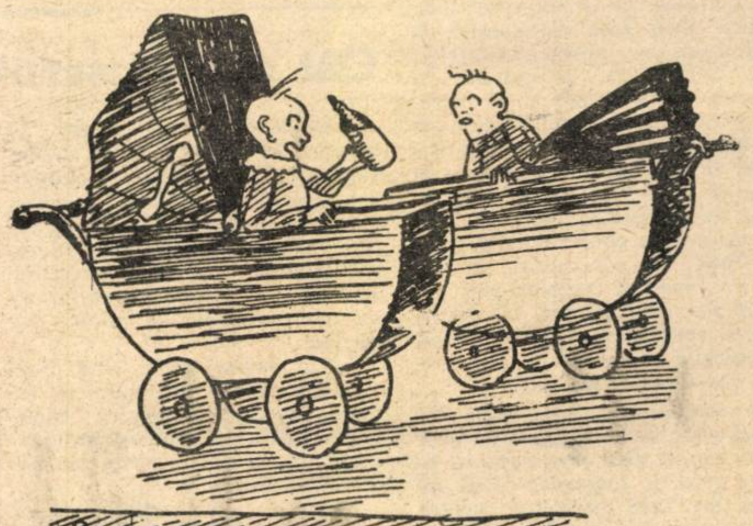

— Nu mai e de trăit pe vremea asta... a început să mi se reducă rația de lapte.

Pescuit nocturn în insula Havai

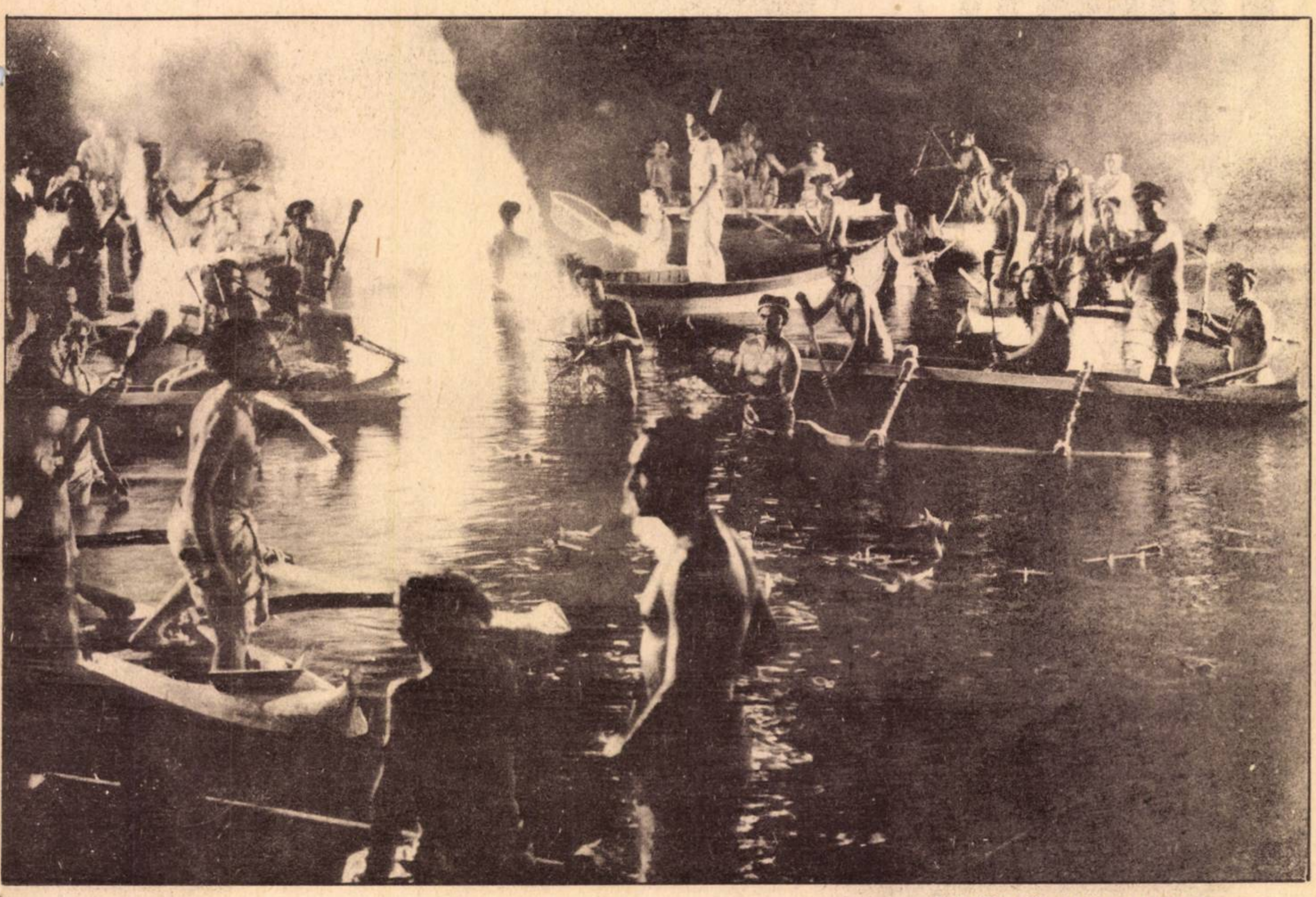

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

La lumina făcliilor, în legănarea plăcută a brizei marine, hawaienii pornesc noaptea, în partide de plăcere, să prindă peşte. Acesta atras şi orbit de flacăra strălucitoare, cade cu foarte multă uşurinţă în leasă. In zorii zilei capturile sunt considerabile.

Noulile Preţuri Reduse
ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benin: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . .
Lia Hârsu: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colţii Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA
LUMII

25 IUNIE 1932

ANUL XI.
No. 26

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

20 PAGINI
LEI 5

Obosită, între două „intrări", balerina se odihnește. Dar, unde este un divan e și o oglindă și..... când a putut rezista tentației o femeie ...

OGLINDA LUMII

2 IULIE 1932
ANUL XI.
No. 27

-IAŞI-

20 PAGINI
LEI 5

O pereche frumoasă: Willy Fritsch si Dorothea Wieck

Cum râd americanii

NOUL DETECTIV

de PETER PONG

Mister Chasenbrock, şeful poliţiei criminale (brigada Tavernelor) din Chicago, răsturnat într'un fotoliu, în biuroul său particular, apăsă cu putere pe clopoţelul soneriei. Cât ai clipi din ochi, în faţa lui făcură cerc cei 172 de detectivi.

— Domnii mei, începu şeful, vă voi aduce la cunoştinţă un fapt de cea mai mare însemnătate. Am angajat astăzi, un detectiv nou, în brigada noastră, a tavernelor. Sper că domnul acesta, care-i o persoană ultramodernă, inteligent şi criminalist fără pereche, va deveni în scurtă vreme fala secţiunei noastre şi va găsi în dvs. o seamă de colegi devotaţi şi colaboratori preţioşi...

— Foarte bine! aprobară într'un glas cei prezenţi.

— Am putea să organizăm, pentru astă seară, un banchet în cinstea noului nostru coleg?.. întrebă cel mai în vârstă dintre detectivi.

— Negreşit că da!... răspunse şeful. Dar vă pun în vedere de pe acum că noul coleg nu va lua parte la o asemenea sărbătorire. Dorinţa mea este ca, pentru moment, să rămâe necunoscut colegilor lui. A fost angajat tocmai cu condiţiunea de a fi necontenit un mister nu numai pentru public, ci şi pentru camarazi... In sfârşit, domnilor, să ne mândrim că avem un detectiv care va putea să dea socoteală de activitatea lui, nevăzut şi nesuspectat de nimeni! La urma urmei, Chicago chiar avea nevoie de un asemenea funcţionar...

— Foarte bine!.. repetară în cor detectivii.

— Incă ceva, reluă şeful, cu un accent semnificativ. Eu voi da o recompensă de 1000 dolari primului dintre dvs. care va descoperi personalitatea noului dedectiv, sau, cel puţin, îmi va aduce o descriere cât mai detailată şi precisă a lui. Din partemi—deşi printre dv. număr mulţi colaboratori iscusiţi şi inteligenţi — nu cred că va izbuti nimeni să-l identifice pe noul nostru poliţist, fiindcă acest nou angajat e mai iscusit şi mai îndrăsneţ decât toţi acei pe cari îi am acum în jurul meu!...

Cei 172 de detectivi, după aceste explicaţii, părăsiră biuroul şefului. Brigada Tavernelor din Chicago deveni în curând un furnicar enorm în mare fierbere. Toţi detectivii erau invidioşi de noul coleg şi hotărâţi să-l descopere cu orice risc şi în cel mai scurt timp cu putinţă. O mie de dolari recompensă, nu prea era o bagatelă! Şi apoi chiar orgoliul profesional le stârnia zelul. Fiecare detectiv era încredinţat că va ajunge înaintea colegilor lui...

In zilele următoare, cei 172 de detectivi supraveghiară cu atenţie îndoită intrările şi eşirile localului Poliţiei precum şi toate persoanele cari intrau de-adreptul la şef. Dar nici o urmă de noul detectiv!...

La o săptămână după aceia, unul din detectivii cei mai dibaci se prezintă şefului.

— Cred că pot să cer recompensa de 1000 dolari, zise acesta, foarte încrezut în sine.

— In cazul acesta, d-ta poţi să-mi dai o descriere amănunţită a persoanei noului nostru coleg?

— Nu!

— Atunci de ce crezi că d-ta meriţi recompensa?

— Pentru că, după părerea mea, acest detectiv nou nici nu există!

— Te înşeli, dragul meu! Noul detectiv există, chiar acum zece minute a fost în biuroul meu spre a-mi aduce la cunoştinţă o serie de crime cari s'au pus la cale într'o tavernă... Aşa că...

După trei zile, funcţionarul cel mai tânăr al secţiunei Tavernelor, se înfăţişă şefului său.

— Am venit pentru recompensa de 1000 dolari... — spuse acesta cu ifos.

— Poţi să-l identifici exact pe noul tău coleg?

— Sigur...

— Atunci... s'auzim!

— Noul meu coleg, d-l Anonymus, nu mai e un necunoscut pentru mine. De pildă, e în vârstă de 34 ani...

— Adevărat, aşa este...

— S'a născut în '898, în statul Ohio, la Newporlate...

— Exact... Până aci, totul a mers cât se poate de bine...

— Se numeşte Jim Barthelesey!

— Minunat! D-ta eşti învingătorul! Vei primi, aşa dar, numaidecât cei 1000 de dolari făgăduiţi. Dar, te rog, spune-mi cum ai izbutit să desvălui un secret atât de bine ascuns?

— Foarte simplu, — răspunse tânărul detectiv. Chiar azi am fost la un membru al unei bande din Chicago, făgăduindu-i un dolar dacă-mi va da semnalmentele şi detaliile cele mai precise ale noului detectiv misterios. Curând după aceia, el mi-a adus informaţiile de cari aveam nevoe. Cei 171 de colegi ai mei nu ştiu încă cine este noul detectiv, dar tavernele din Chicago îl cunosc, din cap până în picioare, încă de acum trei săptămâni!...

Trad. de **G. Rădulescu**

Cioplitorii de Dumnezei

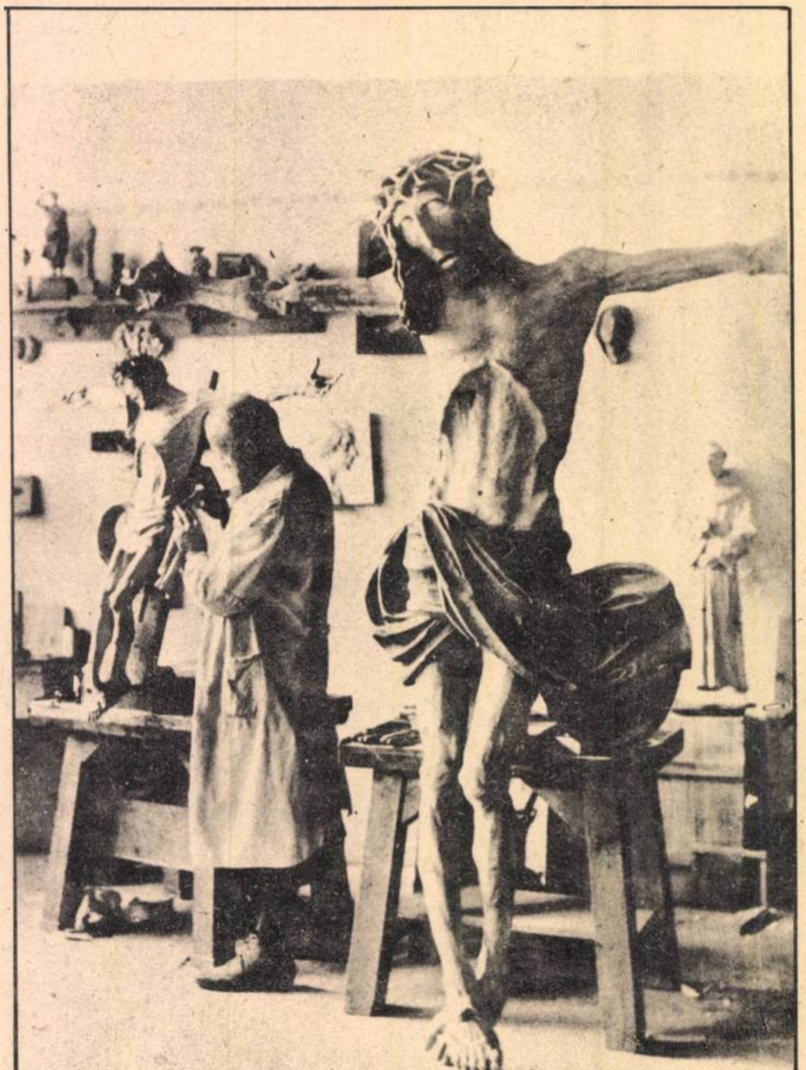

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In multe sate din Tirol, aproape toţi locuitorii au aceiaşi ocupaţiune: anume, ei dăltuesc în piatra locului statuia Mântuitorului şi a altor sfinţi, lucrări cari împodobesc apoi bisericile, păstrând anonimatul plăsmuitorilor. Sculptorii aceştia, dintre cari mulţi sunt inspiraţi poartă numele de «cioplitori de Dumnezei».

Cât trăeşte calul?

Calul nu trăieşte atât de mult ca omul, deşi îi este un tovarăş ideal de muncă şi de înţelegere.

Aristotel, care s'a ocupat de toate, de cai, caşi de pălării, vorbeşte în scrierile sale de un cal de patruzeci de ani, şi de un altul de şaptezeci de ani.

Pe vremea lui Aristotel starea civilă a oamenilor era destul de prost ţinută, vă închipuiţi, deci, că cea a cailor nu era ţinută de loc. Afirmaţiunile scriitorului antic se arată totuşi, a fi fost cât se poate de veridice.

Astfel, Zootechnicienii moderni au cunoscut, cai cari au trăit până la 60 de ani.

Ziarul *Times* citează cazul unui cal, *Old Billy* întrebuinţat la munci grele până la 62 de ani.

Insă, în generel, un cal nu trăieşte mai mult decât 20—25 ani. Caii de curse trăiesc cam tot pe atâta, însă nu pot fi întrebuinţaţi pe hipodromuri decât până la 6—7 ani, în mod cu totul excepţional până la 10—12. La noi în ţară a existat un cal-fenomen, vajnicul şi rezistentul Duhaj care a alergat pe hippodromurile noastre până la vârsta eroică de 17 ani.

No. 27
Anul XI.
„OGLINDA LUMII"
2 Iulie
1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
latul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente {pe un an 250 lei
{pe 6 luni 125 lei

Aniversarea Regelui George

Aspecte din fastul curții regale britanice

Suveranii Angliei, în trăsura lor de mare gală, îndreptându-se spre Camera Lorzilor. Chipul majestuos al reginei apare într'o strălucire într'adevăr regească. In dreapta se profilează silueta sobră a regelui George al V-lea.

Mulțimea, adunată pe șoseaua uriașă care merge dela Buckingham Palace până la eleganta cazarmă a regimentelor Gărzii de cavalerie, așteaptă să asiste la încă una din acele ceremonii tradiționale, al căror secret îl posedă numai Anglia. Ecouri de tobe și de trâmbițe umplu aerul. Compania de grenadieri, cu vaste căciuli pe cap, pășesc în cadență spre locul unde se va desfășura serbarea, în timp ce fotografii aferați și stingheritori îmbrâncesc toată lumea pentru a lua poziție.

Timpul e mohorât, sever, londonez; soarele s'o fi aflând undeva, pe cer, dar nimeni nu știe unde.

De-odată în apropiere de monumentul reginei Victoria, urale prelungite anunță că iese cavalcada dela Buckingham Palace. Incă două-trei minute și cuirasele strălucitoare ale cavaleriștilor apar pe șosea, precedând măreața fanfară, tot călare, a Casei Regelui. Imbrăcați în aur și catifea, muzicanții impun respect prin galoanele pe cari le poartă, prin saxofoane și tobe.

Intreaga trupă sosește, în curând, pe jos sau călare, în vastul cadrilater din **Horse Guards Parade.** Cavalerii iau poziție și infanteriștii formează un vast dreptunghiu imobilizați de căciulile lor imense și de solemnitatea momentului. La ferestrele de onoare ale cazărmii, Majestatea Sa Regina, ducesa de York și alți membri ai familiei regale așteaptă răbdători sosirea procesiunei regale, pe care o anunță vastele murmure ale mulțimii massate pe trotuare.

O tăcere impresionantă domină cadrilaterul: din când în când un ofițer tânăr se abate în mijlocul curții pentru a da un ultim ordin, făcând o ultimă inspecție.

«Majestatea Sa Regele». Nu crainicul anunță aceasta, ci aclamațiile mulțimii.

Demn și vioiu pe calul său, regele George pătrunde în curte, urmat de prințul de Galles, în uniformă de colonel al Curții galice, de ducele de York, îmbrăcat în uniformă de aviator, de ducele de Gloucester care călărește pe un cal nărăvaș, de prințul Arthur de Connaught, de contele de Harewood și de contele d'Athlone. După ei, urmează ceata pestriță și dezordonată a atașaților militari pe lângă Curtea din Saint-James, în care se amestecă uniformele de mare stil ale Statelor mai vechi cu kaki-ul puterilor mai tinere.

Tribunele de onoare, plesnind de lume, nu scot nici o șoaptă. De îndată ce regele a luat loc în fruntea cadrilaterului, stindardul e salutat de stegar, care îl ia și-l plimbă, încet, prin fața liniei soldaților.

Apoi, tot regimentul, după manevre savante și arhaice, trece prin fața suveranului, care înapoiază salutul.

Ceremonia principală e terminată. Cortegiul regal se formează la loc. Majestatea Sa, trecând în fruntea trupelor, le reconduce până la palatul său, spre marea bucurie a copiilor și spectatorilor, cari au rămas înțepeniți de-alungul bulevardului, așteptând ca regele să se întoarcă dela Horse Guards.

O ultimă defilare în fața curții dela Buckingham Palace și fiecare se întoarce acasă.

In ziua aceasta, care e ziua aniversară a regelui, soldații vor primi câte o porție de bere și servitorii palatului vor bea în sănătatea suveranului, căci ceremonia «Trooping the Colour», pe care tradiția o datează dela bătălia dela Dettigen, în 1743, când regele George și-a condus, personal, pentru ultima oară în istoria Angliei, trupele sale la luptă, nu are loc decât pentru a celebra aniversarea regelui Marei Britanii.

Poporul, care e un mare copil, e pe deplin satisfăcut. Suveranul rezervă binecuvântările și răsplățile mai serioase supușilor săi, cari le-au meritat individual.

Magnații Londrei devin lorzi: militarii și înalții funcționari din administrație, diplomații și șefii partidelor politice sunt înobilați.

O ploaie de decorații de diferite clase se abate asupra tuturor ministerelor. Și, pentru a arăta că merge în pasul vremii, Suveranul nu uită să răsplătească, în generozitatea sa, și pe câțiva artiști, savanți și scriitori cari, pe viitor, se vor numi «sir».

Cu toate că laburist adică pur și simplu socialist, premierul britanic, d. Ramsay MacDonald îmbracă, pentru ceremoniile curții fracul tradițional al miniștrilor englezi. După cum vedeți în Anglia tradiționalistă și monarhică, nimănui nu-i pare curios, și socialiștilor și mai puțin, acest respect al uzanțelor seculare.

In felul acesta, aniversarea regelui, ca și ziua Anului Nou, permite Angliei tradiționale să-și reînoiască, fără nici o turburare, aristocrația ei democratică.

Și acum, reversul medaliei. Pe cât de scrupuloși și de rigizi sunt membrii familiei regale, atunci când e vorba de etichetă, pe atât sunt de democrați în fond. Iată-l pe prințul de Galles, fotografiat ca un simplu particular, între doi boxeuri pe cari îi agreiază în special și la a căror match va asista.

ARHIT

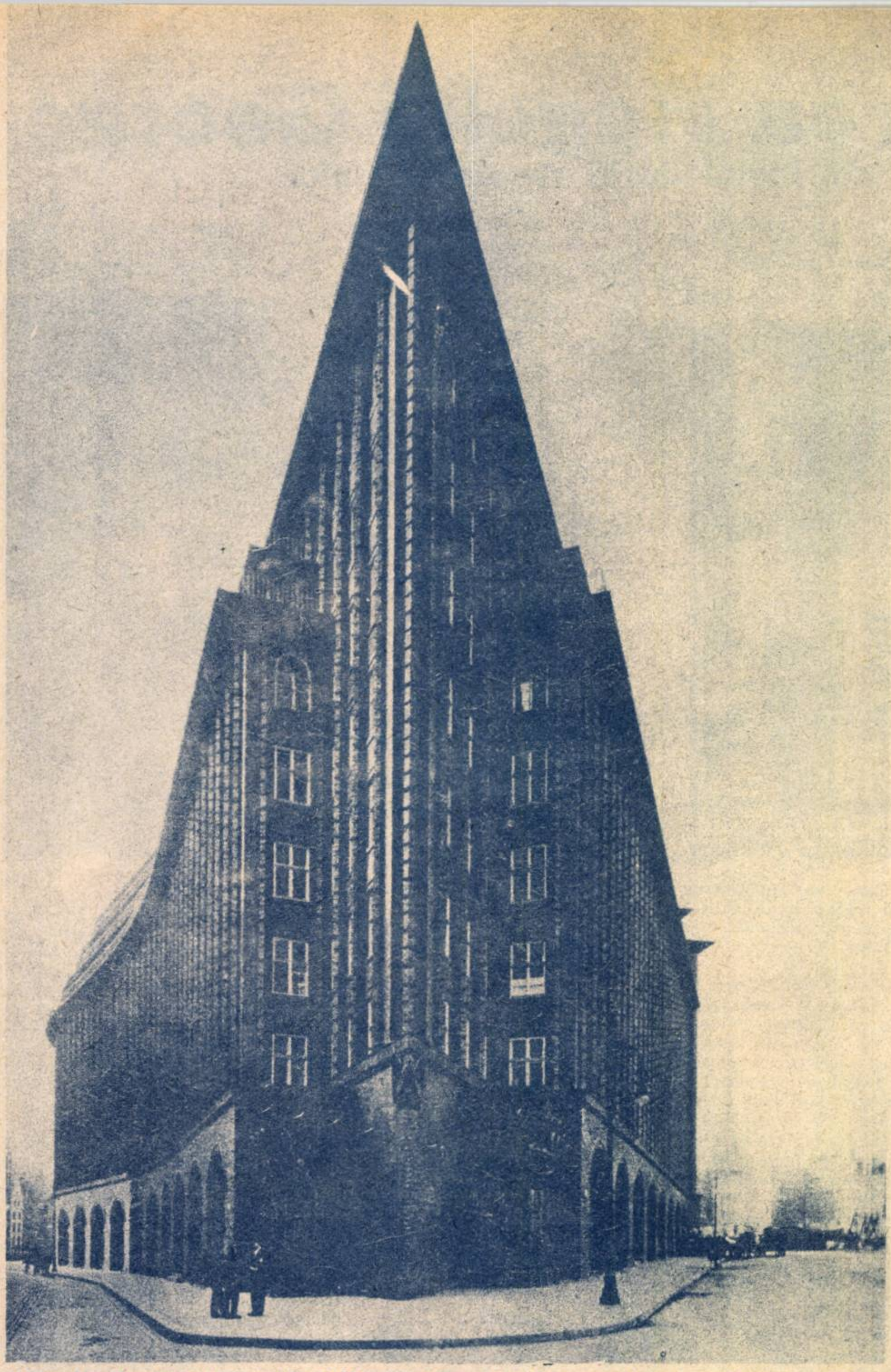

Chilhaus, din Hamburg (arhitect Fritz Hoeger), una din clădirile cele mai caracteristice pentru concepţiile şi technica arhitecturii germane.

Arhitectura. *Se poate spune fără nici o exagerare că aceasta este arta dominantă a epocii noastre. In nici un alt domeniu, civilizaţia nu a făcut progrese atât de repezi şi de magnifice ca în construcţie. Locuinţa modernă este o minune de confort şi de inteligenţă practică. Occidentul se întrece, pe zi ce trece, în îndrăznelile şi inovaţiile sale arhitectonice şi printre ţările apusului, Germania excelează prin forţa ei de originalitate. Ne-o mărturiseşte cel mai mare arhitect francez, Albert Laprade, care a vizitat de curând tot cuprinsul Reichului.*

— Fiecare naţiune, scrie Laprade, păcătueşte, printr'un fel de naţionalism atavic şi ridicul în a-şi deprecia, întotdeauna, vecinii. Francezul mijlociu are o credinţă categorică. Germanul e lipsit de gust. Producţiunile sale sunt greoaie, colosale şi grosolane.

Şi, totuşi, prima impresie pentru cel ce soseşte în Germania este stupefacţia. Pretutindeni, progrese imense, o majoritate de necrezut de opere foarte frumoase şi cât mai puţine erori. Pretutindeni întâlneşti nobleţă, inteligenţă şi — lucru nou — spirit.

Dela războiu încoace, ultimii zece ani, mai ales, evoluţia a fost formidabilă. Trecutul a devenit trecut, mort şi definitiv îngropat. Peste tot, lumea se orientează spre soluţii noui, caşi cum ar fi pornit dela zero...

Edificiile cele mai variate, case muncitoreşti, băi publice, uzine, sanatorii, aziluri de bătrâni, sedii de sindicate, cluburi ale tinerimii, ospicii de nebuni, clinici, şcoli, muzee, buildinguri de afaceri, magazine, cinematografe, stadioane, teatre, cabarete, biserici, etc., toate acestea au căpătat o amenajare şi o extindere magistrale.

In Franţa, toate «valorile» sunt adunate la Paris.

Germania, dimpotrivă, conservă urmele profunde ale câtorva secole de viaţă fragmentată. Fiecare veche capitală a celor şaptesprezece State cari alcătuesc Reichul, a rămas cuibul unei vieţi intelectuale intense. Stuttgart, Francfurt, Colonia, Münich, Hanovra, Magdeburg, sau Karlsruhe sunt centre ştiinţifice ori artistice cât se poate de vii, cu oameni şi rezultate cari se pot compara cu tot ce se realizează la Berlin.

Insfârşit, Germania posedă o remarcabilă armătură ale funcţionari. Sunt oameni de înaltă valoare, de mare conştiinţă cari, în ciuda tuturor aparenţelor de haos politic, selecţionează, reglementează, conduc serviciile pentru binele interesului general. In Germania, cultul competenţei e un sentiment atât de curent, încât termenii de tehnician, artist ori savant de valoare sunt determinaţi, dela început. Toate aceste valori sunt răsplătite de atenţiunea Statului şi oraşelor cari văd în ele pe membrii cei mai preţioşi ai colectivităţii. Lor li se încredinţează lucrări considerabile. Dimpotrivă, când un arhitect de modă veche ori lipsit de valoare cere o autorizaţie de construcţie, consiliile comunale depun toate sforţările pentru a-l descuraja pe autor, sau a-i refuza, sistematic, aprobarea solicitată.

Arhitecţii, însărcinaţi cu mari lucrări, de către Stat, de oraşe şi marile firme particulare, sunt aleşi cu un remarcabil discernământ.

Să privim mai întâiu, străzile. Ele sunt rezultanta unor hotărâri studiate cu foarte multă stăruinţă. Dacă luăm, de exemplu, un oraş ca Francfurt, observăm că, în cartierele noi, autorităţile hotărăsc ca, dela cutare punct la celălalt, casele trebue să aibă atâtea etaje, să fie acoperite cu terase, să stea izolate, să fie construite la o distanţă minimă de aliniere, să nu ocupe decât atâta suprafaţă, în raport cu terenul, etc...

Toate aceste indicaţii sunt impuse cu o severitate inteligent condusă. Aşa că nu trebue să ne mire dece oraşele germane, rezultate ale unei discipline, sunt superbe. Peste tot găseşti într'un grad maxim, aer, flori, arbori, capeţi o uimitoare impresie de curăţenie, de amploare, de frumuseţe. Ce deosebire faţă de oraşele din Franţa, atât de dezordonate şi cu cartiere infecte.

Acum să vizităm câteva clădiri, la întâmplare.

Iată o casă de sănătate, întemeiată de Crucea-Roşie, la Berlin, pe Landbandstrasse. Exterioarele în beton şi cărămidă roşie sunt, voit, foarte modeste şi lipsite de orice pretenţie. Interiorul este încântător, vast, luminos, vesel. Prin mijloacele cele mai simple şi mai puţin costisitoare, s'a reuşit să se sugereze bucuria de a trăi. Dela ansamblu până la cele mai umile detalii, totul e «inteligent» şi bolnavul se află într'o permanentă ambianţă de calm şi de frumuseţe. Insăşi sala de operaţie e răpitoare. Pentru a suprima orice sentiment de teamă, analog sentimentului unui condamnat care zăreşte cuţitul ghilotinei, planul sălii este atât de iscusit făcut, încât sosind înăuntru, nu observi nici masa de operaţie, nici un alt instrument... Căruciorul se opreşte chiar la intrare, unde bolnavul e adormit. Singura lui impresie este că întrevede o sală intimă, tapetată nu-

Noua „cetate" dela Weissensee. Berlin: apartamente pt. lucrători şi funcţionari

ECTURA

mai cu faianţă mată. Chirurgul şef are, în acest decor modern cabinetul său de consultaţie, o cameră foarte vioaie, scăldată numai în lumină. Pretutindeni, se observă grija de a înlătura durerea umană.

Alt exemplu: Iată o Baie municipală în cartierul Nord din Berlin. E ora patru şi jumătate. Copiii vin dela şcoală. Baia e mixtă, din economie, dar ce piscină minunată! 50 metri pe 18, într'o sală dreptunghiulară de 21 metri pe 58 şi înaltă de 12.50 m. Cei 1500 metri cubi de apă sunt filtraţi şi sterilizaţi, de câte două ori în douăzeci şi patru de ore.

Sala aceasta e o încântare prin proporţia, materia, lumina, oferită din belşug, prin plafon şi prin imense ferestre continui, cari se pot deschide, complect, vara.

E un spectacol extrem de plăcut acela de a-i vedea pe cei două sute de copii, băeţi şi fete, bălăcindu-se şi înotând în apa aceasta atât de frumoasă şi de transparentă, apoi trecând în sălile de gimnastică ritmică, pentru a face diferite exerciţii, în sunetele muzicii. Vin şi persoane adulte în număr aproximativ pe lună de 80.000, fără a mai număra clienţii pentru duşuri simple, băi ordinare, băi de aer cald, de aburi, băi medicale, băi de lumină, băi de soare.

Marele efort al Germanilor s'a îndreptat după războiu, în special asupra operelor de asistenţă socială. Nicăeri altundeva, nu s'a studiat chestiunea locuinţelor de muncitori cu mai multă grijă.

Rezultatele sunt splendide, nu prin lux, decoraţiune ori materiale căci s'a urmărit cea mai strictă economie, ci prin frumuseţea arhitecturii însăşi. După multe dibuiri, s'a ajuns la principiul unor mari corpuri paralele, formând blocuri de 10 metri lărgime, 200 m. lungime şi 3 etaje, despărţite între ele prin mari peluze de câte 25 metri lungime, unde copiii se pot juca, în voie, feriţi de larma străzii.

Nimic nu poate exprima impresia de eleganţă a acestor mari paralelipipede albe, unde nu se găseşte nici un fel de pitoresc inutil şi costisitor, ci totul e net, logic practic.

Birourile diferitelor sindicate sălile de întruniri, totul e curat, îngrijit, admirabil.

Trebuie să ne mărginim în descrierea atâtor construcţiuni moderne cari, toate, sunt de o mare valoare. Spaţiul ne sileşte să trecem sub tăcere noile şi admirabilele organizaţii ale diverselor muzee, şcoli, facultăţi, spitale, etc... Am vrea să menţionăm, totuşi, strânsa legătură dintre Artă şi Industrie. E o alianţă care nicăeri altundeva nu se găseşte într'o măsură, atât de perfectă ca în Germania. Nimeni nu se mai gândeşte să se lipsescă de arhitect, la amenajarea uzinilor. Bineînţeles, nu e vorba de materiale de lux, nici de ornamente inutile. Problema este să se dispună şi să se adăpostească maşinile în mod cât mai logic posibil, însă inginerul şi arhitectul au atâta libertate în colaborarea lor, încât ajung la rezultate surprinzătoare de frumuseţe.

Există puţine clădiri atât de impresionante ca noua super-centrală Klingenberg din Berlin. Maşinile titanice şi sălile formează un tot de o miraculoasă armonie.

Şi terenurile de sport? Fără a vorbi de Berlin, care are instalaţiuni extraordinare un simplu oraş de provincie ca Köln (Colonia), de exemplu, e de o mie de ori mai bine echipat decât Paris. Nu numai că terenurile abundă, în orice punct de periferie, dar într'un singur parc veţi găsi un mare stadion pentru matchuri şi sporturi atletice, opt terenuri de football, terenuri de basket-ball, de hockey, de golf, un velodrom, piste pentru călărie, courts-uri de tennis, etc.... Totul e organizat cu o măreţie şi o nobleţă care lasă visător pe orice străin.

Pentru a termina, să vizităm o casă particulară. Nu ştim pe care anume s'o alegem... Nu întâlneşti decât vile frumoase cu grădini regulate, mărginind arterele elegante şi luxoase ale străzilor. Pereţi albi, parchete foarte simple, plafoane, radiatoare, uşi, toate alcătuesc o simfonie de alb mat şi de alb strălucitor. Totul e de o simplicitate absolută fără nici o fantezie dubioasă. Executarea construcţiei, electricitatea, fierăria, încălzitul e atât de frumoasă şi originală, încât apare plină de distincţie şi de eleganţă. Nimic nu-i lăsat la întâmplare. Cele mai mici detalii sunt impecabile. Odăile de servitori sunt tot atât de confortabile şi de plăcute ca încăperile stăpânilor.

Am vrea să putem descrie, cu de-amănuntul, apartamentul Doamnei, colţul copiilor, toate ingeniozităţile, toate rafinamentele cuprinse de orice casă.

Arhitectura modernă germană — caşi întreaga arhitectură modernă şi internaţională — este produsul unei epoci de mizerie şi de agitaţie. Constructorii sunt hipnotizaţi de chestiunile de ieftinătate şi rapiditate în execuţiune. Timpul

(Cititi continuarea in pag. 537)

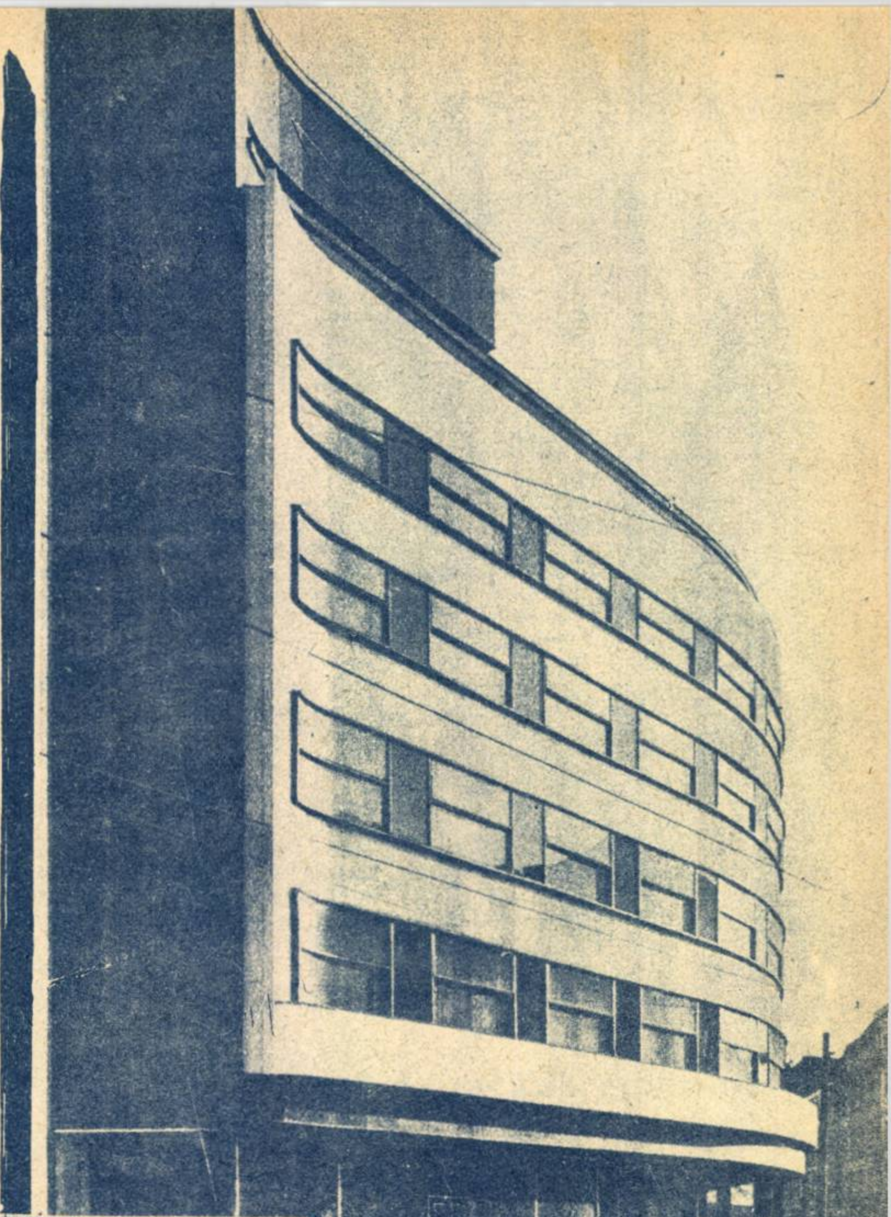

Cafeneaua Telschov din Berlin

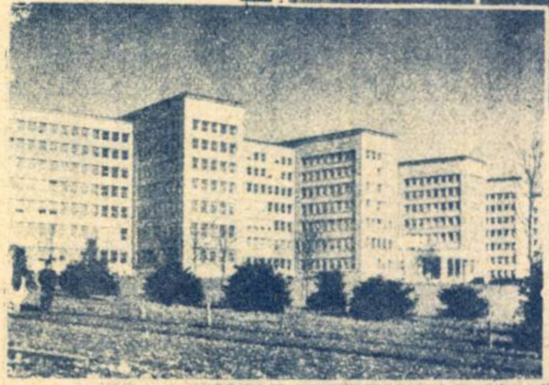

Clădirile uzinilor de produse chimice I. G. Farbenindustrie, cu cele mai vaste instalaţii technice.

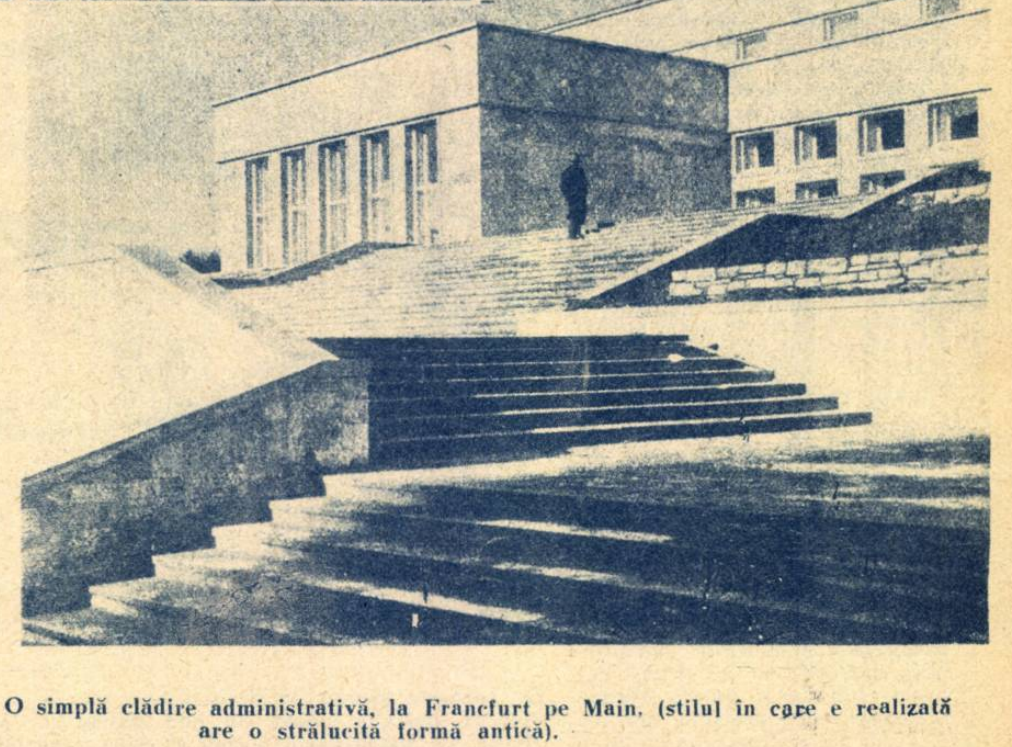

O simplă clădire administrativă, la Francfurt pe Main, (stilul în care e realizată are o strălucită formă antică).

Afacerea dela „Wiener Club“

Un scandal de o excepţională senzaţie, a isbucnit, săptămâna trecută la **Wiener Club,** unul din cercurile cele mai selecte şi mai grele de pătruns din capitala Austriei. Dat fiind rangul social al persoanelor compromise, printre cari se numără şi câţiva aristocraţi unguri, scandalul acesta a avut mai cu seamă răsunet la Budapesta.

De câteva zile, începu să se şoptească tot felul de svonuri, în **high-life**-ul vienez, cu privire la o vastă afacere de trişare la jocul de cărţi pe care **Wiener Club** căuta s'o înăbuşe, în mod cât mai discret, evitând intervenţia poliţiei. Scandalul dela **Wiener Club** este, totuşi, cu atât mai răsunător, cu cât membrii acestui cerc sunt absolut triaţi, unul câte unul, recrutându-se din cea mai înaltă societate.

Acum câteva săptămâni câţiva membri ai clubului informară direcţiunea printr'un raport confidenţial, că anumiţi jucători, a căror loialitate părea că nu dă loc nici unei bănueli, sunt favorizaţi de noroc, cu atâta perseverenţă, încât e greu să se admită un simplu concurs de împrejurări.

De altfel, anumite indicii lăsau să se creadă că aceşti membri ai clubului nu ezitase să «corijeze» şansa.

O FUNCŢIE DELICATA

Direcţiunea clubului întreprinse imediat o anchetă discretă, punându-i sub observaţie pe jucătorii în chestiune: un aristocrat ungur, cu numele de Berzeviczy, baronul Gelsei-Guttman şi baronul Henric Menasse, trei fericiţi favorizaţi ai soartei, trăgându-se din familii foarte bogate şi cunoscute.

Supravegherea dura de câteva luni, însă fără succes, când unul din funcţionarii clubului îl denunţă pe Berzeviczy şi pe amicii săi. Aceştia se pretase, după afirmaţiunile funcţionarului, la manipulaţiuni hoţeşti, nu numai la **Wiener Club,** dar şi la **Cercle Club.** Presat cu întrebările, funcţionarul, Iosef Kuchberger, sfârşi prin a mărturisi că el însuşi înlesnise manevrele celor trei jucători. Dacă se hotărâse să-i trădeze, a făcut-o numai fiindcă premiul oferit de direcţiunea clubului, era cu mult superior sumei pe care o primea dela jucători.

Personagiile compromise nu se serveau de un joc de cărţi special, ci îl trimiteau pe Kuchberger să le aducă, pentru fiecare partidă câte o pereche de cărţi aranjate după un sistem matematic extrem de complicat. Sarcina trişeurilor era uşurată prin faptul că nimeni din club nu-i bănuia, astfel că în câteva luni, ei putură realiza un câştig de **40 milioane lei.**

Berzeviczy se angajase să rezerve a cincea parte din totalitatea beneficiilor, funcţionarului complice: având însă imprudenţa să nu se ţină de cuvânt, îl determină pe Kuchberger ca să-l denunţe. Acesta din urmă credea că, avându-se în vedere personalitatea membrilor compromişi, afacerea nu va depăşi cadrele clubului şi nu va ajunge niciodată la cunoştinţa poliţiei. Aşa că nu se temea nici de o urmărire judiciară.

Insă prevederile sale se arătară a fi false. Cum scandalul luă proporţii neprevăzute, poliţia află totul, în cele mai mici amănunţimi. Ea procedă imediat la arestarea lui Iosef Kuchberger, care se credea în deplină siguranţă, precum şi pe Gelsei-Guttmann şi Henric Menasse. Berzeviczy era de negăsit. S'a descoperit, de altfel, pe urmă că acesta nu participase niciodată, personal la partidele trucate mulţumindu-se doar să dea sfaturi şi instrucţiuni camarazilor săi de joc.

Ancheta nu întârzie să stabilească şi rolul jucat de un medic bine cunoscut în capitala austriacă, d-rul Herbert Loewy, care luase deseori parte la partidele falsificate. Acesta protestă, totuşi, de învinuirea ce i se aduse, făcând următoarea declaraţie:

«Nu sunt decât, o victimă a lui Berzeviczy. Având o slăbiciune deosebită pentru ştiinţele oculte, m'am lăsat uşor convins de Berzeviczy care susţinea după studiul horoscopului meu că sunt sortit să am câştiguri imense la jocul de cărţi. Omul acesta m'a făcut să cred că ar fi de-ajuns, pentru ca să câştig să frecventez clubul în zilele indicate de dânsul şi să joc după instrucţiunile sale. Aveam o încredere oarbă în Berzeviczy, care chiar când lipsia din Viena, îmi anunţa, telefonic, indicaţiile horoscopului. Totuşi, dela o vreme, am început să am oarecari îndoeli în privinţa afirmaţiilor sale şi am comunicat această impresie direcţiunii clubului. Graţie denunţului meu, s'a deschis ancheta.

La prima percheziţie, operată în localul clubului, precum şi la domiciliul jucătorilor arestaţi, poliţia a descoperit câteva scrisori, provenind dela Berzeviczy care locuia, când la Monte Carlo, când la Zoppot (un mare casinou, pe malul Balticei) şi trimitea instrucţiuni celor doi complici ai săi, precum şi d-rului Loewy. S'a regăsit, între altele, o telegramă destinată acestuia din urmă cu următorul text:

«Expediaţi 1875 shilingi. Saturn iritat».

O DUBLA SINUCIDERE

Amicii intimi ai d-rului Loewy confirmă că acesta era din ce în ce mai mult absorbit de ocultism şi că se conforma, cu o încredere oarbă instrucţiunilor vicleanului escroc. Acesta exercita asupra medicului vienez un adevărat şantaj. Aşa că ţinându-se seamă că d-rul Loewy nu a fost decât o unealtă inconştientă în mâinile lui Berzeviczy nu a fost arestat de poliţie.

Totuşi, d-rul Loewy a rămas foarte zdruncinat, depe urma acestei aventuri şi peste câteva zile, s'a găsit trupul său neînsufleţit, alături de cadavrul soţiei sale. Amândoi se omorâră, absorbind o puternică doză de morfină şi lăsând deschise tuburile dela gazul aerian.

Intr'o scrisoare adresată unui prieten, d-na Loewy declară că, cu toată nevinovăţia absolută a soţului său au hotărît amândoi ca mai degrabă să se omoare decât să aibă de înfruntat calomnia societăţii.

DOUA NOUI ARESTARI

Poliţia din Viena îl căuta prin radio pe principalul vinovat, Georges de Berzeviczy, care a fugit la timp din capitală. In cele din urmă, el a fost prins la Monte Carlo.

Intre timp, parchetul vienez a mai arestat pe un funcţionar de la **Wiener Club,** anume Richard Bartoschek, care i-a furnizat de asemeni diferite «servicii» lui Berzeviczy. Bartoschek a făcut mărturisiri complecte. E probabil să se opereze alte arestări. Afacerea dela **Wiener Club** e în toiul scandalului.

Poznele ştiinţei

Un american a anunţat telegrafic, câteva cercuri ştiinţifice, că după şapte ani de studii laborioase, se găseşte în măsură să afirme că greutatea pământului este — exact — de **6.592.000.000.000.000.000.000** tone.

Mai că am fi înclinaţi să promitem un abonament de... 100.000 ani, aceluia dintre cititorii noştri, care va spune cât «face» cifra de mai sus.

Savantul american, care şi-a cheltuit exact 2555 zile din existenţa lui genială pentru a ajunge să cântărească — fără balanţă, să nu uităm! — globul terestru, ar face bine să mai precizeze şi să ne spună acum, dacă greutatea întregii ploi, care a căzut iarna trecută şi astă primăvară e cuprinsă în cifrele sale fantastice.

Ne e teamă că vom trebui să aşteptăm alţi şapte ani pentru a şti lucrul acesta.

Un nou submarin se lansează

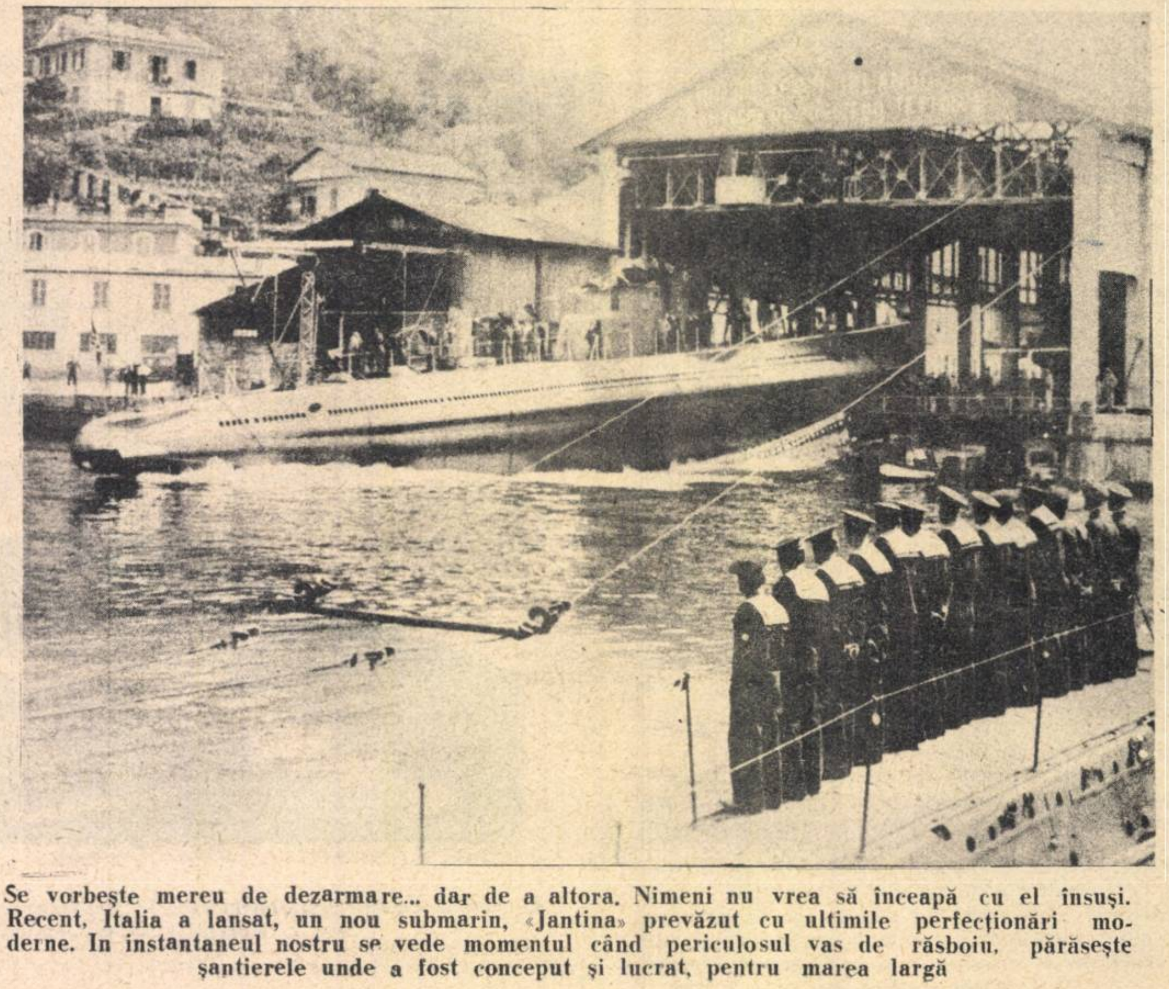

(Foto excl. Keystone)

Se vorbeşte mereu de dezarmare... dar de a altora. Nimeni nu vrea să înceapă cu el însuşi. Recent, Italia a lansat, un nou submarin, «Jantina» prevăzut cu ultimile perfecţionări moderne. In instantaneul nostru se vede momentul când periculosul vas de răsboiu, părăseşte şantierele unde a fost conceput şi lucrat, pentru marea largă

Știința popularizată

Sir Wilkins va pleca iar spre Polul Nord

De astă dată se va îmbarca pe un submarin mai bun ca Nautilus

Agențiile telegrafice au adus știrea că Sir Wilkins a sosit la Oslo pentru a pune la cale o nouă expediție la Polul Nord împreună cu prof. Sverdrup, cunoscutul explorator norvegian.

Expediția va avea loc tot în submarin, întrebuințându-se de astă dată nu o fosilă ruginită cum a fost «Nautilus», ci un submarin de război construit după ultimele cerințe ale technicei.

Anul trecut expediția cu «Nautilus» a eșuat lamentabil, însă nu din cauza lui Wilkins sau a lui Sverdrup, cari sunt considerați drept cei mai buni exploratori polari după Andrée, Nansen și Amundsen.

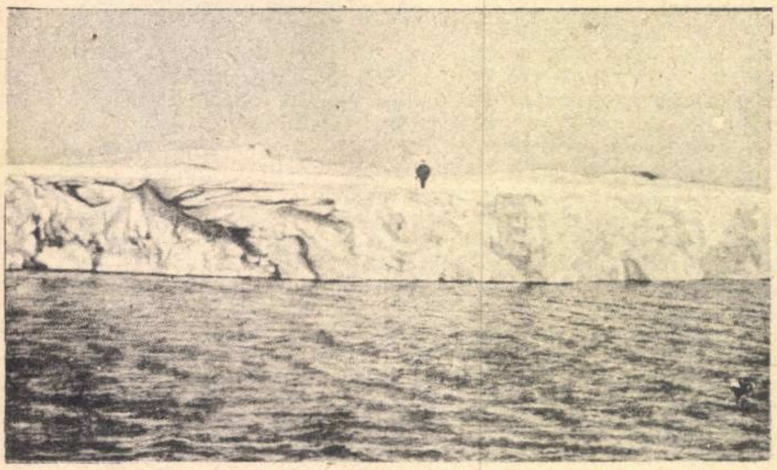

Frigul în regiunile polare: **banchiza antarctică formează un zid de ghiață, înalt de 100 metri.**

«Expediția» din vara anului 1931 a eșuat pentru motivul că așa numitul Nautilus era un vas de operetă, o navă arhi-uzată care în loc să fie vândută la licitație ca fer vechiu a fost făcută cadou unor savanți hotărîți să ajungă la Pol cu orice risc.

— «Calul de dar nu se caută în dinți» spune un proverb popular. Parafrazând am putea spune că nici un submarin dat pe gratis nu nu se caută la motoare și la cârme. Așa hodorogit cum era, «Nautilus» a ajuns la paralela 83 latitudine Nord, cu un grad mai sus de punctul maximal atins de Zeppelin și chiar de spărgătorul Malygin.

In consecință cu un submarin adevărat se va putea ajunge fără îndoială la paralela 90, în punctul matematic al Polului Nord.

DIMENSIUNILE SUBMARINULUI

Anul trecut ziarele au scris prea mult de Nautilus, tipărindu-se în fiecare zi coloane întregi în principalele cotidiene ale globului.

Anul acesta Sir Wilkins nu mai dă nimic presei. El intenționează să ajungă întâi la Pol și de acolo va trimite interviewuri agențiilor telegrafice prin telegrafie fără fir.

Deocamdată se cunosc numai următoarele date, comunicate laconic, de ilustrul comandant, unui ziarist din Oslo:

— *Lungimea submarinului?*
— *35 metri.*
— *Lărgimea?*
— *4 metri.*
— *Numărul membrilor expediției, echipagiul inclusiv savanții?*
— *10.*

In cele ce urmează vom da câteva detalii asupra scopului expediției, după lămuririle mai ample date de Sir Wilkins societăților meteorologice.

MISTERELE ATMOSFEREI POLARE

Ideia de a rezolva problema prezicerilor meteorologice îl preocupă pe ilustrul explorator în chipul cel mai viu.

Fără îndoială că atmosfera e guvernată de legi fizice. De am putea descoperi cauzele acestor legi, ne-am putea pune forțele la încercare cu una din cele mai puternice din lume. Bine înțeles că chestiunea nu putea fi studiată numai din Australia, patria lui Sir Wilkins, ele trebuiau îndreptate în lumea întreagă, inclusiv regiunile polare.

E curios de remarcat următoarea coincidență: *Amundsen*, cuceritorul Polului Sud, s'a născut în Norvegia, deci la antipodul continentului antarctic; *Wilkins*, asaltatorul Polului Nord s'a născut în Australia, la antipodul Oceanului Arctic pe care îl cutreieră în fiecare vară de vre-o 20 de ani.

Există dar un fel de magnetism ce atrage spre poli exploratorii din emisfere opuse.

Să revenim la atmosferă. Frontul polar, bântuit de cicloane în vecinătatea Groenlandei și a Norvegiei, a fost schițat de cunoscutul meteorolog *Bierkness* în 1910—1912.

Sir Napier Shaw a calculat că massa de aer din emisfera nordică întrece cantitatea medie cu 5 bilioane tone în Ianuarie și scade cam cu tot atâta în Iulie. Această cantitate imensă de 10 bilioane tone aer care se deplasează dela o emisferă la alta deslănțue toate vânturile și furtunile.

Energia vânturilor de pe tot globul a fost calculată la aproape 20 MILIARDE cai putere. Mișcarea unor asemenea forțe uriașe trebue să fie guvernată de către o lege pe care trebue s'o cercetăm și s'o recunoaștem.

Cunoștințele noastre aproape desăvârșite despre stările atmosferice din zonele temperate și tropicale nu ne-au dat o soluție completă a problemelor variațiunii timpului și o astfel de soluție e puțin probabilă atâta timp cât nu vom ști amănunte despre latitudinile polare și influența lor asupra variațiunilor atmosferice.

STAȚIUNI METEOROLOGICE POLARE

Se știe că la Spitzberg există un observator astronomic și meteorologic de o importanță mondială prin situația sa geografică. Observatorul e așezat la paralela 82 și până la Pol mai e o distanță de câteva sute km.

Situația atmosferică pe o rază de vre-o 500 km. în jurul polului e cu desăvârșire necunoscută. Expediția lui Sir Wilkins, în cazul când va avea succes, va contribui la dobândirea acestor cunoștințe.

Se credea că la Polul Nord ar exista pământ. Sir Wilkins e acela care dovedi că *Polul e pe apă.*

Viitoarele observatoare polare nu vor putea fi zidite decât pe ghiață. Cu ajutorul submarinului se va studia consistența gheții. fiind unele regiuni unde stratul de ghiață nu se mai topește din vremuri imemoriale și acolo s'ar putea ridica observatoare având fundații de ghiață și de beton armat.

IN STRAMTOAREA GROENLANDEI

Sir Wilkins își va instala baza de operații la Advent Bay, circa 100 mile sud de Spitzbergen, unde e o mină de cărbuni exploatată de norvegieni. De acolo submarinul va porni spre nordul Groenlandei.

Transportul în regiunile polare: **Săniile, trase de câini, unicul animal care rezistă ghețurilor veșnice, alunecă ușor pe câmpiile înghețate.**

In strâmtoarea Groenlandei savanții îmbarcați în submarin vor face studii importante asupra curenților apei în Oceanul Atlantic și Marea Polară.

Nici-un vapor n'a reușit încă să facă această expediție în drum drept prin ghiață. *«Nautilus No. 2»* îl va executa cu o serie de mișcări de scafandrieri, patinând sub iceberguri.

Coasta de nord a Groenlandei e acoperită cu o sumedenie de păsări de mare ciudate din care se pot vedea exemplare doar în muzee. Sir Wilkins va avea prilej să facă și puțină vânătoare spre a-și aproviziona echipajul.

PAMANT NOU PE GLOB (?)

Oamenii s'au înmulțit. Sir Wilkins speră să descopere insule între Groenlanda și pol, necunoscute până în prezent. Nu vor fi mari și nu vor avea o mare importanță, însă descoperirea lor va îmbogăți atlasele geografice.

Urmează partea cea mai palpitantă a expediției: *călătoria în linie dreaptă spre Polul Nord.*

Ghiața între Groenlanda și Pol nu este prea groasă, după sondagiile făcute de Peary. Vor călători dar sub ghiață.

Această nouă metodă de voiaj e mai aventuroasă cât toate peripețiile ce emoționează cititorii romanelor lui Jules Verne.

O lumină misterioasă de un albastru pal va pătrunde prin geamurile de quarț topit ale vasului fantomă, înregistrând ea însăși tăria gheții și consistența ei.

Cititorii să nu uite că la pol nu mai e noapte. Soarele se vede 24 ore pe zi, apunând deasupra orizontului și continuând a descrie uriașe cercuri pe Cer.

O călătorie la Pol e riscată, dar în schimb e interesantă.

In afară de Sir Wilkins vor mai pleca alte 34 expediții spre Pol, anul 1932 fiind al doilea an polar dela 1882 până în prezent.

Presa va avea de lucru la vară, mai ales în perioada zilelor caniculare. Mulți vor regreta că pe «Nautilus» sunt numai 10 locuri, dar la Pol se poate pleca și cu sania.

Vom reveni într'o cronică viitoare, după primirea celor dintâi vești din latitudinea boreală.

*

Articole științifice de actualitate, extrem de interesante, au apărut în excelenta revistă de popularizare:

«ȘTIINȚA» No. 2

redactată de d. L. FLORIN, colaboratorul nostru științific.

Nr. 2 apărut în luna Mai cuprinde 32 pagini, cu peste 40 ilustrațiuni, notițe, curiozități, preziceri astronomice și meteorologice probleme, jocuri științifice, biografii, anecdote din viața savanților, calcule curioase, tabele calendaristice și un supliment: «ȘTIINȚA VIEȚII».

Oricine poate obține revista trimițând prin mandat poștal contul abonamentului de numai **40 lei** (patruzeci lei) anual pe adresa:

Revista «Știința», Căsuța Poștală 70, București, I.